

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego w 2017 r.

Report on the socio-economic situation of opolskie voivodship in 2017

Urząd Statystyczny w Opolu Statistical Office in Opole

Opole 2018

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Opolu, Opolski Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Opole, Opolski Centre for Regional Surveys

Zespół autorski

Editorial team

Danuta Michoń, Małgorzata Kania, Elwira Kunicka, Sylwia Lew, Maria Mołodowicz, Magdalena Skalik, dr Edyta Szafranek

Kierujący

Supervisor

Janina Kuźmicka

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Jolanta Bardoń, Izabela Wieszczyk

ISSN 2084-672X

Publikacja dostępna na stronie

Publication available on website

<http://opole.stat.gov.pl>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Zakład Wydawnictw
Statystycznych

00-925 WARSZAWA, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 208

Informacje w sprawach sprzedaży publikacji – tel.: (22) 608 32 10, 608 38 10

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Opolu przekazuje Państwu kolejną edycję rocznego „Raportu o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego”. Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie informacji o warunkach społecznych i gospodarczych regionu na tle kraju i innych województw.

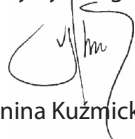
Publikacja zawiera bogaty zestaw danych m.in. z zakresu demografii, rynku pracy, wynagrodzeń i świadczeń społecznych, cen, rolnictwa, produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, mieszkań, rynku wewnętrznego, wyników finansowych przedsiębiorstw oraz nakładów inwestycyjnych. Poszczególne kategorie przedstawiono w ujęciu dynamicznym, co umożliwi obserwację skali zjawisk, ogólnych tendencji rozwojowych i kierunków zmian. Publikacja składa się z syntezy, części analitycznej podzielonej na działy tematyczne i uzupełnionej wyjaśnieniami metodycznymi oraz uwag ogólnych.

Opracowanie wzbogacają ilustracje graficzne przedstawiające wybrane zjawiska w wieloletniej retrospekcji czasowej, a także na tle kraju oraz innych województw. Uzupełnienie publikacji stanowi aneks tabelaryczny, w którym zawarto wybrane dane o województwie opolskim w 2005 r. oraz w latach 2010–2017.

Zapraszamy Państwa do zapoznania się z treścią opracowania, które dostępne jest w formie książkowej w Urzędzie oraz na stronie internetowej US Opole <http://opole.stat.gov.pl>. Jednocześnie będziemy wdzięczni za wszelkie uwagi i sugestie dotyczące publikacji, które pozwolą w większym stopniu wyjść naprzeciw Państwa oczekiwaniom.

Wyrażam nadzieję, że niniejsza publikacja stanie się cennym źródłem informacji o sytuacji społecznej i gospodarczej województwa opolskiego dla licznego grona Czytelników.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Opolu

Janina Kuźmicka

Opole, maj 2018 r.

Preface

The Statistical Office in Opole hereby presents you with the next edition of a yearly "Report on the socio-economic situation of Opolskie voivodship". The aim of this study is to present information on the social and economic conditions of the region in comparison with the country and other voivodships.

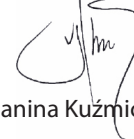
The publication contains a rich set of data concerning, among others, demography, labour market, wages and salaries, social benefits, prices, agriculture, sold production of industry and construction, dwellings, internal market, financial results of enterprises as well as investment outlays. Individual categories are presented in a dynamic approach, which allows observation of the scale of phenomena, general development trends and directions of changes. The publication consists of a synthesis, an analytical part divided into thematic sections, supplemented by methodological explanations as well as general notes.

The study is enriched by graphic illustrations presenting selected phenomena in a long-term retrospection, as well as compared to the country and other voivodships. A tabular appendix which contains selected data on Opolskie voivodship for 2005 and the years 2010–2017, constitutes a supplement to the publication.

We invite you to familiarize yourself with the content of the study which is available in a book form in the Office and on the website of SO Opole <http://opole.stat.gov.pl>. At the same time, we would be grateful for any comments and suggestions regarding the publication which will allow us to better meet your expectations.

I do hope that this publication will become a valuable source of information about the social and economic situation of Opolskie voivodship for a large circle of Readers.

Director
Of the Statistical Office in Opole

Janina Kuźmicka

Spis treści

Contents

	Str. Page
Przedmowa	3
<i>Preface</i>	4
Objaśnienia znaków umownych	6
<i>Symbols</i>	
Skróty	7
<i>Abbreviations</i>	
Synteza	8
<i>Executive Summary</i>	10
Województwo na tle kraju	12
<i>Voivodship in comparison with the country</i>	
Województwo na tle pozostałych województw	14
<i>Voivodship in comparison with other voivodships</i>	
Podział i powierzchnia województwa	20
<i>Division and area of voivodship</i>	
Ludność	21
<i>Population</i>	
Rynek pracy	28
<i>Labour market</i>	
Wynagrodzenia	44
<i>Wages and salaries</i>	
Świadczenia społeczne	48
<i>Social benefits</i>	
Ceny	53
<i>Prices</i>	
Rolnictwo	61
<i>Agriculture</i>	
Przemysł	74
<i>Industry</i>	
Budownictwo	80
<i>Construction</i>	
Budownictwo mieszkaniowe	85
<i>Residential construction</i>	
Rynek wewnętrzny	93
<i>Domestic market</i>	
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych	97
<i>The financial results of non-financial enterprises</i>	
Nakłady inwestycyjne	102
<i>Investment outlays</i>	
Uwagi ogólne	105
<i>General notes</i>	108
Wybrane dane o województwie opolskim	110
<i>Selected data on Opolskie voivodship</i>	
Wybrane dane o województwie opolskim według miesięcy	114
<i>Selected data on Opolskie voivodship by months</i>	

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol <i>Symbol</i>		Opis <i>Description</i>
Kreska	(-)	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero:	(0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit;</i>
	(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.</i>
Kropka	(.)	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak	x	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak	Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do publikacji, na str. 107. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the publication, on page 109.</i>
"W tym" <i>"Of which"</i>		oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Znak	*	dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych. <i>data revised.</i>
Znak	#	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data should not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Official Statistics.</i>
Comma	(,)	used in figures represents the decimal point.

Skróty

Abbreviations

Skrót <i>Abbreviation</i>	Znaczenie <i>Meaning</i>	Skrót <i>Abbreviation</i>	Znaczenie <i>Meaning</i>
tys. <i>thous.</i>	tysiąc <i>thousand</i>	cd. <i>cont.</i>	ciąg dalszy <i>continued</i>
mln	milion <i>million</i>	dok. <i>cont.</i>	dokończenie <i>continued</i>
zł <i>zl</i>	złoty <i>zloty</i>	nr (Nr) <i>No.</i>	numer <i>number</i>
szt. <i>pcs</i>	sztuka <i>pieces</i>	ok.	około
kpl.	komplet	poz.	pozycja
g	gram <i>gram</i>	p. proc. <i>pp</i>	punkt procentowy <i>percentage point</i>
kg	kilogram <i>kilogram</i>	tabl.	tablica <i>table</i>
dt	decytona (kwintal) <i>deciton (quintal)</i>	wyk.	wykres
t	tona <i>tonne</i>	Dz. U.	Dziennik Ustaw
m ²	metr kwadratowy <i>square metre</i>	tj. <i>i.e.</i>	to jest <i>that is</i>
ha	hektar <i>hectare</i>	ww.	wyżej wymienione
km ²	kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>	PKD	Polska Klasyfikacja Działalności <i>Polish Classification of Activity</i>
l	litr <i>litre</i>	ZUS <i>SII</i>	Zakład Ubezpieczeń Społecznych <i>Social Insurance Institution</i>
m ³	metr sześcienny <i>cubic metre</i>	KRUS <i>ASIF</i>	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego <i>Agricultural Social Insurance Fund</i>
r.	rok		

Synteza

Ludność w 2017 r.

Ludność	-0,3% r/r	Liczba ludności zmniejszyła się w skali roku, ale tempo spadku utrzymało się na poziomie ub. roku.
Przyrost naturalny	-1,81%	Utrzymała się przewaga liczby zgonów nad liczbą urodzeń żywych, co przełożyło się na ujemny przyrost naturalny.
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych	-1,23%	Liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego przekroczyła liczbę osób zameldowanych, co skutkowało ujemnym saldem migracji.

Rynek pracy w 2017 r.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	+5,1% r/r	Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się w skali roku w tempie szybszym niż w roku poprzednim.
Stopa bezrobocia rejestrowanego	7,2%	Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu roku ukształtowała się na poziomie niższym niż przed rokiem.
Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności w IV kwartale		W skali roku zwiększyła się liczba pracujących, a zmalała bezrobotnych. Wyższy niż przed rokiem był współczynnik aktywności zawodowej oraz wskaźnik zatrudnienia, a niższa stopa bezrobocia. Zmalało obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi.
liczba pracujących	+1,0% r/r	
liczba bezrobotnych	-11,8% r/r	
współczynnik aktywności zawodowej	56,3%	
wskaźnik zatrudnienia	54,3%	
stopa bezrobocia	3,5%	

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2017 r.

+6,5% r/r	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się w skali roku w tempie szybszym od zanotowanego w roku poprzednim.
-----------	--

Przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto w 2017 r.

z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	+1,5% r/r	Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wzrosła w skali roku w obu systemach. Wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacane przez ZUS niż KRUS.
rolników indywidualnych	+0,9% r/r	

Ceny w 2017 r.

+2,2 r/r	Ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w skali roku (wobec spadku o 0,6% w 2016 r.). Najbardziej zwiększyły się ceny żywności i napojów bezalkoholowych. Spadek cen odnotowano jedynie w przypadku dla odzieży i obuwia.
----------	---

Roľnictwo w 2017 r.

Na rynku rolnym w grudniu 2017 r. przeciętne ceny skupu zbóż były wyższe niż przed rokiem. Wzrosły również ceny skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt), wieprzowego oraz mleka. W ujęciu rocznym mniej płacono w skupie za ziemniaki. W obrocie targowiskowym w relacji do 2016 r. odnotowano wzrost cen pszenicy, natomiast spadek cen ziemniaków jadalnych. Wyniki reprezentacyjnego badania pogłowia zwierząt gospodarskich przeprowadzonego w czerwcu 2017 r., wskazują na zwiększenie w skali roku liczebności bydła, trzody chlewnej, owiec i drobiu.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2017 r.

+9,1% r/r

Tempo wzrostu produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych) w skali roku było szybsze niż w poprzednim roku. Produkcja sprzedana zwiększyła się w większości sekcji, z wyjątkiem dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami; rekultywacji.

Budownictwo w 2017 r.

Produkcja budowlano-montażowa +13,9% r/r

Produkcja budowlano-montażowa wzrosła w skali roku (wobec spadku przed rokiem). Produkcja zwiększyła się we wszystkich działach budownictwa a najbardziej w przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie budynków.

Budownictwo mieszkaniowe w 2017 r.

Mieszkania oddane do użytkowania +13,2% r/r

Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym -4,6% r/r

Mieszkania, których budowę rozpoczęto +28,3% r/r

W skali roku zanotowano wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto, natomiast spadek liczby mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym.

Rynek wewnętrzny w 2017 r.

Sprzedaż detaliczna +17,2% r/r

Sprzedaż hurtowa +14,6% r/r

W odniesieniu do roku poprzedniego odnotowano zarówno wzrost sprzedaży detalicznej, jak i sprzedaży hurtowej.

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w 2017 r.

Wynik finansowy netto +8,2% r/r

Wskaźnik rentowności obrotu:

brutto +3,9%

netto +3,2%

Odnotowano wyższy w skali roku wynik finansowy: ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, na pozostałej działalności operacyjnej, brutto oraz netto. Poprawiła się płynność finansowa II stopnia, a wskaźnik rentowności obrotu netto utrzymał się na poziomie roku poprzedniego. Pozostałe, podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe kształtowały się mniej korzystnie niż przed rokiem. Niższa dynamika przychodów z całokształtu działalności niż kosztów ich uzyskania wpłynęła na wzrost wskaźnika poziomu kosztów.

Nakłady inwestycyjne w 2017 r.

Nakłady inwestycyjne +3,9% r/r

Inwestycje rozpoczęte +54,7% r/r

Wartość kosztorysowa +32,7% r/r

Nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw były wyższe niż przed rokiem (wobec spadku w 2016 r.). Rozpoczęto więcej nowych inwestycji, a ich wartość kosztorysowa zwiększyła się w porównaniu z 2016 r.

Executive Summary

Population in 2017

Population	-0,3% y/y	The number of population decreased in annual terms, but the rate of decline remained at the level of previous year.
Natural increase	-1,81%	The prevalence of number of deaths over the number of live births was maintained which translated into a negative natural increase.
Internal and international net migration	-1,23%	The number of persons removed from permanent residence exceeded the number of registered persons which resulted in a negative net migration.

Labour market in 2017

Average paid employment in enterprise sector	+5,1% y/y	The annual increase in average paid employment in enterprise sector was faster as compared to the previous year. The registered unemployment rate at the end of the year was at a lower level than a year before.
Registered unemployment rate	7,2%	
Labour Force Survey in IV quarter		The number of employed persons increased per year and the number of unemployed decreased. Higher than a year before was the economic activity rate and the employment rate whereas the lower unemployment rate. Burden on employed persons of non-working people decreased.
number of employed persons	+1,0% y/y	
number of unemployed persons	-11,8% y/y	
activity rate	56,3%	
employment rate	54,3%	
unemployment rate	3,5%	

Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector in 2017

	+6,5% y/y	The annual growth rate of the average monthly gross wages and salaries in enterprise sector was faster than a year before.
--	-----------	--

Average monthly gross retirement and other pensions in 2017

from non-agricultural social security system	+1,5% y/y	The average monthly gross retirement and other pension increased on an annual basis in both systems. Benefits paid by SII were characterized by higher dynamics than those paid by ASIF.
of farmers	+0,9% y/y	

Prices in 2017

	+2,2 y/y	Prices of consumer goods and services increased on a yearly basis (against a 0.6% decrease in 2016). The prices of food and non-alcoholic beverages increased the most. The fall in prices was recorded only in the case of clothing and footwear.
--	----------	--

Agriculture in 2017

On the agricultural market in December 2017, the average procurement prices of cereals were higher than a year before. The procurement prices of cattle for slaughter (without calves), pigs for slaughter and cows' milk also increased. Potatoes fell in procurement prices, in annual terms. Marketplace prices in relation to 2016 saw an increase in wheat prices, while a drop in prices of edible potatoes. The results of a representative survey of livestock, conducted in June 2017, indicate an increase in the number of cattle, pigs, sheep and poultry per year.

Sold production of industry in 2017

+9,1% y/y

The annual growth rate of sold production of industry (at constant prices) was faster than in the previous year. The sold production grew in most sections with the exception of water supply; sewerage waste management and remediation activities.

Construction in 2017

Construction and assembly production +13,9% y/y

Construction and assembly production increased in annual terms (as compared to a drop a year before). Production increased in all divisions of construction and to the greatest extent – in enterprises specializing in the construction of buildings.

Housing construction in 2017

Dwellings completed +13,2% y/y

Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project -4,6% y/y

On a yearly basis there was an increase in the number of dwellings completed and dwellings in which construction has begun, while a drop in dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project.

Dwellings in which construction has begun +28,3% y/y

Domestic market in 2017

Retail sales +17,2% y/y

Wholesale +14,6% y/y

In relation to the previous year, both the increase in retail sales and wholesale were recorded.

Financial results of non-financial enterprises in 2017

Net financial result +8,2% y/y

Turnover profitability rate:

gross +3,9%

net +3,2%

There was a higher, in annual terms, financial result: from sales of products, goods and materials, on other operating activity, gross and net. Financial liquidity of second degree improved and the net turnover profitability rate was maintained at the level of the previous year. The remaining basic economic and financial indicators were less favourable than a year before. The lower dynamics of revenues from total activity than the costs of obtaining them influenced the increase of the cost level indicator.

Investment outlays of non-financial enterprises in 2017

Investment outlays 5,9% y/y

Investments started +54,7% y/y

Estimated value +32,7% y/y

Investment outlays of the surveyed enterprises were higher than in the previous year (as compared to the decrease in 2016). More new investments were started and their estimated value increased in comparison with 2016.

Województwo na tle kraju

Voivodship in comparison with the country

Tablica 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2017 r.

Table 1. Selected national and voivodship data in 2017

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	Opolskie Opolskie voivodship
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII) Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	123	105
Przyrost naturalny na 1000 ludności Natural increase per 1000 population	-0,02	-1,81
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population	0,04	-1,23
Współczynnik aktywności zawodowej na podstawie BAEL ^a w % Activity rate on the LFS basis ^a in %	56,4	55,8
Wskaźnik zatrudnienia na podstawie BAEL ^a w % Employment rate on the LFS basis ^a in %	53,7	53,4
Stopa bezrobocia na podstawie BAEL ^a w % Unemployment rate on the LFS basis ^a in %	4,9	4,3
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in zł	4530,47	4124,96
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł Average monthly gross retirement and other pension in zł paid by SII	2072,44	2014,89
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł Average monthly gross retirement and other pension for farmers in zł	1200,00	1252,02
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni=100) Price indices of consumer goods and services (previous year=100)	102,0	102,2
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym ^b w ha Average agricultural land area in agricultural holding ^b in ha	10,31	18,94
Obsada bydła ^c na 100 ha użytków rolnych w szt. Cattle ^c per 100 ha of agricultural land in head	42,0	24,4

a Przeciętne w roku; dane nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzedzających 2010 r. b Dane za 2016 r. – na podstawie reprezentacyjnego badania struktury gospodarstw rolnych, przeprowadzanego co 3 lata. c Stan w czerwcu.

a Annual averages; data are not fully comparable with the results from the years preceding 2010. b Data for 2016 – on the basis of the Farm Structure Survey (FSS) conducted every three years. c As of June.

Tablica 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2017 r. (dok.)

Table 1. Selected national and voivodship data in 2017 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	Opolskie Opolskie voivodship
Obsada trzody chlewnej ^a na 100 ha użytków rolnych w szt. <i>Pigs^a per 100 ha of agricultural land in head</i>	77,7	79,0
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w przemyśle w zł <i>Sold production of industry (current prices) per average employee in industry in zł</i>	510575	485644
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w budownictwie w zł <i>Sold production of construction (current prices) per average employee in construction in zł</i>	494193	497584
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	4,6	2,0
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^b na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII) <i>Entities of the national economy in the REGON register^b per 10 thous. population (as of 31 XII)</i>	1121	1016
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII) <i>Commercial companies with foreign capital participation per 10 thous. population (as of 31 XII)</i>	24	14
Udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów w % <i>Share of profitable enterprises in the total number of surveyed entities in %</i>	81,0	77,7
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w % <i>Cost level indicator in non-financial enterprises in %</i>	94,8	96,1
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (rok poprzedni = 100, ceny bieżące) <i>Indices of investment outlays in enterprises (previous year=100, current prices)</i>	104,4	105,9
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2015 r. w zł <i>Gross domestic product (current prices) per capita in 2015 in zł</i>	46792	37816

a Stan w czerwcu. b Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

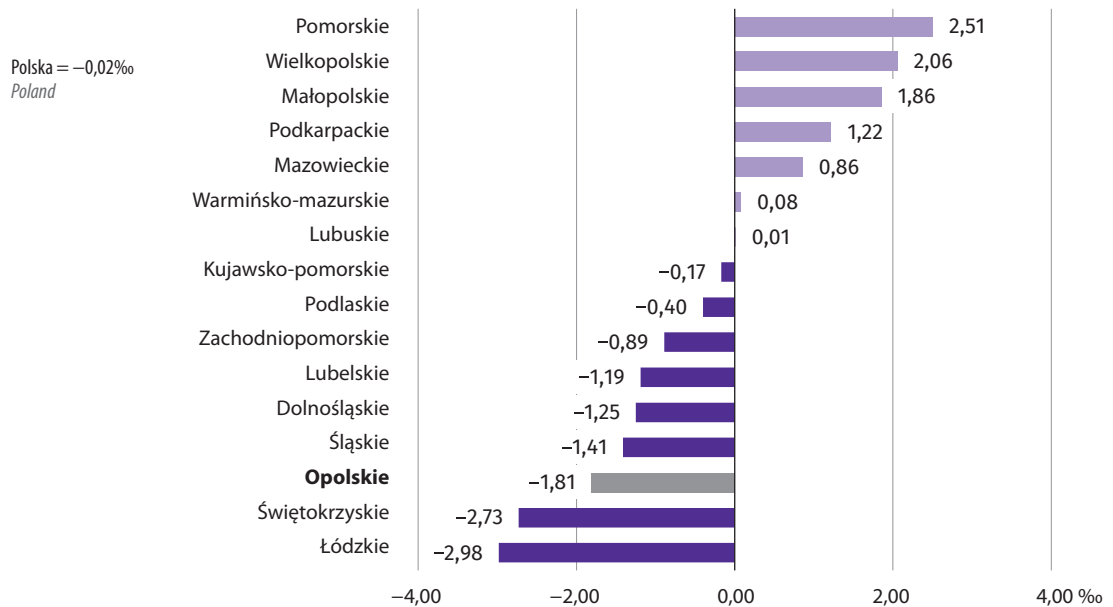
a As of June. b Excluding persons tending private farms in agriculture.

Województwo na tle pozostałych województw

Voivodship in comparison with other voivodships

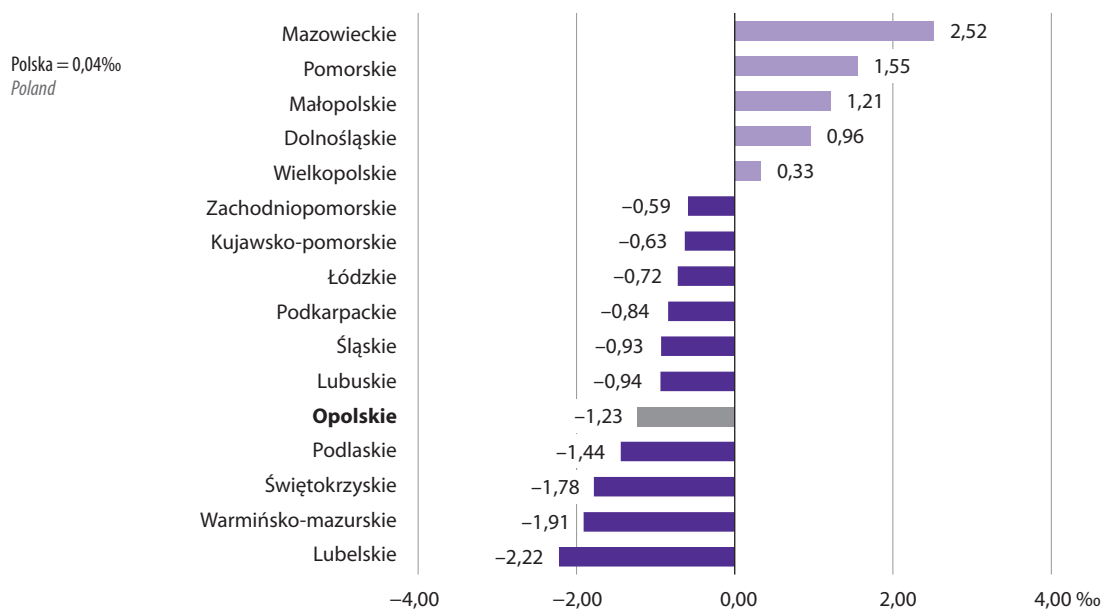
Wykres 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2017 r.

Chart 1. Natural increase per 1000 population in 2017

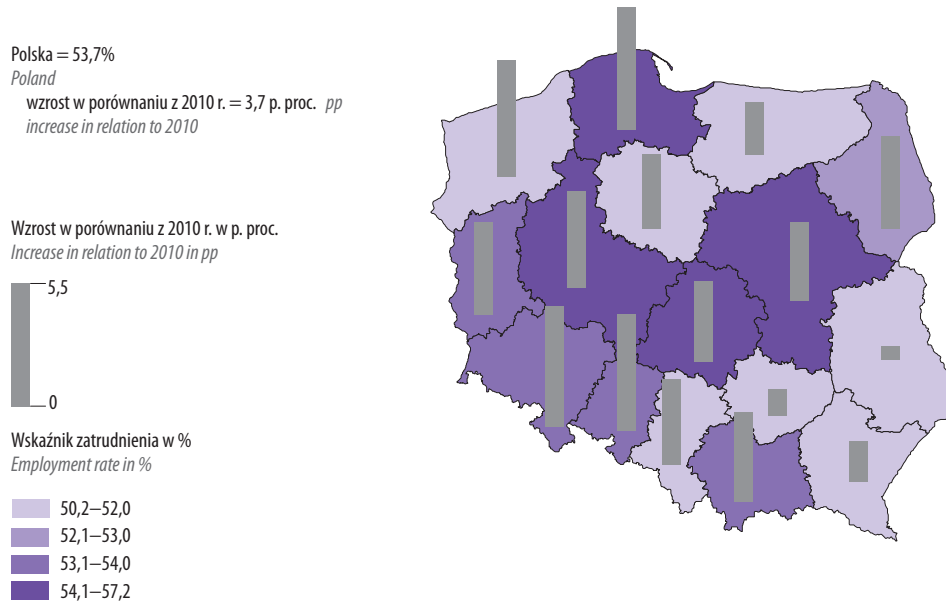
Wykres 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2017 r.

Chart 2. Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in 2017

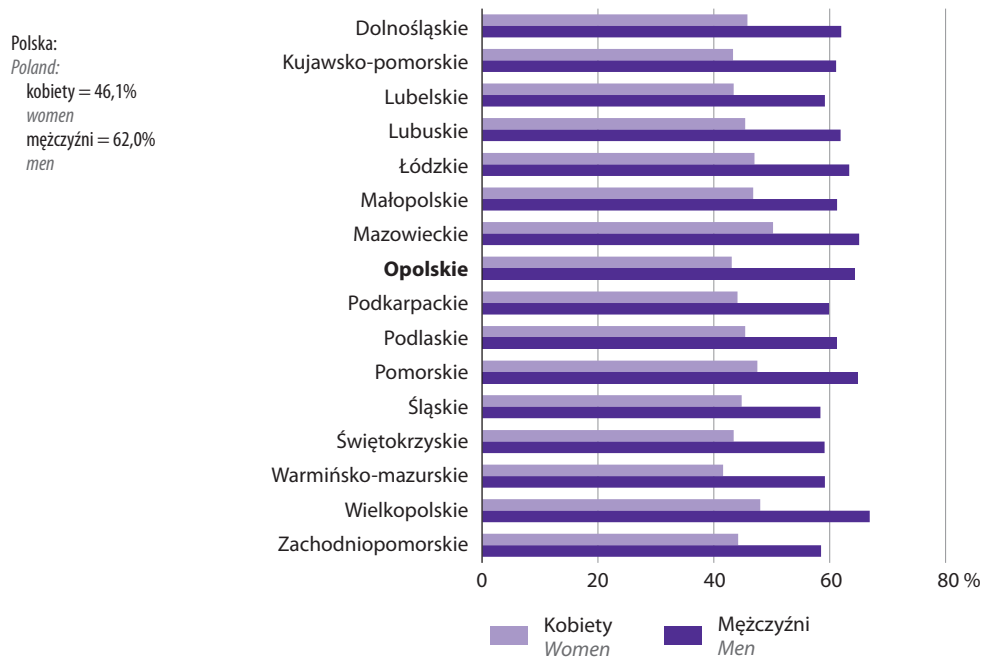
Mapa 1. Wskaźnik zatrudnienia na podstawie BAEL^a w 2017 r.

Map 1. *Employment rate on the basis of LFS^a in 2017*

Wykres 3. Wskaźnik zatrudnienia na podstawie BAEL^a według płci w 2017 r.

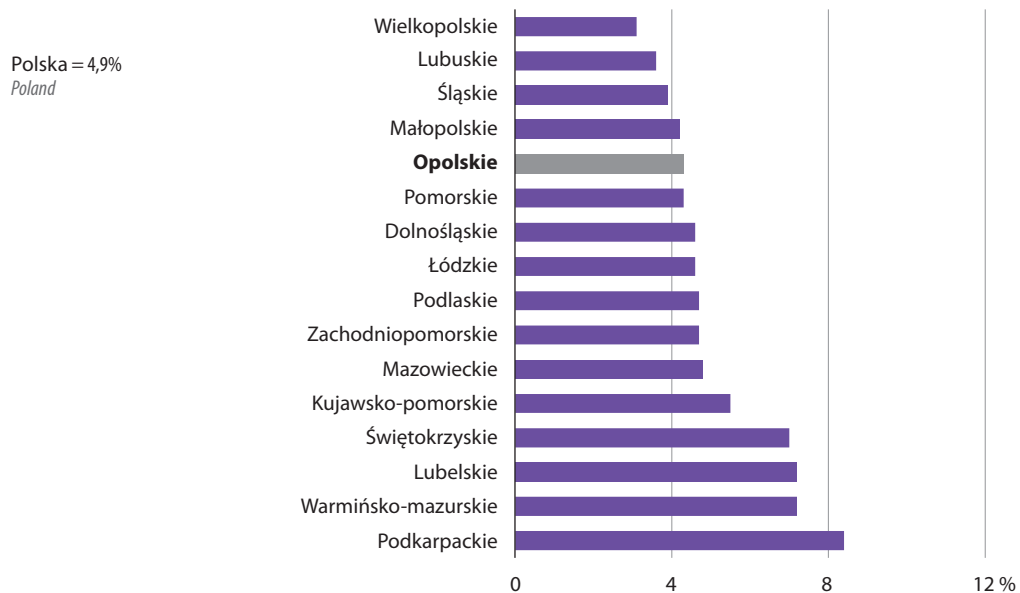
Chart 3. *Employment rate on the basis of LFS^a by sex in 2017*

a Przeciętne w roku.
a Annual averages.

Wykres 4. Stopa bezrobocia na podstawie BAEL^a w 2017 r.

Chart 4. Employment rate on the basis of LFS^a in 2017

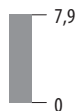
a Przeciętne w roku.
a Annual averages.

Mapa 2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2017 r.

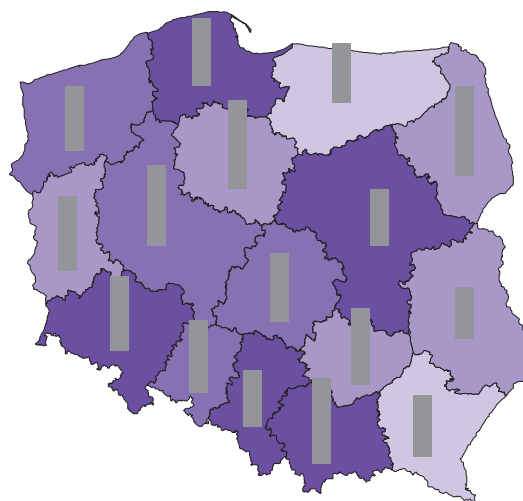
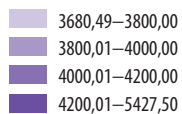
Map 2. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2017

Polska = 4530,47 zł zł
Poland

Wzrost w skali roku w %
Annual increase in %

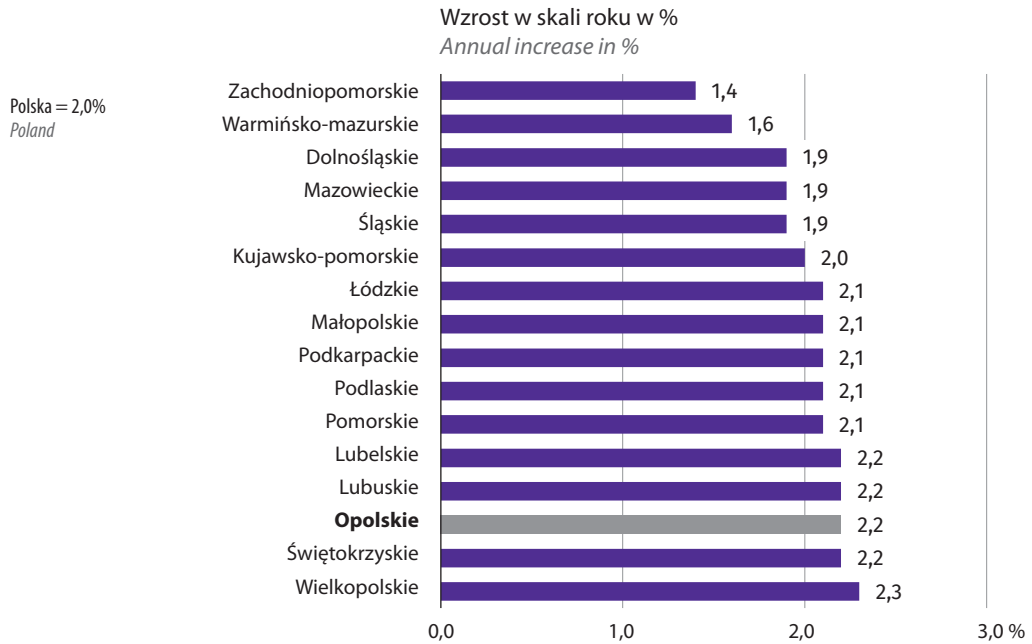
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł
Average monthly gross wages and salaries in zł

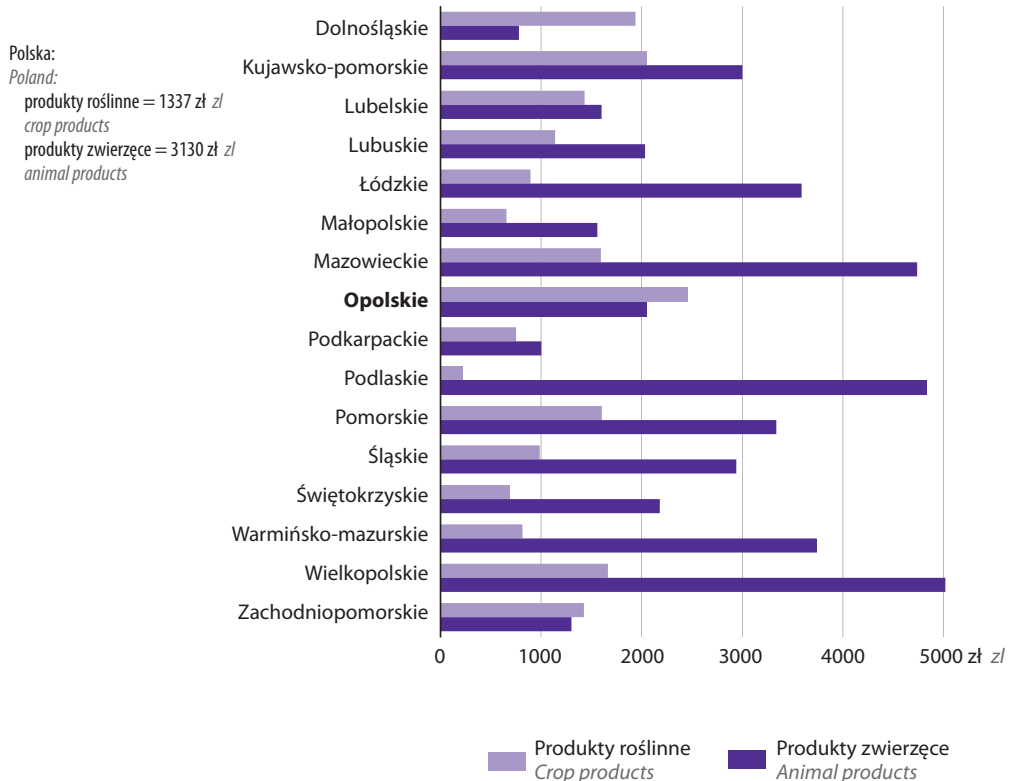
Wykres 5. Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2017 r. w porównaniu z 2016 r.

Chart 5. Changes in prices of consumer goods and services in 2017 compared to 2016

Wykres 6. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2017 r.

Chart 6. Value of procurement agricultural products per 1 ha of agricultural land in 2017

Mapa 3. Mieszkania oddane do użytkowania w 2017 r.

Map 3. Dwellings completed in 2017

Polska:

Poland:

przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania

w m² = 93

average useful floor area per dwelling in m²

na 1000 ludności = 4,6

per 1000 population

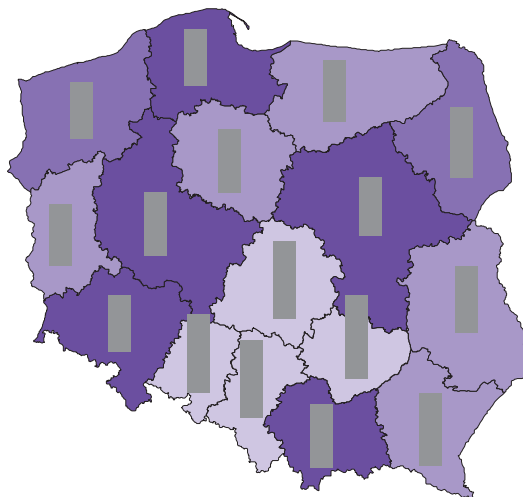
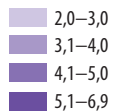
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²

Average useful floor area per dwelling in m²

Na 1000 ludności

Per 1000 population

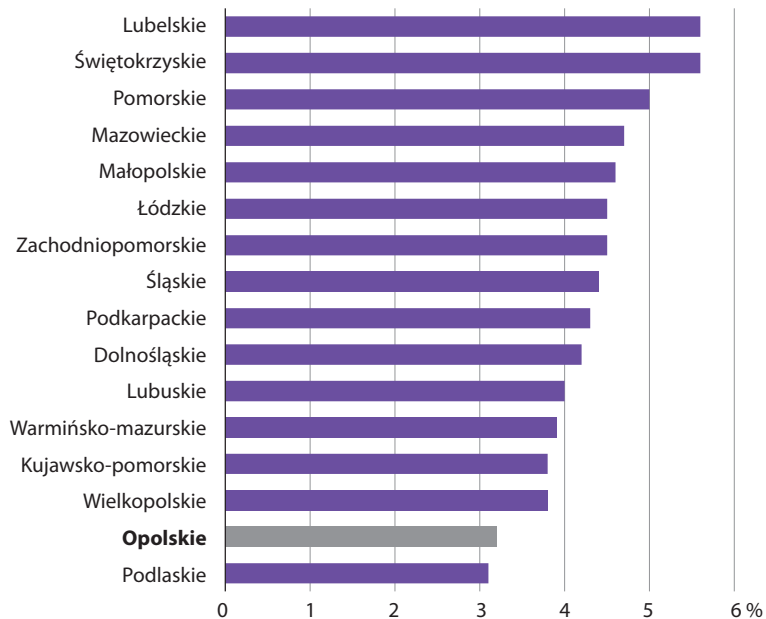

Wykres 7. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2017 r.

Chart 7. Net turnover profitability rate in non-financial enterprises in 2017

Polska = 4,4%

Poland

Mapa 4. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^{ab} w 2017 r. stan w dniu 31 XII

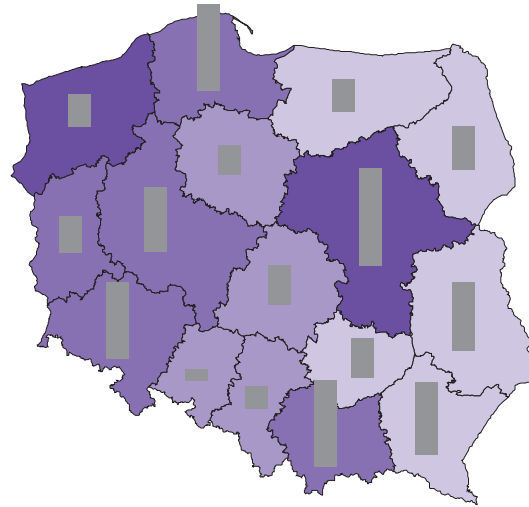
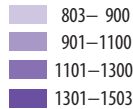
Mapa 4. *Entities of the national economy in the REGON^{ab} register in 2017 as of 31 XII*

Polska:
Poland:
wzrost w skali roku = 1,7%
annual increase
na 10 tys. ludności = 1121
per 10 thous. population

Wzrost w skali roku w %
Annual increase in %

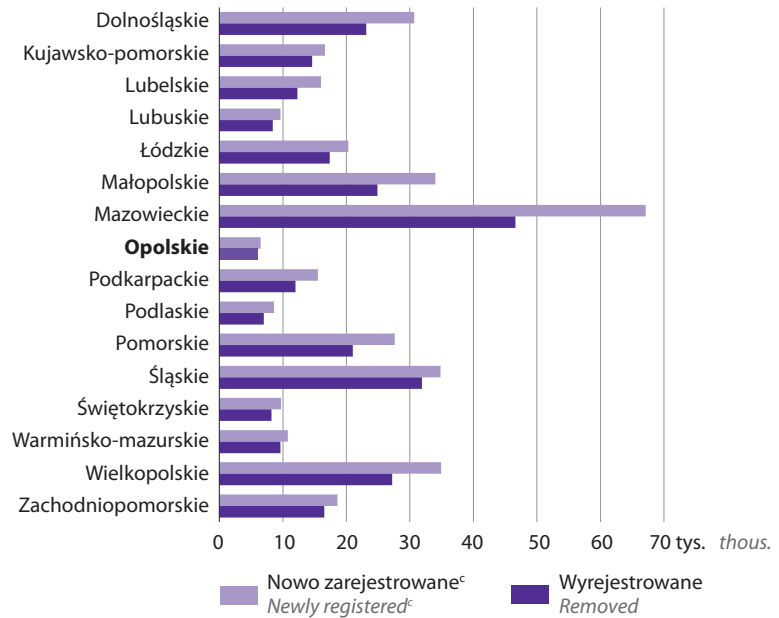
Na 10 tys. ludności
Per 10 thous. population

Wykres 8. Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane i wyrejestrowane w rejestrze REGON^{ab} w 2017 r. stan w dniu 31 XII

Chart 8. *Newly registered and removed entities of the national economy in the REGON^{ab} register in 2017 as of 31 XII*

Polska:
Poland:
nowo zarejestrowane = 361 tys.
newly registered thous.
wyrejestrowane = 287 tys.
removed thous.

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. b W podziale według województw – bez podmiotów, dla których informacja o adresie siedziby/miejscu zamieszkania nie występuje w rejestrze REGON. c W ciągu roku.

a Excluding persons tending private farms in agriculture. b By voivodships – without entities, for which the information about office address/ place of residence does not occur in the REGON register. c During the year.

Podział i powierzchnia województwa

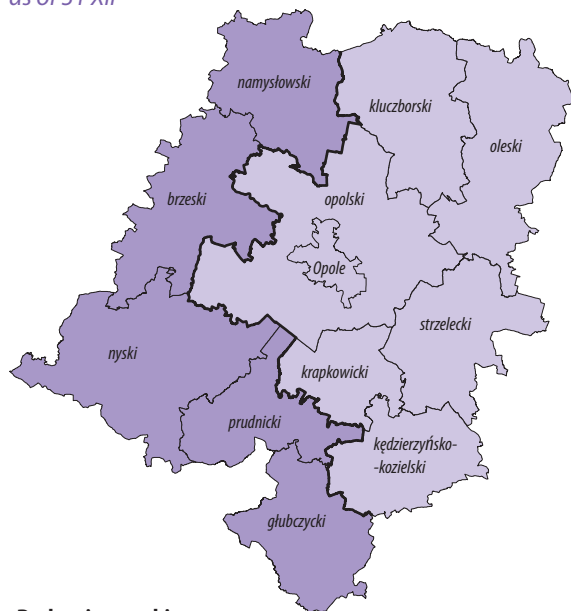
Division and area of voivodship

Podział województwa opolskiego według nomenklatury jednostek terytorialnych do celów statystycznych (NTS)^a w 2017 r.

stan w dniu 31 XII

Division of opolskie voivodship according to the nomenclature of territorial units for statistical purposes (NTS)^a in 2017

as of 31 XII

Powierzchnia w ha	–	941187
Area in ha		
Podregiony	–	2
Subregions		
Powiaty	–	11
Powiats		
Miasto na prawach powiatu	–	1
City with powiat status		
Gminy	–	71
Gminas		

Podregion nyski

Subregion nyski

Powierzchnia w ha	409220
Area in ha	
Powiaty: Powiats:	– 5
brzeski	
głubczycki	
namysłowski	
nyski	
prudnicki	
Miasto na prawach powiatu	– —
City with powiat status	
Gminy Gminas	– 28

Podregion opolski

Subregion opolski

Powierzchnia w ha	531967
Area in ha	
Powiaty: Powiats:	– 6
kędzierzyńsko-kozielski	
kluczborski	
krapkowicki	
oleski	
opolski	
strzelecki	
Miasto na prawach powiatu	– 1
City with powiat status	
Opole	
Gminy Gminas	– 43

Według stanu w dniu 1 I 2017 r. województwo opolskie zajmowało powierzchnię 9412 km² (941187 ha), co stanowiło 3,0% powierzchni kraju. Na jego obszarze (według stanu w dniu 31 XII 2017 r.) mieszkało 990,1 tys. ludności, tj. 2,6% ogólnej liczby ludności Polski. Gęstość zaludnienia na 1 km² wyniosła 105 osób (11 lokata w kraju). W miastach mieszkało 52,8% ludności województwa.

^a Patrz uwagi ogólne na str. 105.

^a See general notes on page 108.

Ludność Population

W 2017 r. w województwie opolskim odnotowano spadek liczby ludności w porównaniu z rokiem poprzednim. Na liczbę ludności wpływają procesy związane z ruchem naturalnym i migracyjnym. Drugi rok z rzędu utrzymał się wzrost liczby urodzeń. Jednak przewaga liczby zgonów nad liczbą urodzeń żywych przełożyła się na ujemny przyrost naturalny. Utrzymało się ujemne saldo migracji ogółem na pobyt stały, przy mniejszej skali migracji zagranicznych.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2017 r. ludność województwa opolskiego liczyła 990,1 tys. osób, tj. mniej o 3,0 tys. niż przed rokiem i o 27,2 tys. w porównaniu z 2010 r. Populacja województwa, podobnie jak przed rokiem, stanowiła 2,6% ogólnej liczby ludności kraju. Średnia gęstość zaludnienia (liczba osób przypadająca na 1 km²) w końcu grudnia 2017 r. wyniosła w województwie 105, a w kraju – 123. Wskaźnik ten wykazywał znaczne zróżnicowanie przestrzenne na terenie województwa i kształtował się w granicach od 57 w powiecie namysłowskim do 861 w m. Opolu.

DANE O LICZBIE I STRUKTURZE LUDNOŚCI DLA LAT MIĘDZYSPISOWYCH sporządza się metodą bilansową, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowanym okresie.

PREZENTOWANE DANE DOTYCZĄ LUDNOŚCI ZAMIESZKAŁEJ w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące.

Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

Struktura ludności według płci w województwie opolskim w ostatnich latach nie ulegała większym zmianom. W ogólnej liczbie mieszkańców nieznacznie przeważały kobiety, których odsetek w końcu grudnia 2017 r., podobnie jak przed rokiem wyniósł 51,6% (w 2010 r. – 51,7%). W kraju tendencja jest podobna i kobiety w 2017 r. stanowiły również 51,6%. Współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn) zarówno w województwie opolskim, jak i w kraju ukształtował się na analogicznym poziomie jak w latach poprzednich i wyniósł po 107.

Tablica 2. Ludność na podstawie bilansów

Table 2. Population based on balances

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
POLSKA – stan w dniu 30 VI POLAND – as of 30 VI				
Ogółem w tys. Total in thous.	38516,7	38454,6	38426,8	38422,3
w tym kobiety of which females	19869,1	19847,2	19835,2	19833,6
Miasta Urban areas	23448,5	23202,7	23149,3	23125,8
Wieś Rural areas	15068,2	15251,9	15277,5	15296,6

Tablica 2. Ludność na podstawie bilansów (dok.)

Table 2. Population based on balances (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
OPOLSKIE – stan w dniu 30 VI OPOLSKIE VOIVODSHIP – as of 30 VI				
Ogółem w tys. Total in thous.	1018,6	998,9	994,5	991,2
w tym kobiety of which females	526,3	515,7	513,4	511,7
Miasta Urban areas	534,0	519,2	516,1	523,4
Wieś Rural areas	484,5	479,7	478,4	467,8
POLSKA – stan w dniu 31 XII POLAND – as of 31 XII				
Ogółem w tys. Total in thous.	38529,9	38437,2	38433,0	38433,6
na 1 km ² per 1 km ²	123	123	123	123
w tym kobiety: of which females:				
w tysiącach in thousands	19876,7	19839,2	19839,8	19840,4
na 100 mężczyzn per 100 males	107	107	107	107
Miasta: w tysiącach Urban areas: in thousands	23429,1	23166,4	23129,5	23109,3
w % in %	60,8	60,3	60,2	60,1
Wieś: w tysiącach Rural areas: in thousands	15100,8	15270,8	15303,5	15324,3
w % in %	39,2	39,7	39,8	39,9
OPOLSKIE – stan w dniu 31 XII OPOLSKIE VOIVODSHIP – as of 31 XII				
Ogółem w tys. Total in thous.	1017,2	996,0	993,0	990,1
na 1 km ² per 1 km ²	108	106	106	105
w tym kobiety: of which females:				
w tysiącach in thousands	525,4	514,1	512,6	511,1
na 100 mężczyzn per 100 males	107	107	107	107
Miasta: w tysiącach Urban areas: in thousands	532,9	517,2	515,0	522,6
w % in %	52,4	51,9	51,9	52,8
Wieś: w tysiącach Rural areas: in thousands	484,3	478,8	478,0	467,5
w % in %	47,6	48,1	48,1	47,2

W województwie opolskim w 2017 r. zarejestrowano 9083 urodzenia żywe, tj. o 449 więcej niż przed rokiem, a o 80 mniej niż w 2010 r. Współczynnik urodzeń żywych (9,16‰) był wyższy zarówno w stosunku do notowanego rok wcześniej (8,68‰), jak i w 2010 r. (9,00‰).

DANE O URODZENIACH I ZGONACH (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

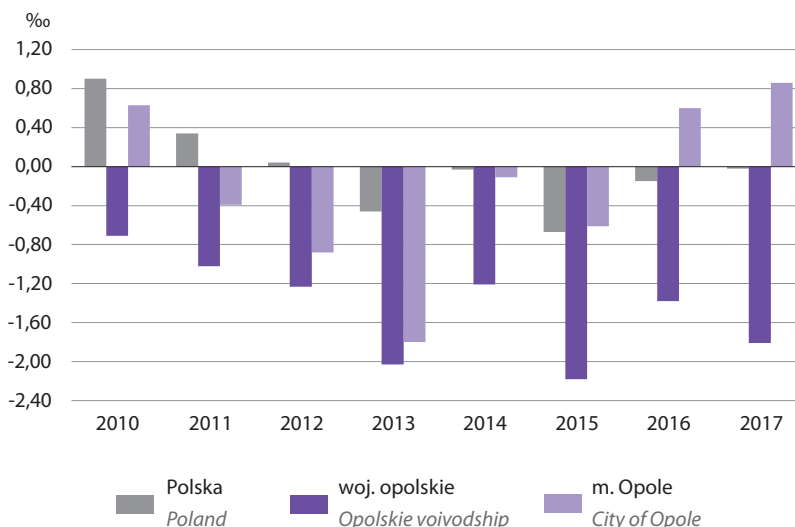
W 2017 r. w województwie opolskim liczba zgonów wynosiła 10880 osób i wzrosła zarówno w porównaniu z poprzednim rokiem jak i 2010 r. (odpowiednio: o 874 i o 998 osób). W omawianym okresie zwiększył się również ogólny współczynnik zgonów i kształtował się na poziomie 10,98‰ (rok wcześniej – 10,06‰, a w 2010 r. – 9,70‰). Spadł natomiast współczynnik zgonów niemowląt (liczony na 1000 urodzeń żywych), który przyjął wartość 3,41‰ (wobec 4,63‰ w 2016 r. i 5,24‰ w 2010 r.).

WSPÓŁCZYNNIKI DOTYCZĄCE RUCHU NATURALNEGO w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zamieszkałej (według stanu w dniu 30 VI).

W województwie opolskim w 2017 r. w relacji do omawianych lat pogłębił się ujemny przyrost naturalny. Różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów ukształtowała się na poziomie minus 1797, podczas gdy rok wcześniej wynosiła minus 1372, a w 2010 r. minus 719. Współczynnik przyrostu naturalnego osiągnął wartość minus 1,81‰ (wobec minus 1,38‰ w 2016 r. i minus 0,71‰ w 2010 r.). Ujemny współczynnik odnotowano w 9 województwach i najniższą wartość osiągnął w województwie łódzkim (minus 2,98‰). W pozostałych województwach współczynnik przyrostu naturalnego był dodatni, w tym najwyższy w województwie pomorskim (2,51‰). Omawiany współczynnik dla kraju w 2017 r. i 2016 r. przyjął wartości ujemne, tj. odpowiednio: minus 0,02‰ i minus 0,15‰, natomiast w 2010 r. osiągnął wartość dodatnią 0,90‰.

Wykres 9. Przyrost naturalny na 1000 ludności

Chart 9. Natural increase per 1000 population

W 2017 r. w województwie opolskim współczynnik przyrostu naturalnego we wszystkich powiatach, z wyjątkiem m. Opola przyjmował wartości ujemne. Najniższy przyrost odnotowano w powiecie głubczyckim (minus 5,56‰), następnie w prudnickim (minus 3,67‰) i nyskim (minus 3,25‰). W m. Opolu współczynnik przyrostu naturalnego kształtował się na poziomie 0,86‰.

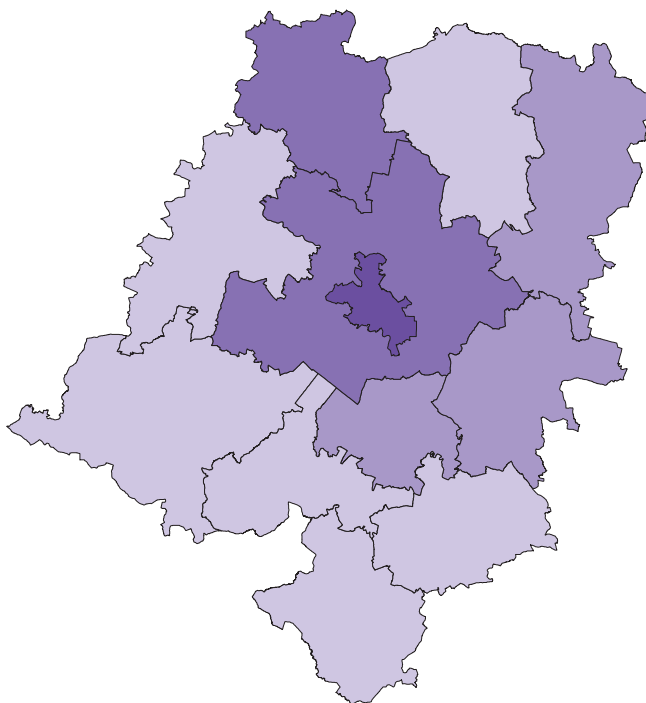
W opolskich urzędach stanu cywilnego zarejestrowano mniej małżeństw zawartych w ciągu 2017 r. niż rok wcześniej i w 2010 r. (odpowiednio: o 68 i o 933), a ich liczba wynosiła 4760. Obniżył się również współczynnik małżeństw, który w 2017 r. przyjmował wartość 4,80‰ (wobec 4,85‰ w 2016 r. i 5,59‰ w 2010 r.). W województwie w 2017 r. zawartych zostało, podobnie jak w 2016 r. i 2010 r., mniej małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności niż średnio w kraju.

Mapa 5. Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie opolskim według podregionów i powiatów w 2017 r.

Map 5. Natural increase per 1000 population in Opolskie voivodship by subregions and powiats in 2017

Woj. opolskie = -1,81‰
Opolskie voivodship
Podregion nyski = -3,13‰
Subregion nyski
Podregion opolski = -1,02‰
Subregion opolski

‰
(6) -5,56 – -2,01
(3) -2,00 – -1,01
(2) -1,00 – -0,01
(1) 0,00 – 0,86
W nawiasach podano liczbę powiatów.
Number of powiats is given in brackets.

Tablica 3. Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności

Table 3. Vital statistics and net migration per 1000 population

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
POLSKA POLAND				
Małżeństwa Marriages	5,93	4,91	5,03	5,01
Urodzenia żywe Live births	10,73	9,60	9,95	10,46
Zgony Deaths	9,83	10,27	10,10	10,48
w tym niemowląt ^a of which infants ^a	4,98	4,00	3,98	3,99
Przyrost naturalny ^b Natural increase ^b	0,90	-0,67	-0,15	-0,02

a Dzieci w wieku poniżej 1 roku na 1000 urodzeń żywych. b Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.
a Children under the age of 1 per 1000 live births. b Difference between the number of live births and deaths in a given period.

Tablica 3. Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności (dok.)

Table 3. Vital statistics and net migration per 1000 population (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
POLSKA (dok.) POLAND (cont.)				
Saldo migracji na pobyt stały: Net migration for permanent residence:				
wewnętrznych internal	x	x	x	x
zagranicznych international	-0,05	.	0,04	0,04
OPOLSKIE OPOLSKIE VOIVODSIHP				
Małżeństwa Marriages	5,59	4,93	4,85	4,80
Urodzenia żywe Live births	9,00	8,30	8,68	9,16
Zgony Deaths	9,70	10,48	10,06	10,98
w tym niemowląt ^a of which infants ^a	5,24	4,10	4,63	3,41
Przyrost naturalny ^b Natural increase ^b	-0,71	-2,18	-1,38	-1,81
Saldo migracji na pobyt stały: Net migration for permanent residence:				
wewnętrznych internal	-0,66	-0,81	-0,73	-0,75
zagranicznych international	-1,10	.	-0,65	-0,48
M. OPOLE CITY OF OPOLE				
Małżeństwa Marriages	5,33	4,70	4,72	4,60
Urodzenia żywe Live births	9,28	8,98	9,74	10,59
Zgony Deaths	8,65	9,59	9,14	9,73
w tym niemowląt ^a of which infants ^a	5,27	4,66	6,91	3,68
Przyrost naturalny ^b Natural increase ^b	0,63	-0,61	0,60	0,86
Saldo migracji na pobyt stały: Net migration for permanent residence:				
wewnętrznych internal	-0,78	0,08	0,64	0,23
zagranicznych international	-0,51	.	0,07	0,35

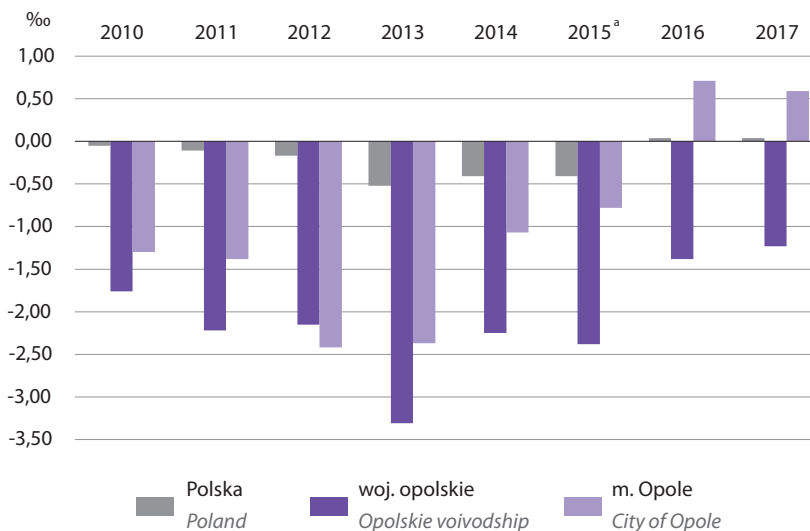
a Dzieci w wieku poniżej 1 roku na 1000 urodzeń żywych. b Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.
a Children under the age of 1 per 1000 live births. b Difference between the number of live births and deaths in a given period.

W 2017 r. saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały pozostawało nadal ujemne, lecz przyjmowało korzystniejszą wartość niż w poprzednich omawianych latach. W 2017 r. liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego przekroczyła liczbę osób zameldowanych na pobyt stały w tym czasie o 1224, podczas gdy w 2016 r. – o 1370, a w 2010 r. – o 1793.

W latach 2010–2017 obserwowano zmianę skali migracji głównie zagranicznych. O ile jeszcze w 2010 r. saldo migracji zagranicznych wynosiło minus 1122 osób, to w 2017 r. ukształtowało się na poziomie minus 479 osób (saldo migracji wewnętrznych odpowiednio: minus 671 osób i minus 745 osób).

Wykres 10. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności

Chart 10. Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population

a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

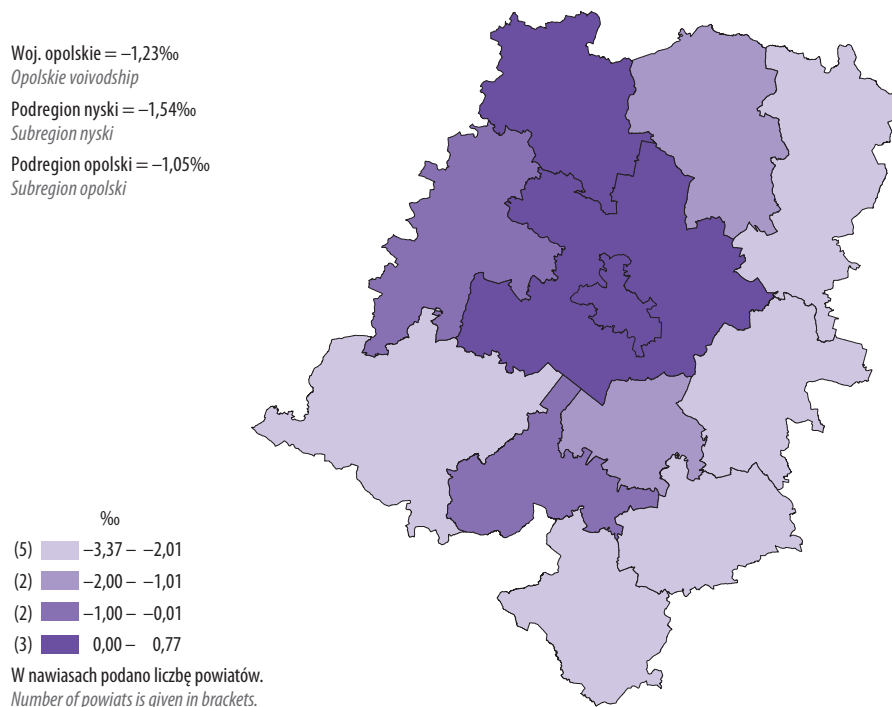
a For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used.

Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały w województwie wynosiło minus 1,23‰ (wobec minus 1,38‰ w 2016 r. i minus 1,76‰ w 2010 r.). W kraju omawiany współczynnik w 2017 r. był dodatni i kształtował się na poziomie ub. roku, tj. 0,04‰, natomiast w 2010 r. wynosił minus 0,05‰. Ujemną wartość współczynnika w 2017 r. odnotowano w 11 województwach, w granicach od minus 2,22‰ w lubelskim do minus 0,59‰ w zachodniopomorskim. W pozostałych województwach saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały przyjmowało wartości dodatnie, w tym najwyższe odnotowano w województwie mazowieckim (2,52‰).

Z analizy zjawiska migracji zagranicznych w 2017 r. wynika, że w stosunku do 2016 r. liczba mieszkańców województwa opolskiego wyjeżdżających za granicę na pobyt stały zmniejszyła się o 126 osób, a względem 2010 r. – o 968 osób. W efekcie po raz pierwszy od lat notowano dodatnie saldo migracji zagranicznych w 4 powiatach: brzeskim, głubczyckim, namysłowskim i prudnickim. Drugi rok z rzędu dodatnie saldo wystąpiło w m. Opolu. Saldo migracji wewnętrznych wynosiło minus 745 osób i pogłębiło się zarówno w odniesieniu do 2016 r. (minus 726 osób), jak i 2010 r. (minus 671 osób). W ruchu wewnętrznym więcej osób przyjeżdżało niż wyjeżdżało do powiatu opolskiego i namysłowskiego oraz m. Opola.

Mapa 6. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie opolskim według podregionów i powiatów w 2017 r.

Map 6. *Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in Opolskie voivodship by subregions and powiats in 2017*

W 2017 r. saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały w większości powiatów nadal pozostawało ujemne. Przewaga przyjeżdżających nad wyjeżdżającymi drugi rok z rzędu utrzymała się w powiecie opolskim i namysłowskim oraz m. Opolu.

Dane prezentujące informacje o stanie i strukturze ludności oraz ruchu naturalnym ludności w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie opolskim” – publikacja dostępna co roku, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Rynek pracy

Labour market

Przeciętne zatrudnienie

Average paid employment

W województwie opolskim rok 2017 był czwartym z kolei, w którym zwiększyło się przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw. Roczne tempo wzrostu w 2017 r. było szybsze niż w poprzednich latach oraz wyższe niż przeciętnie w kraju.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie opolskim w 2017 r. ukształtowało się na poziomie 99,3 tys. osób, tj. o 5,1% wyższym w stosunku do poprzedniego roku (wobec wzrostu o 1,5% w 2016 r.) i o 2,7% w stosunku do 2010 r. W skali kraju odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w porównaniu z rokiem poprzednim o 4,5% (przed rokiem – o 2,8%), a o 11,9% w stosunku do 2010 r. Wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w 2017 r. w porównaniu z poprzednim rokiem odnotowano we wszystkich województwach, w granicach od 7,3% w podlaskim do 3,0% w kujawsko-pomorskim.

DANE O PRZECIĘTNYM ZATRUDNIENIU obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

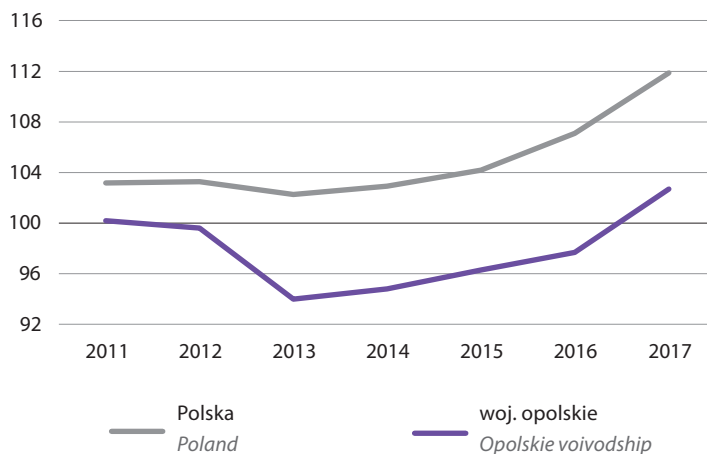
Tablica 4. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw

Table 4. Average paid employment in the enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017		
	w tysiącach in thousands				2010=100	2016=100
Polska Poland	5372,6	5601,6	5760,2	6017,1	111,9	104,5
Opolskie Opolskie voivodship	96,6	93,1	94,5	99,3	102,7	105,1
M. Opole City of Opole	22,5	21,3	21,1	24,3	x	x

Wykres 11. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw 2010=100

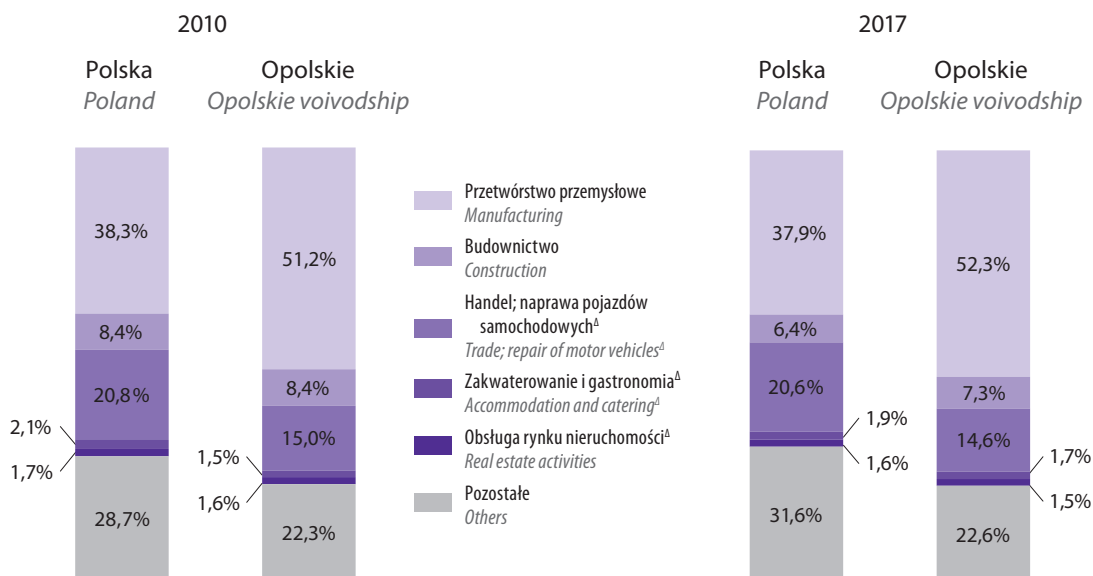
Chart 11. Indices of average paid employment in the enterprise sector 2010=100

Największą liczbę zatrudnionych odnotowano w przetwórstwie przemysłowym – 52,0 tys. osób, co stanowiło 52,3% (przed rokiem – 52,8%) ogólnej liczby zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw. Drugą w kolejności, pod względem liczby zatrudnionych, była sekcja handel; naprawa pojazdów samochodowych – 14,5 tys. osób, tj. 14,6% (wzrost o 0,3 p. proc. w stosunku do 2016 r.), a następnie transport i gospodarka magazynowa – 8,2 tys., tj. 8,3% (wzrost o 0,5 p. proc.). Najmniejszą grupę stanowili zatrudnieni w działalności związanej z informacją i komunikacją – 0,7 tys. osób, tj. 0,7% ogólnej liczby zatrudnionych (wzrost o 0,1 p. proc.).

Wykres 12. Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD

Chart 12. Structure of average paid employment by PKD sections

W 2017 r. w porównaniu z rokiem poprzednim przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw, w sekcjach o największym udziale w zatrudnieniu zwiększyło się m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 11,4%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 10,3%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 6,8%). Spadek przeciętnego zatrudnienia odnotowano w budownictwie (o 1,5%).

Tablica 5. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie opolskim

Table 5. Average paid employment in the enterprise sector in Opolskie voivodship

Sekcje Sections	2016				2017				w tys. in thous.
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100								
Ogółem <i>Total</i>	101,2	101,7	101,1	101,5	104,5	105,4	105,9	105,1	99,3
w tym: <i>of which:</i>									
Przemysł <i>Industry</i>	101,8	101,8	100,7	101,6	103,0	102,8	104,6	103,8	56,7
w tym: <i>of which:</i>									
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	101,8	101,8	100,7	101,6	103,3	103,1	105,0	104,1	52,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	102,6	100,8	101,0	103,1	101,2	101,4	101,7	101,7	2,9
Budownictwo <i>Construction</i>	98,8	100,0	99,2	97,4	96,0	97,4	97,1	98,5	7,2
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	99,9	101,0	99,7	99,4	106,0	105,2	106,3	106,8	14,5
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	102,8	104,4	104,4	104,2	112,4	114,2	111,5	111,4	8,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	109,0	116,4	115,0	112,7	146,8	142,4	141,1	141,1	1,7
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	118,5	122,6	123,4	124,8	114,9	113,7	112,9	111,2	0,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	92,4	94,7	96,1	96,1	100,1	100,0	100,5	99,0	1,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^Δ <i>Professional, scientific and technical activities^Δ</i>	102,8	103,7	102,0	103,9	101,0	99,9	103,3	102,7	1,5
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	100,2	100,3	106,2	106,3	111,1	134,6	121,0	110,3	4,2

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

Bezrobocie rejestrowane

Registered unemployment

Sytuacja na rynku pracy w województwie opolskim w ostatnich latach poprawia się. W końcu 2017 r. odnotowano spadek ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych i stopy bezrobocia w ujęciu rocznym. Pozytywną zmianą w porównaniu z sytuacją obserwowaną rok wcześniej było również zwiększenie liczby ofert zatrudnienia, którymi dysponowały urzędy pracy.

W końcu grudnia 2017 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa opolskiego wyniosła 26,1 tys. osób i była niższa zarówno od zanotowanej przed rokiem (o 6,4 tys. osób, tj. o 19,6%), jak i w porównaniu z 2010 r. (o 22,7 tys. osób, tj. o 46,6%). W skali kraju na koniec 2017 r. liczba bezrobotnych była niższa o 19,0% niż rok wcześniej, a o 44,7% w stosunku do 2010 r. W odniesieniu do roku poprzedniego we wszystkich województwach nastąpił spadek liczby bezrobotnych, w granicach od 24,2% w wielkopolskim do 15,0% w lubelskim.

DANE O BEZROBOCIU REJESTROWANYM dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. 2016, poz. 645 z późniejszymi zmianami).

Tablica 6. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia stan w dniu 31 XII

Table 6. Registered unemployed persons and unemployment rate as of 31 XII

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
POLSKA POLAND				
Bezrobotni zarejestrowani w tys. Registered unemployed persons in thous.	1954,7	1563,3	1335,2	1081,7
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. Newly registered unemployed persons ^a in thous.	3042,0	2368,8	2169,8	1914,8
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. Persons removed from unemployment rolls ^a in thous.	2979,8	2630,6	2398,0	2168,3
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy Registered unemployed persons per one job offer	83	31	21	16
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % Registered unemployment rate in %	12,4	9,7	8,2*	6,6
OPOLSKIE OPOLSKIE VOIVODSHIP				
Bezrobotni zarejestrowani w tys. Registered unemployed persons in thous.	48,8	36,2	32,4	26,1
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. Newly registered unemployed persons ^a in thous.	91,7	66,5	60,3	51,2

a W ciągu roku.

a During the year.

**Tablica 6. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia (dok.)
stan w dniu 31 XII**Table 6. Registered unemployed persons and unemployment rate (cont.)
as of 31 XII

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
OPOLSKIE (dok.) OPOLSKIE VOIVODSHIP (cont.)				
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. Persons removed from unemployment rolls ^a in thous.	90,0	72,6	64,1	57,6
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy Registered unemployed persons per one job offer	46	22	14	8
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % Registered unemployment rate in %	13,6	10,1	9,0	7,2
M. OPOLE CITY OF OPOLE				
Bezrobotni zarejestrowani w tys. Registered unemployed persons in thous.	4,5	3,7	3,5	3,0
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. Newly registered unemployed persons ^a in thous.	8,5	6,7	6,5	5,9
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. Persons removed from unemployment rolls ^a in thous.	8,2	7,2	6,7	6,6
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy Registered unemployed persons per one job offer	7	6	3	2
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % Registered unemployment rate in %	6,4	5,3	4,9	4,1

a W ciągu roku.

a During the year.

BEZROBOTNI NIEPOSIADAJĄCY PRAWA DO ZASIŁKU to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

Na koniec grudnia 2017 r. w województwie nie posiadało prawa do zasiłku 87,0% ogólnej liczby bezrobotnych (w 2016 r. – 87,6%), osoby wcześniej pracujące stanowiły 89,5% (w poprzednim roku – 89,1%), a mieszkańcy wsi – 46,0% (przed rokiem – 46,4%).

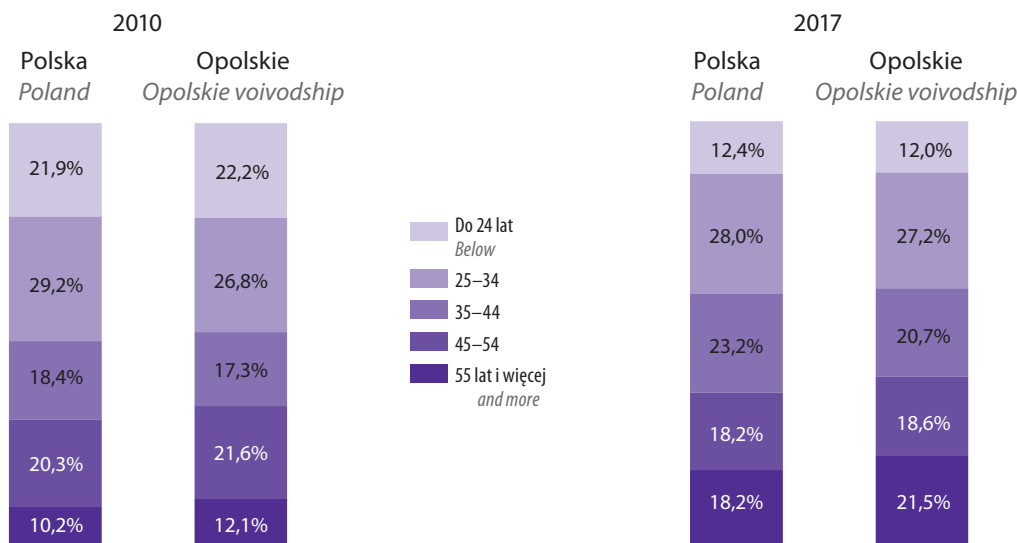
W końcu grudnia 2017 r. w województwie opolskim, podobnie jak w kraju, wśród bezrobotnych przeważały kobiety. W ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w powiatowych urzędach pracy stanowiły one 57,6%, ale ich liczba była o 16,7% niższa niż rok wcześniej. Populacja bezrobotnych mężczyzn zmniejszyła się (o 23,2%), a ich udział spadł w ciągu roku o 2,0 p. proc., do poziomu 42,4%.

W końcu grudnia 2017 r. najliczniejszą grupą wśród bezrobotnych były osoby w wieku 25–34 lata (7,1 tys.). Ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się w porównaniu z poprzednim rokiem o 0,7 p. proc. do 27,2%.

Wykres 13. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku stan w dniu 31 XII

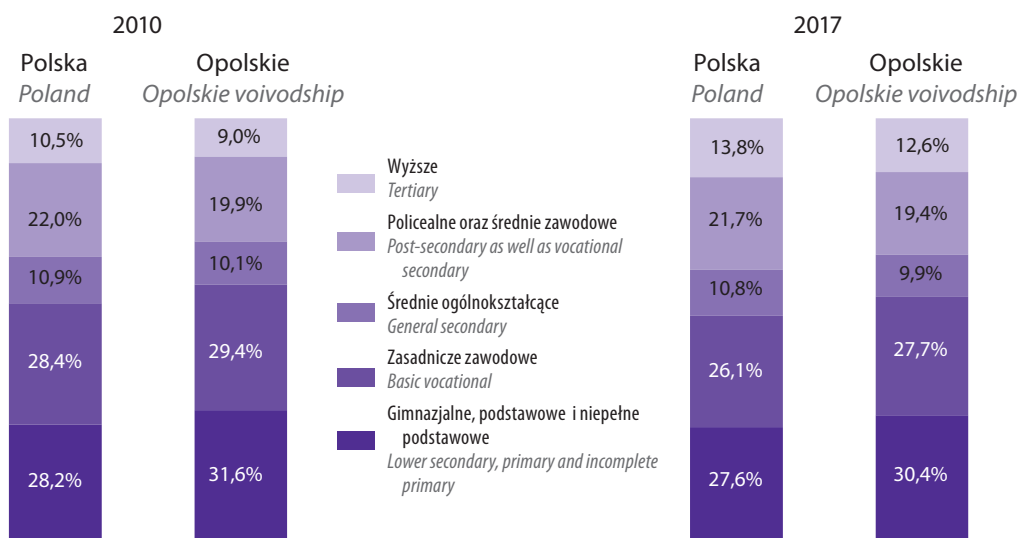
Chart 13. Structure of registered unemployed persons by age as of 31 XII

Większość bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy to osoby o niskim poziomie wykształcenia. W 2017 r. dwie najliczniejsze grupy stanowiły osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe oraz zasadnicze zawodowe (odpowiednio: 30,4% i 27,7% ogólnej liczby bezrobotnych). W porównaniu z 2016 r. udział osób z najniższym poziomem wykształcenia zmniejszył się o 0,3 p. proc., a odsetek osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym o 0,5 p. proc. W skali roku najbardziej zmniejszyła się liczba zarejestrowanych bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym, tj. o 21,0%.

Wykres 14. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia stan w dniu 31 XII

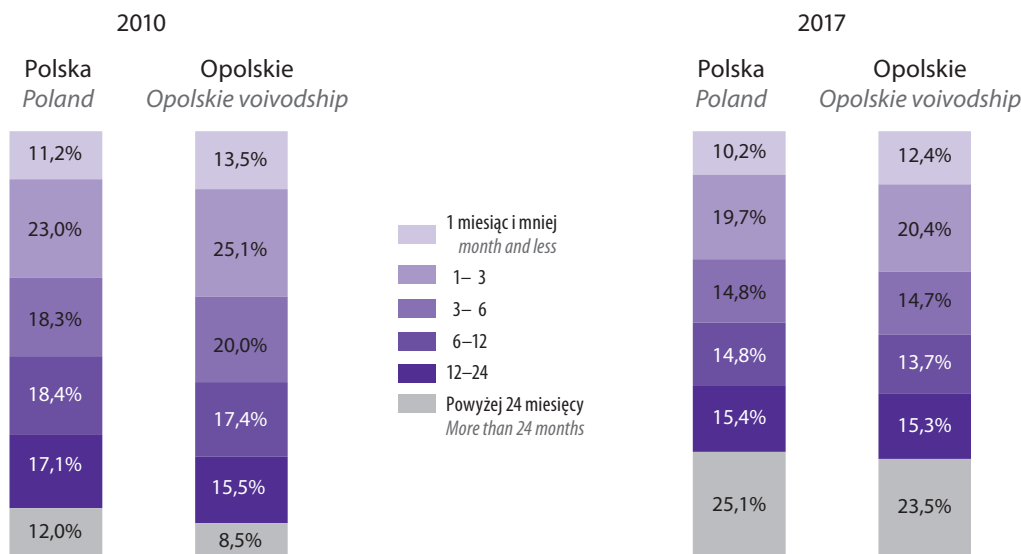
Chart 14. Structure of registered unemployed persons by educational level as of 31 XII

Spośród wszystkich kategorii bezrobotnych wyodrębnionych ze względu na czas pozostawania bez pracy, największy spadek (o 33,8%) w ujęciu rocznym, odnotowano w przypadku osób pozostających bez pracy od 6 do 12 miesięcy (ich udział zmalał do 13,7%, tj. o 2,9 p. proc.). Spadek udziału wystąpił również wśród osób pozostających bez pracy od 3 do 6 miesięcy do 14,7%, tj. o 0,6 p. proc. oraz wśród osób pozostających bez pracy od 12 do 24 miesięcy do 15,3%, tj. o 0,2 p. proc.

Wykres 15. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a stan w dniu 31 XII

Chart 15. Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment^a as of 31 XII

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy, przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–3 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 1 miesiąc i 1 dzień do 3 pełnych miesięcy włącznie.

a From the date of registering in a labour office, class intervals were shifted upward, e.g., in the class 1–3 persons remaining unemployed from 1 month and 1 day to full 3 months were included.

Największe trudności ze znalezieniem zatrudnienia miały osoby ze stażem pracy 1–5 lat, do 1 roku oraz 10–20 lat, które łącznie stanowiły ponad połowę ogólnej liczby bezrobotnych (odpowiednio: 24,9%, 18,2% i 15,5%). W porównaniu z rokiem poprzednim najbardziej pogorszyła się sytuacja osób ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat, których odsetek wzrósł o 1,1 p. proc.

W województwie opolskim w końcu grudnia 2017 r. bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowili 86,4% ogólnej liczby bezrobotnych. W porównaniu z ub. rokiem zmniejszył się udział osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (o 0,9 p. proc. do 2,4%), bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 0,7 p. proc. do 31,6%) oraz do 30 roku życia (o 0,6 p. proc. do 25,9%). Zmniejszył się również odsetek długotrwale bezrobotnych (o 0,1 p. proc. do 53,9%). Wzrósł natomiast udział osób bezrobotnych posiadających co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia (o 3,0 p. proc. do 21,2%), niepełnosprawnych (o 0,6 p. proc. do 7,5%) oraz posiadających co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (o 0,1 p. proc. do 0,5%). We wszystkich kategoriach bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy odnotowano spadek ich liczby w skali roku. Największy wystąpił wśród osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, tj. o 39,8%.

Tablica 7. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie opolskim

Table 7. Registered unemployed persons and unemployment rate in Opolskie voivodship

Wyszczególnienie Specification A – analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	2016				2017			
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu): <i>Registered unemployed persons (end of period)</i>								
w tysiącach osób <i>in thousand persons</i>	36,9	32,8	31,5	32,4	32,4	28,0	26,7	26,1
A	86,1	88,1	91,9	89,5	87,7	85,3	84,8	80,4
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ): <i>Newly registered unemployed persons (inflow)</i>								
w tysiącach osób <i>in thousand persons</i>	16,7	13,7	15,0	14,9	14,0	10,8	13,5	13,0
A	95,1	98,1	91,5	80,5	84,0	78,9	89,5	86,8
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ): <i>Unemployed persons removed from unemployment rolls (outflow)</i>								
w tysiącach osób <i>in thousand persons</i>	15,9	17,8	16,3	14,0	14,0	15,2	14,7	13,6
A	93,8	90,8	84,3	84,4	88,2	85,2	90,2	97,1
Płynność bezrobocia (napływ-odpływ) w tysiącach osób <i>Liquidity of unemployment (inflow-outflow) in thousand persons</i>	0,7	-4,1	-1,3	0,9	-0,0	-4,4	-1,3	-0,7
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w % <i>Registered unemployment rate (end of period) in %</i>	10,2	9,2	8,8	9,0	8,9	7,7	7,4	7,2

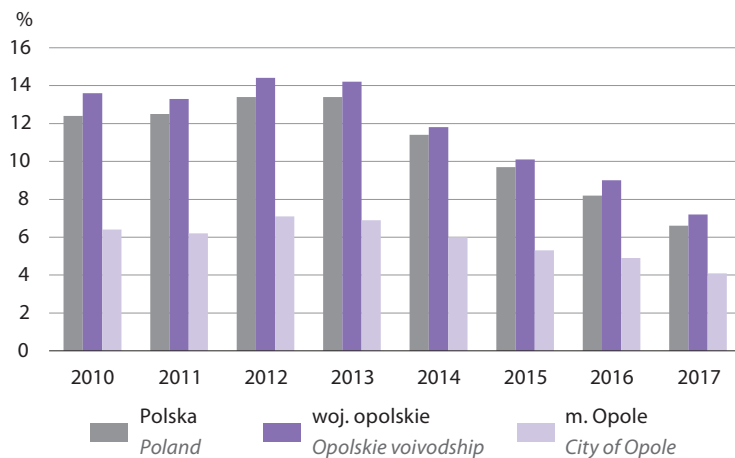
STOPĘ BEZROBOCIA REJESTROWANEGO obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopa bezrobocia rejestrowanego zarówno w województwie, jak i kraju w kolejnych miesiącach 2017 r. była niższa niż rok wcześniej.

W województwie opolskim w końcu 2017 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 7,2% i była o 1,8 p. proc. niższa niż przed rokiem (w kraju: 6,6% i spadek o 1,6 p. proc.). Pod względem poziomu stopy bezrobocia województwo opolskie uplasowało się na 9 miejscu w kraju. Najwyższą pozycję zajmowało województwo wielkopolskie ze stopą bezrobocia równą 3,7%, a najniższą warmińsko-mazurskie ze stopą bezrobocia 11,7%. Spadek omawianego wskaźnika odnotowano we wszystkich województwach, największy w warmińsko-mazurskim (o 2,5 p. proc.), a najmniejszy w małopolskim i wielkopolskim (po 1,2 p. proc.).

Wykres 16. Stopa bezrobocia rejestrowanego stan w dniu 31 XII

Chart 16. Registered unemployed rate as of 31 XII

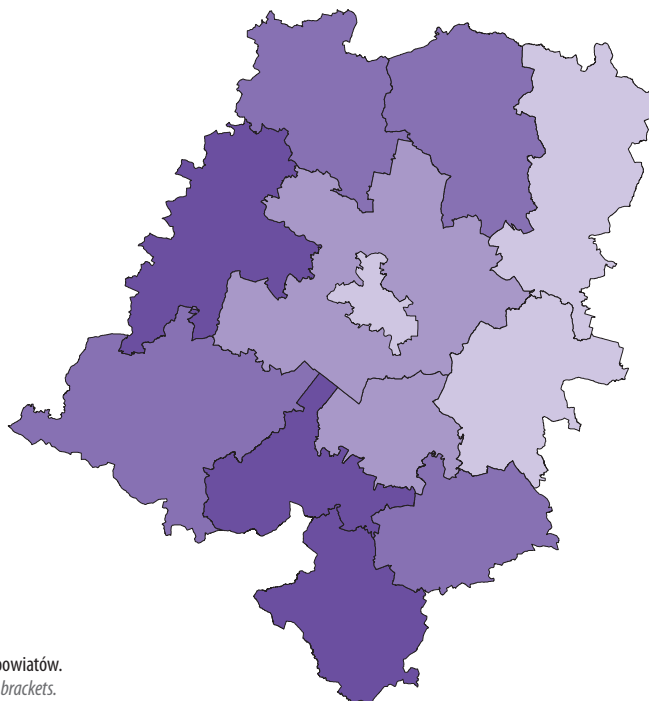

W województwie opolskim obserwowane jest znaczne zróżnicowanie przestrzenne sytuacji na rynku pracy. Rozpiętość stopy bezrobocia w powiatach wyniosła 6,9 p. proc. Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w m. Opolu (4,1%), następnie w powiatach: oleskim (4,9%) i strzeleckim (5,4%), natomiast najwyższą w powiatach: głubczyckim (11,0%) oraz brzeskim i prudnickim (po 10,1%).

Mapa 7. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie opolskim według podregionów i powiatów w 2017 r. stan w dniu 31 XII

Map 7. Registered unemployment rate in Opolskie voivodship by subregions and powiats in 2017 as of 31 XII

Woj. opolskie = 7,2%
Opolskie voivodship
Podregion nyski = 9,8%
Subregion nyski
Podregion opolski = 6,0%
Subregion opolski

%
(3) 4,1 – 5,4
(2) 5,5 – 7,4
(4) 7,5 – 9,4
(3) 9,5 – 11,0

W 2017 r. w województwie opolskim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wynosiła 51,2 tys. osób i była mniejsza niż przed rokiem (o 9,1 tys., tj. o 15,1%), jak i w porównaniu z 2010 r. (o 40,5 tys., tj. o 44,1%).

Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, ale ich odsetek w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych zmniejszył się w stosunku do 2016 r. (o 0,3 p. proc.) i wynosił 83,4%. W skali roku zmniejszył się również udział osób dotychczas niepracujących (do 10,6%, tj. o 0,7 p. proc.), zamieszkałych na wsi (do 44,1%, tj. o 0,4 p. proc.), absolwentów (do 9,4%, tj. o 0,3 p. proc.) oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy (do 3,7%, tj. o 0,3 p. proc.). Wzrósł natomiast odsetek osób poprzednio pracujących (do 89,4%, tj. o 0,7 p. proc.).

Z ewidencji bezrobotnych w województwie opolskim w ciągu 2017 r. skreślono 57,6 tys. osób, tj. mniej niż w 2016 r. (o 6,5 tys., tj. o 10,2%) jak i w 2010 r. (o 32,5 tys., tj. o 36,0%). Główną przyczynę wyrejestrowania było podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 29,9 tys. osób (wobec 34,6 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmniejszył się w ujęciu rocznym o 2,0 p. proc. do 51,9%.

W województwie opolskim w 2017 r. podobnie jak w roku poprzednim bilans bezrobotnych kształtował się korzystnie, tzn. w ciągu roku zarejestrowano o 6,4 tys. osób mniej niż wyłączono z ewidencji. Relacja napływu do odpływu z bezrobocia ukształtowała się na poziomie 89,0% (w 2016 r. – 94,1%), podczas gdy w kraju wskaźnik ten wynosił 88,3% (przed rokiem – 90,5%).

Powiatowe urzędy pracy w województwie opolskim w 2017 r. dysponowały 59,2 tys. ofert pracy, tj. o 21,4% więcej niż rok wcześniej. W końcu grudnia 2017 r. na 1 ofertę pracy przypadało 8 bezrobotnych (wobec 14 osób przed rokiem) i wskaźnik ten był niższy niż w kraju. Najkorzystniejsza sytuacja miała miejsce w m. Opolu oraz w powiecie namysłowskim (po 2 osoby na 1 ofertę), a następnie w powiecie oleskim (3 osoby).

Badanie aktywności ekonomicznej ludności

Labour force survey

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)¹, przeprowadzonego w IV kwartale 2017 r. w województwie opolskim wskazują na pozytywne zmiany na rynku pracy. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku odnotowano m.in.:

- spadek liczby osób bezrobotnych i stopy bezrobocia,
- wzrost współczynnika aktywności zawodowej oraz wskaźnika zatrudnienia,
- zmniejszenie obciążenia osób pracujących osobami niepracującymi.

W IV kwartale 2017 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie opolskim liczyła 424 tys. osób, a biernych zawodowo – 328 tys. Ludność aktywna zawodowo obejmowała 409 tys. osób pracujących oraz 15 tys. bezrobotnych.

DANE O AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych.

¹ Prezentowane wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP'2011. Od I kwartału 2016 r. zastosowano kalibrację wyników na poziomie województwa, w miejsce stosowanej dotąd kalibracji na poziomie kraju, z uwzględnieniem stosowanych dotąd kryteriów demograficznych. Dane nie obejmują osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania i bezdomnych oraz osób nieobecnych w gospodarstwach domowych 12 miesięcy i więcej.

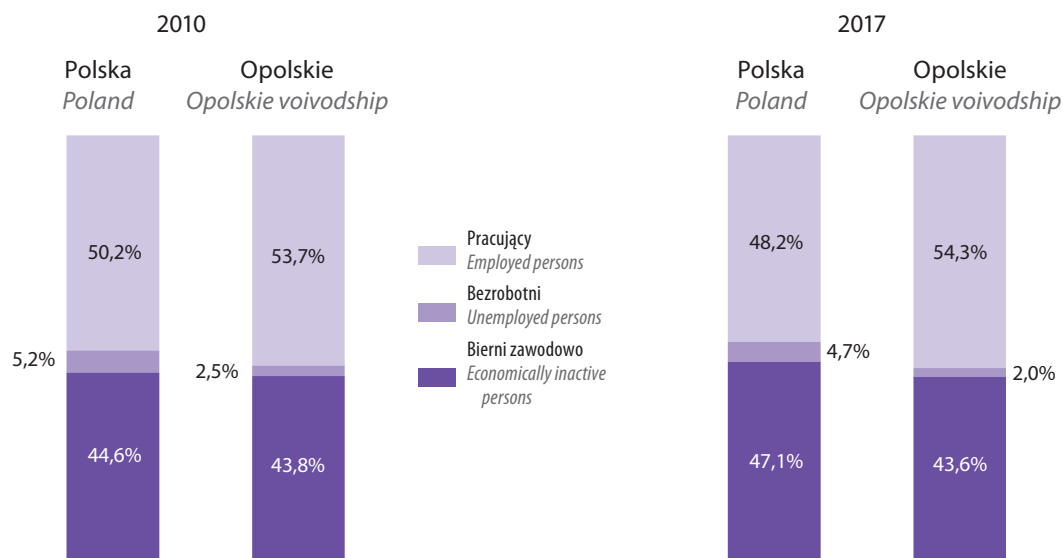
Tablica 8. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale Table 8. *Economic activity of the population aged 15 and more in IV quarter*

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
POLSKA <i>POLAND</i>				
Aktywni zawodowo w tys. <i>Economically active population in thous.</i>	17153	17489	17286	17173
pracujący <i>employed persons</i>	15557	16280	16328	16404
bezrobotni <i>unemployed persons</i>	1597	1210	958	769
Bierni zawodowo w tys. <i>Economically inactive persons in thous.</i>	13826	13473	13410	13402
Współczynnik aktywności zawodowej w % <i>Activity rate in %</i>	55,4	56,5	56,3	56,2
Wskaźnik zatrudnienia w % <i>Employment rate in %</i>	50,2	52,6	53,2	53,7
Stopa bezrobocia w % <i>Unemployment rate in %</i>	9,3	6,9	5,5	4,5
OPOLSKIE <i>OPOLSKIE VOIVODSHIP</i>				
Aktywni zawodowo w tys. <i>Economically active population in thous.</i>	393	436	423	424
pracujący <i>employed persons</i>	358	412	405	409
bezrobotni <i>unemployed persons</i>	35	24	17	15
Bierni zawodowo w tys. <i>Economically inactive persons in thous.</i>	350	365	339	328
Współczynnik aktywności zawodowej w % <i>Activity rate in %</i>	52,9	54,4	55,5	56,3
Wskaźnik zatrudnienia w % <i>Employment rate in %</i>	48,2	51,4	53,1	54,3
Stopa bezrobocia w % <i>Unemployment rate in %</i>	8,9	5,5	4,0	3,5

W odniesieniu do analogicznego okresu 2016 r. w strukturze ludności według statusu na rynku pracy zwiększył się udział pracujących (o 1,2 p. proc.), natomiast zmalał udział bezrobotnych (o 0,2 p. proc.). W stosunku do IV kwartału 2010 r. sytuacja kształtowała się analogicznie tj. wystąpił wzrost odsetka pracujących (o 6,1 p. proc.), jak i spadek odsetka bezrobotnych (o 2,7 p. proc.).

Wykres 17. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale

Chart 17. Structure of the population aged 15 and more by status on the labour market in IV quarter

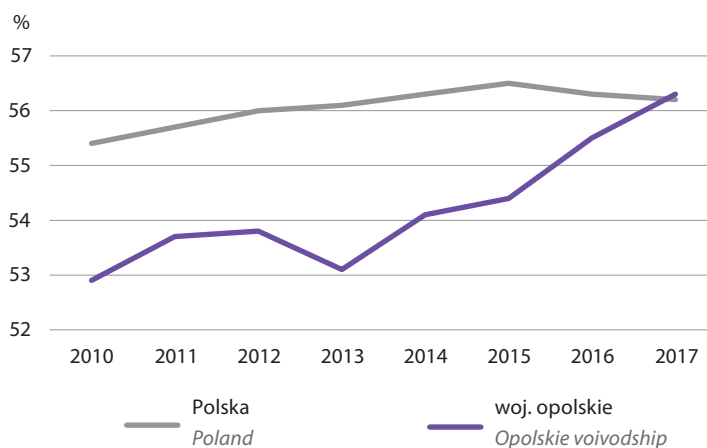

Liczba aktywnych zawodowo w IV kwartale 2017 r. zwiększyła się w stosunku do zanotowanej w analogicznym okresie poprzedniego roku o 0,2%. W skali roku wśród osób aktywnych zawodowo nie zmieniła się liczba kobiet, natomiast wzrosła liczba mężczyzn (o 0,4%). W odniesieniu do sytuacji w IV kwartale 2010 r. liczba aktywnych zawodowo zwiększyła się o 7,9% (wśród mężczyzn o 9,5% i o 5,2% wśród kobiet).

WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wykres 18. Współczynnik aktywności zawodowej w IV kwartale

Chart 18. Activity rate in IV quarter

W omawianym okresie w województwie opolskim współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 56,3% (jego wartość dla kraju wynosiła 56,2%). Pod tym względem województwo opolskie uplasowało się na 7 miejscu w kraju. Najwyższą wartość analizowanego współczynnika odnotowano w województwie mazowieckim (59,5%), a najniższą w śląskim (53,1%). W województwie opolskim w ujęciu rocznym zaobserwowano wzrost aktywności zawodowej i opisujący ją współczynnik zwiększył się o 0,8 p. proc., a w odniesieniu do analogicznego kwartału 2010 r. był wyższy o 3,4 p. proc. (w skali kraju odpowiednio: spadek o 0,1 p. proc. i wzrost o 0,8 p. proc.). W analizowanym okresie w województwie opolskim wyższą wartość współczynnika aktywności zawodowej zanotowano wśród mężczyzn niż wśród kobiet (67,2% wobec 46,3%).

DO PRACUJĄCYCH zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

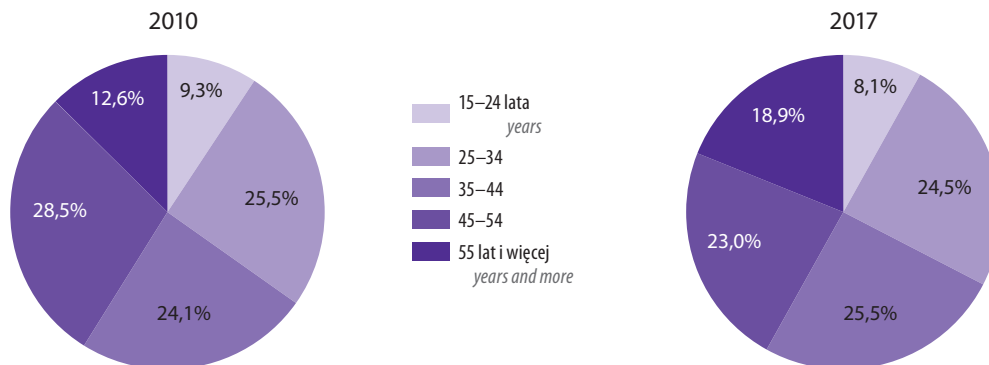
- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
  - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego lub wypoczynkowego,
  - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
    - do 3 miesięcy,
    - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Zbiorowość pracujących w IV kwartale 2017 r. liczyła 409 tys. i zwiększyła się o 4 tys. osób (tj. o 1,0%) w stosunku do zanotowanej rok wcześniej. Obserwowany wzrost dotyczył w większym stopniu liczby pracujących mężczyzn (o 1,3%) niż kobiet (o 0,6%). W porównaniu z IV kwartałem 2010 r. omawiana grupa zwiększyła się o 51 tys. osób (tj. o 14,2%). Było to wynikiem wzrostu zarówno liczby pracujących mężczyzn (o 16,3%) jak i kobiet (o 11,5%). W analizowanym okresie 2017 r. w populacji pracujących mniejszy udział (42,5%) miały kobiety.

Biorąc pod uwagę wiek pracujących, w IV kwartale 2017 r. najmniejszym udziałem w omawianej zbiorowości charakteryzowały się osoby ze skrajnych grup wiekowych, tzn. 15–24 lata (8,1%) oraz 55 lat i więcej (18,9%). Udziały pozostałych grup wyodrębnionych ze względu na wiek były zbliżone i mieściły się w granicach 23,0%–25,5%.

Wykres 19. Struktura pracujących według wieku w województwie opolskim w IV kwartale

Chart 19. Structure of employed persons by age in Opolskie voivodship in IV quarter

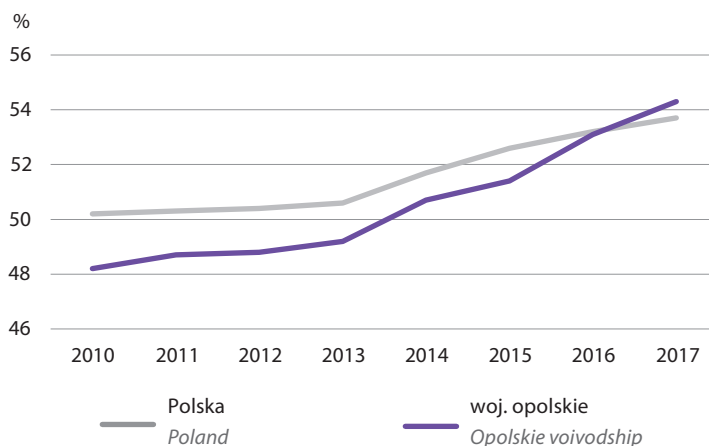

WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia w województwie opolskim w analizowanym kwartale wynosił 54,3% i był o 0,6 p. proc. wyższy od średniego w kraju. Z tym poziomem omawianego wskaźnika województwo opolskie uplasowało się na 6 miejscu w kraju. Najwyższy wskaźnik zatrudnienia odnotowano w województwie mazowieckim (57,3%), a najniższy w warmińsko-mazurskim (49,9%). W odniesieniu do analogicznego kwartału 2016 r. wskaźnik zatrudnienia w województwie opolskim zwiększył się o 1,2 p. proc., a w relacji do IV kwartału 2010 r. o 6,1 p. proc. (w skali kraju wzrósł odpowiednio: o 0,5 p. proc. i o 3,5 p. proc.). Obserwowany w IV kwartale 2017 r. wzrost na przestrzeni roku dotyczył zarówno mężczyzn (o 1,7 p. proc.), jak i kobiet (o 0,7 p. proc.). W województwie nadal wskaźnik zatrudnienia mężczyzn kształtował się na wyraźnie wyższym poziomie niż kobiet (65,3% wobec 44,3%).

Wykres 20. Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale

Chart 20. Employment rate in IV quarter

W IV kwartale 2017 r. liczba bezrobotnych w województwie opolskim wynosiła 15 tys. osób i zmniejszyła się w stosunku do IV kwartału ub. roku o 2 tys. (o 11,8%). W porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. liczba osób bezrobotnych była niższa o 20 tys. (o 57,1%).

BEZROBOTNI to osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki: w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy oraz były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

W omawianym kwartale wśród ogólnej liczby osób bezrobotnych w województwie, 62,5% stanowili mieszkańcy wsi; w populacji bezrobotnych większy udział, tj. 53,3% miały kobiety.

Analiza bezrobotnych pod względem wieku w województwie opolskim w IV kwartale 2017 r. wykazała, że najliczniejsze były grupy osób w wieku: 15–24 lata i 25–34 lata (po 31,3% ogólnej liczby bezrobotnych).

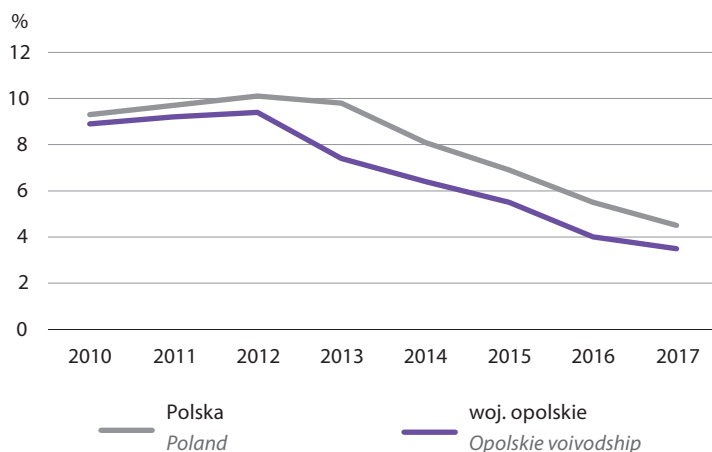
Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2017 r. w województwie opolskim wynosił 8,7 miesiący (w kraju – 10,7 miesiący). Na przestrzeni roku okres ten zwiększył się o 1,0 miesiąc (w kraju – pozostał bez zmian). W analizowanym kwartale w województwie opolskim najliczniejsza była grupa osób poszukujących pracy do 3 miesięcy włącznie (9 tys.) i stanowiła 60,0% ogólnej liczby bezrobotnych (o 18,8 p. proc. więcej niż rok wcześniej). W kraju w IV kwartale 2017 r. odsetek osób poszukujących pracy do 3 miesięcy włącznie w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosił 39,7% i w porównaniu z zanotowanym przed rokiem zwiększył się o 2,1 p. proc.

STOPEŃ BEZROBOCIA obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2017 r. w województwie opolskim wynosiła 3,5% i była o 1,0 p. proc. niższa od wskaźnika ogólnokrajowego. Pod względem poziomu stopy bezrobocia województwo opolskie uplasowało się na 4 miejscu w kraju (obok województw: śląskiego i wielkopolskiego). Stopa bezrobocia kształtowała się w granicach od 2,9% w województwie zachodniopomorskim do 7,9% w lubelskim. Na przestrzeni roku stopa bezrobocia w województwie opolskim zmalała o 0,5 p. proc. (w kraju – o 1,0 p. proc.), a w odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. zmniejszyła się o 5,4 p. proc. (w kraju – o 4,8 p. proc.). W IV kwartale 2017 r. w województwie stopa bezrobocia w przypadku mężczyzn wynosiła 2,9%, a wśród kobiet – 4,4%.

Wykres 21. Stopa bezrobocia w IV kwartale

Chart 21. Unemployment rate in IV quarter

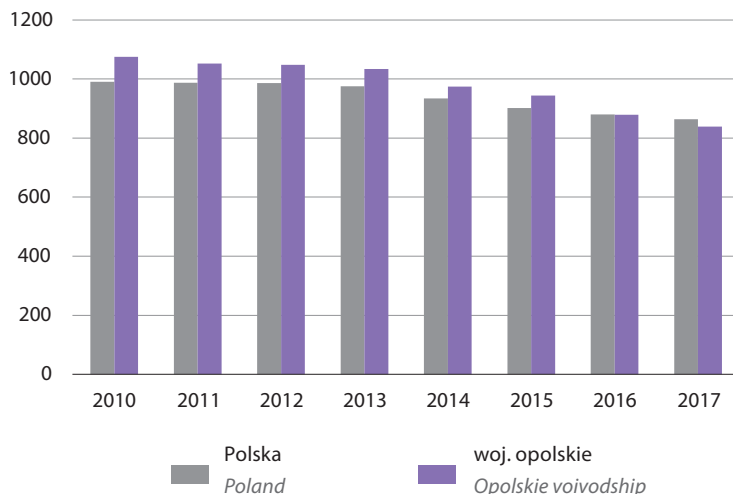

W IV kwartale 2017 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 328 tys. osób i stanowiła 43,6% ogólnej liczby mieszkańców województwa w wieku 15 lat i więcej. Udział biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności kraju w tym wieku ukształtował się na poziomie 43,8%. Na przestrzeni roku liczba biernych zawodowo w województwie opolskim zmalała o 3,2%, a w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. była mniejsza o 6,3%. W kraju w analogicznym okresie liczebność analizowanej grupy zmniejszyła się odpowiednio: o 0,1% i o 3,1%. Większość populacji osób biernych zawodowo w województwie opolskim tworzyły kobiety, których udział w IV kwartale 2017 r. wynosił 64,1%.

W rezultacie zachodzących pozytywnych zmian w aktywności ekonomicznej ludności, zmniejszyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi.

Wykres 22. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących w IV kwartale

Chart 22. Number of non-working persons per 1000 employed persons in IV quarter

W IV kwartale 2017 r. w województwie opolskim na 1000 pracujących przypadało 839 osób bezrobotnych i biernych zawodowo. Rok wcześniej obciążenie to wynosiło 879 osób, natomiast w analogicznym okresie 2010 r. – 1075 osób. W IV kwartale 2017 r. oraz w analogicznym okresie 2016 r. w województwie opolskim na 1000 pracujących przypadało mniej osób pozostających bez pracy niż w skali kraju (odpowiednio: o 25 i o 1). W IV kwartale 2010 r. obciążenie to było większe niż w kraju (o 84 osoby).

Dane prezentujące rynek pracy w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie opolskim” – opracowanie sygnałne dostępne co kwartał,

jak również w Banku Danych Lokalnych.

Wynagrodzenia

Wages and salaries

W 2017 r. w województwie opolskim przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie wyższym niż w roku poprzednim. W porównaniu z 2016 r. zwiększył się zarówno czas przepracowany w sektorze przedsiębiorstw, jak i przeciętne wynagrodzenie brutto za godzinę pracy.

PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE BRUTTO to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

Tablica 9. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw

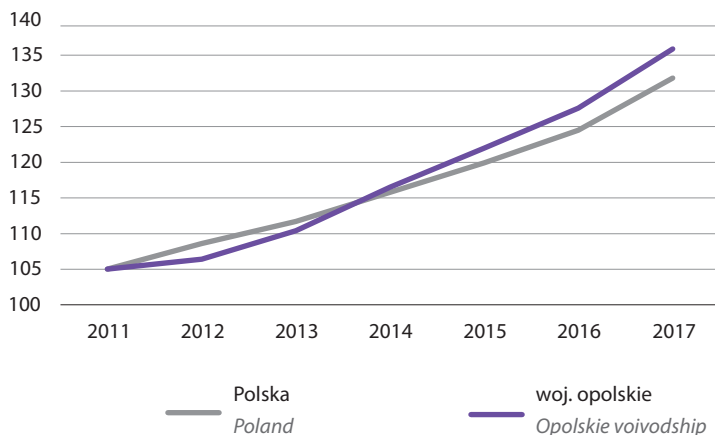
Table 9. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017		
	w złotych in zlotys				2010=100	2016=100
P o l s k a P o l a n d	3434,62	4121,41	4277,03	4530,47	131,8	105,9
Opolskie Opolskie voivodship	3035,73	3699,85	3871,74	4124,96	135,9	106,5
M. Opole City of Opole	3266,59	3904,85	4115,37	4441,88	x	x

W województwie opolskim w 2017 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 4124,96 zł, tj. o 6,5% wyższy niż w roku poprzednim (wobec wzrostu o 4,6% w 2016 r.) oraz o 35,9% wyższy niż w 2010 r. W kraju przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wynosiło 4530,47 zł i było o 5,9% wyższe niż w 2016 r. (przed rokiem wzrost o 3,8%) i o 31,8% w porównaniu z 2010 r. We wszystkich województwach wystąpił wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w stosunku do ub. roku, a województwo opolskie uplasowało się na 7 miejscu w kraju. Pierwszą lokatę zajęło województwo podlaskie, natomiast najniższą lubelskie ze wzrostem odpowiednio: o 8,0% i o 4,6%.

Wykres 23. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw przeciętne miesięczne 2010=100

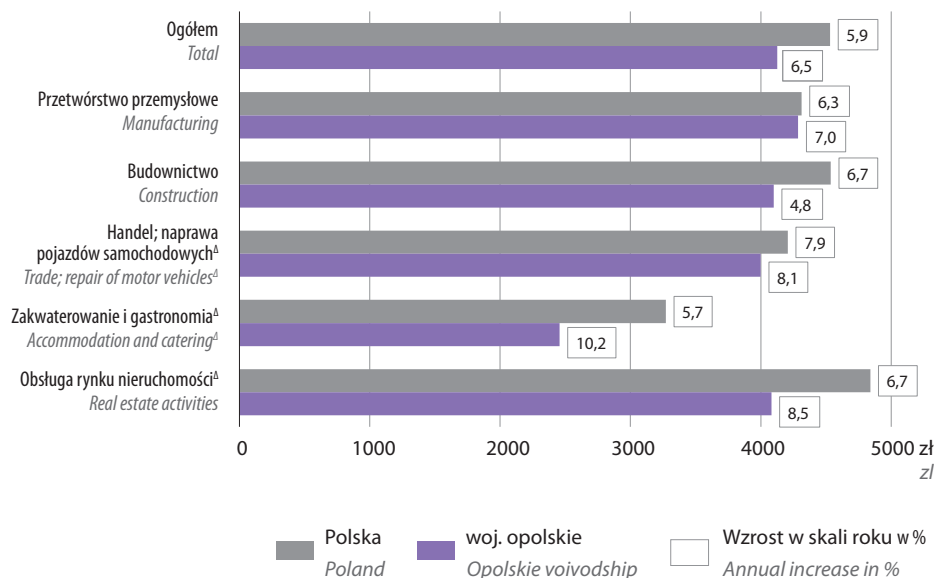
Chart 23. Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector monthly average of 2010=100

Wzrost wynagrodzenia w porównaniu z 2016 r. odnotowano m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 17,3%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 10,2%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 8,5%). Spadek wynagrodzenia wystąpił m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 2,1%).

Wykres 24. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach PKD w 2017 r.

Chart 24. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in selected PKD sections in 2017

W województwie opolskim wynagrodzenia wyższe od przeciętnego w 2017 r. otrzymywano m.in. w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 45,7%), górnictwo i wydobywanie (o 30,3%) oraz informacja i komunikacja (o 13,5%). Przeciętne

miesięczne wynagrodzenie brutto poniżej średniej odnotowano m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii, administrowaniu i działalności wspierającej oraz transporcie i gospodarce magazynowej (odpowiednio: o 40,5%, o 17,5% i o 15,3%).

Tablica 10. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie opolskim

Table 10. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in Opolskie voivodship

Sekcje Sections	2016				2017				w zł in zł
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100								
Ogółem <i>Total</i>	104,8	104,4	104,6	104,6	104,6	106,2	106,5	106,5	4124,96
w tym: <i>of which:</i>									
Przemysł <i>Industry</i>	105,8	104,7	104,6	104,5	103,6	106,7	106,9	106,8	4333,60
w tym: <i>of which:</i>									
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	105,8	104,7	104,5	104,7	103,6	106,9	107,4	107,0	4286,62
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	105,6	105,2	105,0	103,1	104,6	104,8	103,5	104,4	4281,93
Budownictwo <i>Construction</i>	105,5	106,1	107,0	106,8	105,0	105,1	104,8	104,8	4098,20
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a <i>Trade; repair of motor vehicles^a</i>	104,4	105,2	106,4	106,9	108,4	108,1	108,0	108,1	3998,92
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	103,8	103,0	104,2	104,3	106,3	106,4	106,8	107,2	3494,05
Zakwaterowanie i gastronomia ^a <i>Accommodation and catering^a</i>	105,6	107,4	105,8	105,8	110,5	108,1	110,6	110,2	2455,51
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	101,2	103,8	102,9	102,2	100,2	100,5	100,3	100,5	4682,39
Obsługa rynku nieruchomości ^a <i>Real estate activities</i>	108,0	106,5	106,2	106,0	103,8	107,3	107,3	108,5	4080,92
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a <i>Professional, scientific and technical activities^a</i>	94,9	95,3	95,8	96,4	93,2	95,0	95,9	97,9	3772,25
Administrowanie i działalność wspierająca ^a <i>Administrative and support service activities</i>	97,8	100,3	102,7	100,6	125,0	118,3	114,5	117,3	3404,78

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.
a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

Zatrudnieni w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie opolskim przepracowali w 2017 r. ogółem 175,5 mln godzin, tj. o 5,1% więcej niż przed rokiem. Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe – 91,7 mln (52,3% ogólnej liczby przepracowanych godzin w sektorze przedsiębiorstw) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych – 25,8 mln (14,7%).

W 2017 r. w sektorze przedsiębiorstw średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego wynosił tak jak przed rokiem 147 godzin.

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto ukształtowało się na poziomie 28,01 zł, tj. o 6,6% wyższym niż w 2016 r. Wzrost odnotowano prawie we wszystkich sekcjach, największy w administrowaniu i działalności wspierającej (o 18,5%). Spadek wystąpił w 2 sekcjach, największy w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 3,4%). Wyższe od przeciętnego wynagrodzenia godzinowego brutto w województwie otrzymywano m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz górnictwie i wydobywaniu (odpowiednio: o 48,1% i o 32,6%). Niższe natomiast odnotowano m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii oraz transporcie i gospodarce magazynowej (odpowiednio: o 37,7% i o 17,9%).

Dane prezentujące przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
  - „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.
-

Świadczenia społeczne

Social benefits

W województwie opolskim w 2017 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie niższym niż rok wcześniej. Zmniejszyła się zarówno liczba świadczeniobiorców ZUS, jak i liczba rolników indywidualnych pobierających emerytury i renty. W analizowanym roku odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacane przez ZUS niż wypłacane rolnikom indywidualnym.

Przeciętna liczba emerytów i rencistów w województwie opolskim w 2017 r. wynosiła 200,1 tys. osób i była niższa od notowanej przed rokiem o 2,4 tys. osób, tj. o 1,2% oraz o 15,5 tys. osób, tj. o 7,2% w porównaniu z 2010 r. Odsetek świadczeniobiorców ZUS i KRUS z terenu województwa opolskiego w 2017 r. w ogólnej ich zbiorowości w kraju wynosił odpowiednio: 2,4% i 2,1%. Pod względem liczby wypłat zarówno z ZUS jak i z KRUS województwo opolskie uplasowało się, podobnie jak rok wcześniej, na 15 pozycji w kraju.

Tablica 11. Świadczenia społeczne

Table 11. Social benefits

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				2010=100	2016=100
POLSKA POLAND						
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. <i>Average monthly number of retirees and pensioners in thous.</i>	8866,0	8476,9	8507,2	8533,5	96,2	100,3
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS ^a <i>receiving benefits paid by SII^a</i>	7491,4	7273,8	7312,8	7358,2	98,2	100,6
rolników indywidualnych <i>farmers</i>	1374,7	1203,2	1194,4	1175,3	85,5	98,4
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł <i>Average monthly gross retirement pay and pension paid by SII in zł</i>	1588,95	1980,96	2018,48	2072,44	130,4	102,7
w tym emerytura <i>of which retirement pay</i>	1698,35	2096,55	2131,70	2182,45	128,5	102,4
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł <i>Average monthly gross retirement pay and pension of farmers in zł</i>	954,68	1179,63	1182,83	1200,00	125,7	101,5
w tym emerytura <i>of which retirement pay</i>	996,18	1209,81	1210,30	1221,69	122,6	100,9

a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSWiA oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSWiA oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSWiA oraz MS nieuwzględnionymi w województwie.

a Including accident pensions financed from SIF, paid from the MND, the MIA, and the MJ simultaneously to retirement pensions from the MND, the MIA, and the MJ, as well as payments of agricultural benefits from MND, the MIA, and the MJ not included in voivodship.

Tablica 11. Świadczenia społeczne (dok.)

Table 11. Social benefits (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017		
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>				2010=100	2016=100
OPOLSKIE <i>OPOLSKIE VOIVODSHIP</i>						
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. <i>Average monthly number of retirees and pensioners in thous.</i>	215,6	201,8	202,5	200,1	92,8	98,8
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS <i>receiving benefits paid by SII</i>	184,9	176,2	177,2	175,5	94,9	99,0
rolników indywidualnych <i>farmers</i>	30,7	25,5	25,3	24,6	80,0	97,3
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł <i>Average monthly gross retirement pay and pension paid by SII in zł</i>	1560,14	1948,36	1985,35	2014,89	129,1	101,5
w tym emerytura <i>of which retirement pay</i>	1637,13	2035,67	2070,22	2097,82	128,1	101,3
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł <i>Average monthly gross retirement pay and pension of farmers in zł</i>	1017,25	1245,08	1241,38	1252,02	123,1	100,9
w tym emerytura <i>of which retirement pay</i>	1043,32	1267,07	1260,96	1267,17	121,5	100,5

INFORMACJE O ŚWIADCZENIACH EMERYTALNYCH I RENTOWYCH (POZA ROLNIKAMI INDYWIDUALNYMI) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 I 2009 r. do 30 VI 2014 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

W 2017 r. emerytury i renty z ZUS otrzymywało 175,5 tys. osób, tj. mniej zarówno niż przed rokiem (o 1,0%), jak i w stosunku do 2010 r. (o 5,1%). W porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się liczba rencistów otrzymujących świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (o 8,0%), jak również liczba osób pobierających renty rodzinne (o 2,0%). Zwiększyła się nieznacznie natomiast liczba emerytów (o 0,1%). W 2017 r. najliczniejszą grupę świadczeniobiorców ZUS w województwie opolskim stanowili emeryci (73,9% całej zbiorowości), a najmniejszą – osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy (7,6%).

Tablica 12. Świadczenia społeczne w województwie opolskim

Table 12. Social benefits in Opolskie voivodship

Wyszczególnienie Specification A – analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. <i>Average monthly number of retirees and pensioners in thous.</i>	202,3	202,4	202,4	202,5	201,9	200,9	200,4	200,1
A	100,4	100,4	100,4	100,4	99,8	99,3	99,0	98,8
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS <i>receiving benefits paid by SII</i>	176,8	177,0	177,1	177,2	177,0	176,2	175,8	175,5
A	100,4	100,5	100,5	100,6	100,1	99,5	99,2	99,0
rolników indywidualnych <i>farmers</i>	25,5	25,4	25,3	25,3	24,9	24,7	24,6	24,6
A	100,4	100,0	99,2	98,9	97,5	97,4	97,3	97,3
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł: <i>Average monthly gross retirement pay and pension in zł:</i>								
wypłacana przez ZUS <i>paid by SII</i>	1974,92	1978,34	1982,01	1985,35	1998,47	2004,43	2008,49	2014,89
A	103,0	102,3	102,1	101,9	101,2	101,3	101,3	101,5
rolników indywidualnych <i>farmers</i>	1242,12	1242,07	1241,97	1241,38	1243,99	1248,32	1249,34	1252,02
A	101,1	99,7	99,7	99,7	100,2	100,5	100,6	100,9

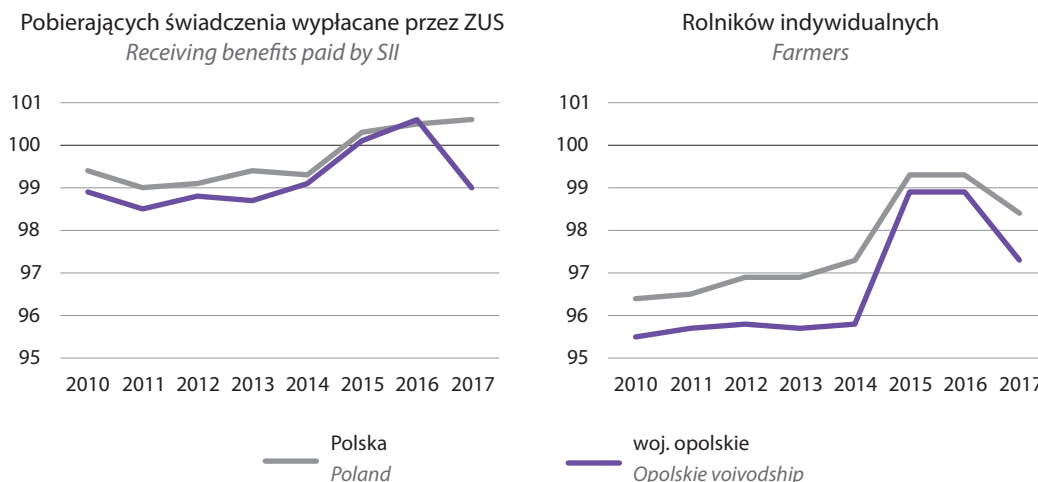
INFORMACJE O ŚWIADCZENIACH EMERYTALNYCH I RENTOWYCH ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Liczba osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych zmniejszyła się w porównaniu z 2016 r.

Emerytury i renty rolnicze w 2017 r. pobierało 24,6 tys. osób (o 2,7% mniej niż przed rokiem, a o 20,0% mniej w stosunku do 2010 r.). W ciągu ostatniego roku największy spadek (o 2,8%) zaobserwowano w przypadku osób otrzymujących emerytury, a następnie wśród osób pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy (o 2,3%). Liczba osób pobierających renty rodzinne z KRUS zmniejszyła się o 1,3%. Świadczeniobiorcy KRUS charakteryzowali się nieco odmienną strukturą. Podobnie jak w przypadku świadczeń wypłacanych przez ZUS, przeważali emeryci, przy czym ich odsetek wynosił 85,4%. Najniższy udział odnotowano natomiast wśród osób pobierających renty rodzinne, które stanowiły 3,3% ogólnej liczby świadczeniobiorców KRUS w województwie opolskim.

Wykres 25. Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów rok poprzedni=100

Chart 25. Indices of average monthly number of retirees and pensioners previous year=100

ŚWIADCZENIA EMERYTALNO-RENTOWE obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

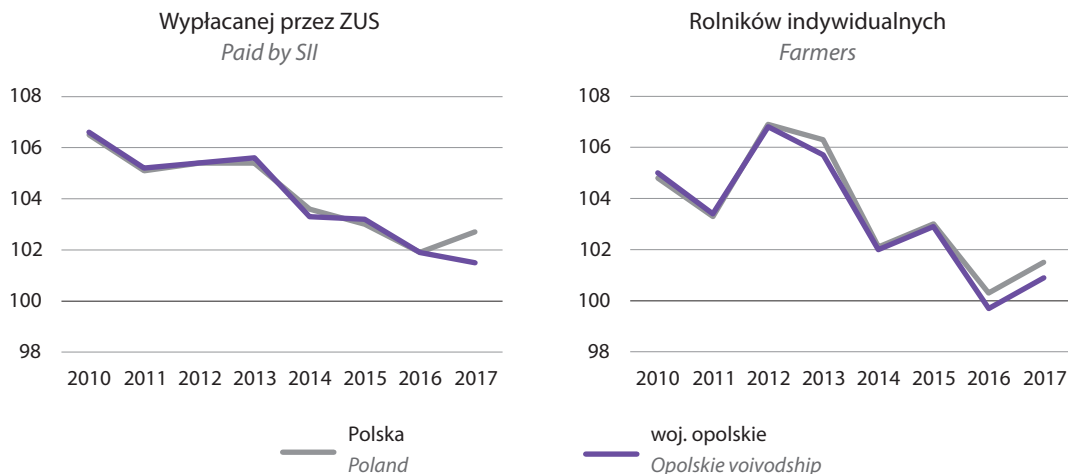
W województwie opolskim w 2017 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wynosiła 2014,89 zł i była wyższa zarówno w porównaniu z 2016 r. – o 29,54 zł (o 1,5%), jak i w relacji do 2010 r. – o 454,75 zł (o 29,1%). W kraju przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wynosiła 2072,44 zł i była wyższa w porównaniu z poprzednim rokiem o 53,96 zł (o 2,7%), a w stosunku do 2010 r. – o 483,49 zł (o 30,4%). Przeciętna miesięczna emerytura i renta w województwie opolskim wypłacana przez ZUS była niższa w relacji do analogicznego świadczenia w kraju o 57,55 zł, tj. o 2,8%. Świadczenia wypłacane przez ZUS w województwie opolskim w 2017 r. w przypadku emerytury oraz renty rodzinnej były wyższe w porównaniu z 2016 r., natomiast wysokość renty z tytułu niezdolności do pracy była niższa. Przeciętna miesięczna emerytura wynosiła 2097,82 zł i była o 1,3% wyższa niż w 2016 r. Renta rodzinna ukształtowała się na poziomie 1834,87 zł, tj. o 1,9% wyższym niż przed rokiem. Renta z tytułu niezdolności do pracy wynosiła 1645,13 zł i w porównaniu z 2016 r. obniżyła się o 0,2%.

ŚWIADCZENIA EMERYTALNO-RENTOWE nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

W 2017 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w województwie opolskim wypłacana przez KRUS wynosiła 1252,02 zł i była wyższa o 10,64 zł (o 0,9%) w porównaniu z 2016 r., a o 234,77 zł (o 23,1%) w odniesieniu do 2010 r. W kraju przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych wynosiła 1200,00 zł i była wyższa zarówno w porównaniu z 2016 r. jak i 2010 r., tj. odpowiednio: o 17,17 zł (o 1,5%) i o 245,32 zł (o 25,7%). Świadczenie emerytalno-rentowe w województwie opolskim wypłacane przez KRUS było wyższe w porównaniu ze świadczeniem emerytalno-rentowym w kraju o 4,3%. Przeciętna miesięczna emerytura brutto w województwie opolskim wypłacana z KRUS wynosiła 1267,17 zł i była wyższa o 0,5% w porównaniu z 2016 r. Przeciętna miesięczna renta brutto z tytułu niezdolności do pracy osiągnęła poziom 1088,30 zł i zwiększyła się o 1,3% w relacji do 2016 r. Przeciętna miesięczna renta rodzinna brutto wynosiła 1421,37 zł i w odniesieniu do poprzedniego roku zwiększyła się o 8,8%.

Wykres 26. Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto rok poprzedni=100

Chart 26. Indices of average monthly gross retirement pay and pension previous year=100

W 2017 r. w województwie opolskim wysokość świadczeń wypłacanych przez ZUS kształtowała się poniżej średniej krajowej, natomiast świadczenia realizowane przez KRUS były wyższe niż średnio w kraju. W przypadku wypłat realizowanych przez ZUS emerytura była niższa niż średnia krajowa o 3,9%, a renta z tytułu niezdolności do pracy – o 3,3%. Renta rodzinna była niższa od średniej krajowej o 1,2%. Wyższe od średniej krajowej wypłaty realizowane przez KRUS odnotowano w kategorii emerytury – o 3,7%, renty z tytułu niezdolności do pracy – o 2,2% oraz renty rodzinnej – o 1,5%. Pod względem przeciętnej emerytury i renty z ZUS województwo opolskie plasowało się na 6 miejscu w kraju, a w przypadku świadczeń pobieranych przez rolników indywidualnych na 5.

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie opolskim znajdują się w publikacji udostępnionej co kwartał na stronie internetowej Urzędu pt. „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego”, jak również w Banku Danych Lokalnych.

W województwie opolskim w 2017 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych były wyższe niż przed rokiem. Wzrost cen wystąpił we wszystkich rozpatrywanych grupach towarów i usług (z wyjątkiem odzieży i obuwia), a największy w zakresie żywności i napojów bezalkoholowych.

PODSTAWĘ DO OPRACOWANIA WSKAŹNIKÓW CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. – COICOP/HICP).

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie opolskim w 2017 r. wzrosły w porównaniu z rokiem poprzednim o 2,2% (w kraju o 2,0%). Wzrost cen odnotowano we wszystkich województwach, od 1,4% w zachodniopomorskim do 2,3% w wielkopolskim. W województwie opolskim główny wpływ na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2017 r. miały podwyżki cen w grupach towarów i usług takich jak: żywność i napoje bezalkoholowe (o 4,6%), mieszkanie (o 3,1%), rekreacja i kultura (o 2,4%) oraz transport (o 2,0%). Spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych odnotowano jedynie w przypadku odzieży i obuwia (o 6,9%). Podobny trend w cenach poszczególnych grup towarów i usług konsumpcyjnych wystąpił w kraju.

Tablica 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Table 13. Price indices of consumer goods and services

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
	rok poprzedni=100 <i>previous year=100</i>			
POLSKA <i>POLAND</i>				
Ogółem <i>Total</i>	102,6	99,1	99,4	102,0
w tym: <i>of which:</i>				
Żywność i napoje bezalkoholowe <i>Food and non-alcoholic beverages</i>	102,7	98,3	100,8	104,2
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe <i>Alcoholic beverages, tobacco</i>	105,3	101,2	100,7	101,0
Odzież i obuwie <i>Clothing and footwear</i>	96,2	95,2	95,6	94,8
Mieszkanie <i>Dwelling</i>	103,3	100,5	99,4	101,6

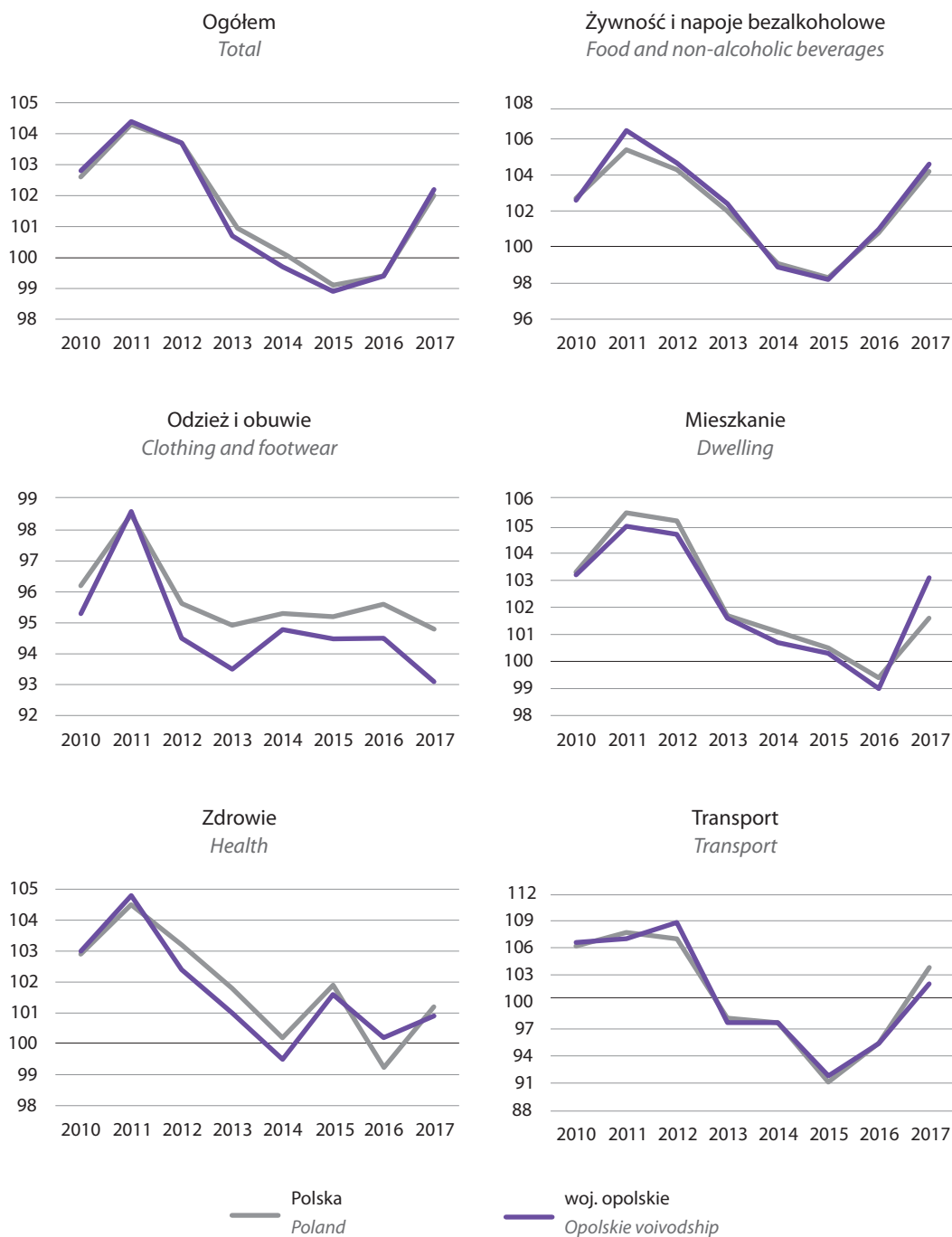
Tablica 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)

Table 13. Price indices of consumer goods and services (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
	rok poprzedni=100 <i>previous year=100</i>			
POLSKA (dok.) <i>POLAND (cont.)</i>				
Zdrowie <i>Health</i>	102,9	101,9	99,2	101,2
Transport <i>Transport</i>	106,2	91,1	95,4	103,8
Rekreacja i kultura <i>Recreation and culture</i>	99,7	100,7	98,1	101,4
Edukacja <i>Education</i>	102,7	101,1	100,8	101,2
OPOLSKIE <i>OPOLSKIE VOIVODSHIP</i>				
Ogółem <i>Total</i>	102,8	98,9	99,4	102,2
w tym: <i>of which:</i>				
Żywność i napoje bezalkoholowe <i>Food and non-alcoholic beverages</i>	102,6	98,2	101,0	104,6
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe <i>Alcoholic beverages, tobacco</i>	105,9	101,2	101,0	100,8
Odzież i obuwie <i>Clothing and footwear</i>	95,3	94,5	94,5	93,1
Mieszkanie <i>Dwelling</i>	103,2	100,3	99,0	103,1
Zdrowie <i>Health</i>	103,0	101,6	100,2	100,9
Transport <i>Transport</i>	106,6	91,8	95,4	102,0
Rekreacja i kultura <i>Recreation and culture</i>	101,0	101,2	97,5	102,4
Edukacja <i>Education</i>	102,2	100,8	100,2	101,4

Wykres 27. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych rok poprzedni=100

Chart 27. Price indices of consumer goods and services previous year=100

Analiza cen w ujęciu kwartalnym w 2017 r. wykazała wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w skali roku w każdym kwartale (odpowiednio: o 2,2%, o 1,8%, o 2,3% i o 2,4%). Ceny w grupach towarów i usług: żywność i napoje bezalkoholowe, mieszkanie, zdrowie oraz edukacja wzrosły we wszystkich kwartałach 2017 r., natomiast spadek cen w każdym kwartale odnotowano dla odzieży i obuwia. Główny wpływ na wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w IV kwartale 2017 r. miały podwyżki cen w zakresie żywności i napojów bezalkoholowych (o 6,0%), mieszkania (o 3,8%), edukacji (o 3,6%) oraz rekreacji i kultury (o 3,0%).

Tablica 14. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie opolskim

Table 14. Price indices of consumer goods and services in Opolskie voivodship

Wyszczególnienie Specification	2016				2017			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100							
Ogółem <i>Total</i>	99,0	99,1	99,2	100,4	102,2	101,8	102,3	102,4
w tym: <i>of which:</i>								
Żywność i napoje bezalkoholowe <i>Food and non-alcoholic beverages</i>	100,5	100,7	101,4	101,5	103,8	103,4	105,2	106,0
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe <i>Alcoholic beverages, tobacco</i>	100,6	101,5	100,9	101,0	101,5	100,0	100,9	100,8
Odzież i obuwie <i>Clothing and footwear</i>	94,9	94,9	94,0	94,2	92,5	92,8	93,0	94,2
Mieszkanie <i>Dwelling</i>	98,8	98,5	98,9	100,0	102,1	103,0	103,4	103,8
Zdrowie <i>Health</i>	100,8	101,4	99,5	99,0	100,9	100,1	101,2	101,6
Transport <i>Transport</i>	91,8	93,3	94,0	102,9	107,1	102,0	99,9	99,2
Rekreacja i kultura <i>Recreation and culture</i>	99,6	96,8	96,3	97,6	99,6	103,2	103,8	103,0
Edukacja <i>Education</i>	100,3	100,4	100,3	100,0	100,6	100,6	100,7	103,6

ŹRÓDŁEM INFORMACJI O CENACH DETALICZNYCH prezentowanych towarów żywnościowych były notowania cen prowadzone przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były dwa razy w miesiącu (do 2010 r. – trzy razy w miesiącu).

W grudniu 2017 r. ceny większości artykułów żywnościowych były wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku. W grupie artykułów „pieczywo i produkty zbożowe” konsumenci płacili więcej za mąkę pszenną, chleb pszenno-żytni oraz kaszę jęczmienną (odpowiednio: o 10,8%, o 6,7% i o 1,1%), natomiast mniej za ryż (o 5,9%). Cena bułki pszennej utrzymała się na poziomie roku poprzedniego.

W grupie „mięso i jego przetwory” w porównaniu z grudniem 2016 r. droższe były kurczęta patroszone, mięso wołowe bez kości – z udźca oraz mięso wołowe z kością – rostbef (odpowiednio: o 20,0%, o 8,5% i o 3,5%), natomiast mniej kosztowało mięso wieprzowe bez kości – schab środkowy (o 1,4%). Wśród

zanotowanych cen wędlin więcej płacono za kielbasę wędzoną, szynkę wieprzową gotowaną oraz kielbasę suszoną (odpowiednio: o 11,4%, o 7,9% i o 5,2%).

W skali roku cena karpia świeżego spadła (o 2,4%), natomiast filetów mrożonych z morszczuka nie zmieniła się.

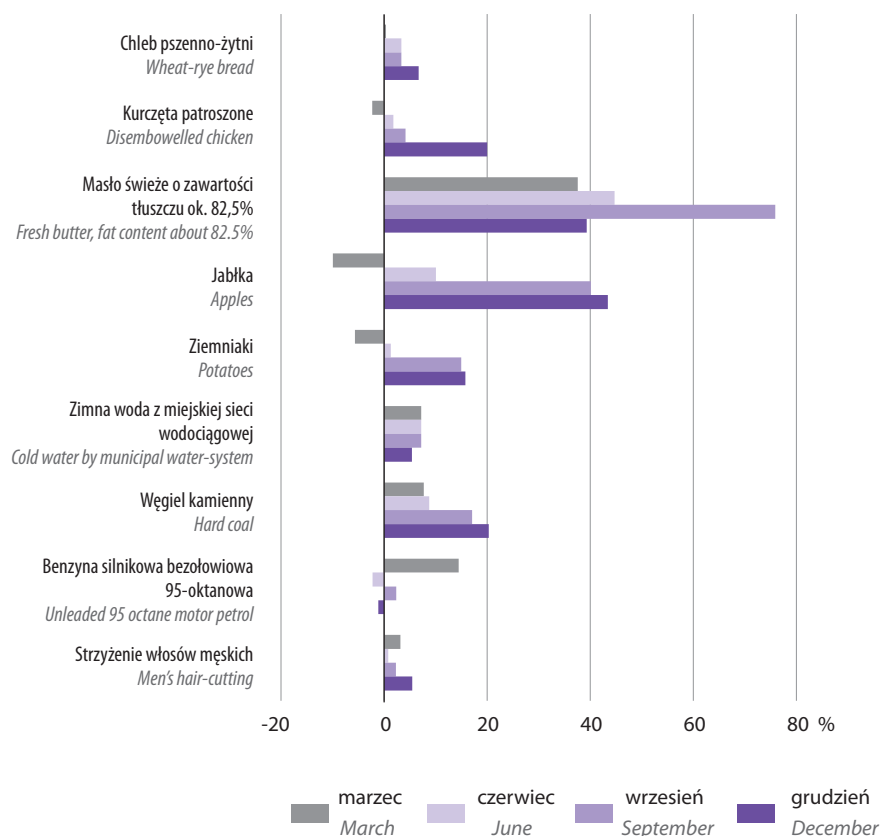
W grupie towarów „mleko, sery i jaja” najbardziej wzrosła cena jaj kurzych świeżych (o 57,1%), następnie śmietany o zawartości tłuszczu 18% (o 11,5%), sera dojrzewającego (o 6,8%), mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 2–2,5% (o 4,6%) oraz mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 3–3,5% sterylizowanego (o 4,5%). Cena sera twarogowego półtłustego pozostała na niezmienionym poziomie.

W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” odnotowano wzrost cen masła świeżego o zawartości tłuszczu ok. 82,5%, margaryny oraz oleju rzepakowego produkcji krajowej (odpowiednio: o 39,3%, o 5,2% i o 4,0%).

W grudniu 2017 r. wśród notowanych cen owoców i warzyw wzrosła cena jabłek (o 43,4%), marchwi (o 20,9%), pomarańczy (o 20,0%), ziemniaków (o 15,8%), cebuli (o 10,7%) oraz cytryn (o 5,5%). Wśród pozostałych artykułów żywnościowych wzrost ceny w odniesieniu do grudnia 2016 r. odnotowano dla soku jabłkowego i herbaty czarnej, liściastej (odpowiednio: o 4,3% i o 3,7%). Konsumenci płacili natomiast mniej za cukier biały kryształ, czekoladę mleczną oraz kawę naturalną mieloną (odpowiednio: o 15,7%, o 4,3% i o 1,4%).

Wykres 28. Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w województwie opolskim w 2017 r. analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 28. Changes in prices of selected consumer goods and services in Opolskie voivodship in 2017 corresponding period of previous year=100

W zakresie towarów i usług związanych z użytkowaniem mieszkania w porównaniu z grudniem 2016 r. wzrosła opłata za zaopatrzenie w zimną wodę z miejskiej sieci wodociągowej oraz ciepłą wodę (odpowiednio: o 5,4% i o 2,4%), spadła natomiast opłata za centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych (o 2,2%). Odnotowano wyższą niż przed rokiem cenę węgla kamiennego (o 20,3%). W skali roku nie zmieniła się cena wywozu śmieci segregowanych i niesegregowanych w budynkach wielorodzinnych.

W analizowanym okresie w grupie towarów i usług związanych z transportem spadła cena benzyny silnikowej bezołowiowej, 95-oktanowej oraz oleju napędowego (odpowiednio: o 1,1% i o 0,9%). Niższe ceny paliwa nie wpłynęły na zmianę poziomu cen przejazdu taksówką osobową, taryfa dzienna oraz biletu normalnego na przejazd jednorazowy autobusem miejskim.

W grupie artykułów „odzież i obuwie” w porównaniu z grudniem 2016 r. wyższa była cena koszuli męskiej z elanobawełny, długi rękaw (o 7,1%), rajstop damskich gładkich, 15 den (o 6,4%), garnituru męskiego 2-częściowego z tkaniny z udziałem wełny (o 5,3%) oraz podkoszulka męskiego bawełnianego, krótki rękaw (o 2,5%). Odnotowano natomiast spadek ceny spodni (6–11 lat) z tkaniny typu jeans (o 17,8%). W skali roku cena półbutów skórzanych na podeszwie nieskórzanej męskich wzrosła (o 5,9%), a damskich spadła (o 0,5%).

W ramach sprzętu RTV i AGD w grudniu 2017 r. droższy niż przed rokiem był mikser elektryczny (o 6,9%), natomiast tańsze – odtwarzacz multimedialny MP4 ze słuchawkami oraz kuchnia mikrofalowa o pojemności 16–20 l (odpowiednio: o 8,6% i o 7,2%).

Tablica 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu

Table 15. Average retail prices of selected consumer goods and services in December

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017	
	w złotych in zlotys				XII 2016=100
POLSKA POLAND					
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg <i>Wheat-rye bread – per 0.5 kg</i>	2,08	2,21	2,21	2,31	104,5
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy) ^a – za 1 kg <i>Pork meat, boneless (centre loin)^a – per kg</i>	13,68	13,79	17,26	17,30	100,2
Kurczęta patroszone – za 1 kg <i>Disembowelled chicken – per kg</i>	5,96	6,60	6,45	7,11	110,2
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg <i>Pork ham, boiled – per kg</i>	21,65	24,01	24,96	26,26	105,2
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3–3,5% sterylizowane – za 1 l <i>Cows' milk, fat content 3–3,5%, sterilized – per l</i>	2,67	2,80	2,78	2,78	100,0
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g <i>Fresh butter, fat content about 82.5% – per 200 g</i>	4,27	3,98	4,90	6,75	137,8
Cebula – za 1 kg <i>Onions – per kg</i>	2,25	2,20	1,76	2,01	114,2
Ziemniaki – za 1 kg <i>Potatoes – per kg</i>	1,43	1,19	0,98	1,13	115,3

a W 2010 r. i 2015 r. – mięso wieprzowe z kością (schab środkowy).

a In 2010 and 2015 – pork meat, bone-in (centre loin).

Tablica 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (cd.)

Table 15. Average retail prices of selected consumer goods and services in December (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017	
	w złotych in zlotys				XII 2016=100
POLSKA (dok.) POLAND (cont.)					
Cukier biały kryształ – za 1 kg <i>White sugar, crystallized – per kg</i>	2,94	2,44	3,17	2,62	82,6
Sok jabłkowy – za 1 l <i>Apple juice – per l</i>	3,64	3,63	3,57	3,60	100,8
Garnitur męski 2-częściowy z tkaniny z udziałem wełny ^a – za 1 kpl. <i>Men's suit, fabrics of wool^a – per set</i>	467,17	662,30	658,97	665,00	100,9
Półbuty męskie skórzane na podszewie nieskórzanej – za 1 parę <i>Men's low leather shoes with non-leather sole – per pair</i>	164,09	197,64	199,02	202,07	101,5
Ciepła woda – za 1 m ³ <i>Hot water – per m³</i>	17,89	21,68	21,79	21,69	99,5
Proszek do prania – za 300 g ^b <i>Washing powder – per 300 g^b</i>	4,43	5,33	5,45	5,48	100,6
Wizyta u lekarza specjalisty <i>Consultation of a specialist doctor</i>	69,63	90,26	93,93	100,85	107,4
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy <i>Single ticket for intra-urban bus</i>	2,23	2,71	2,71	2,71	100,0
Bilet do kina <i>Cinema ticket</i>	15,23	18,39	19,02	19,58	102,9
OPOLSKIE OPOLSKIE VOIVODSHIP					
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg <i>Wheat-rye bread – per 0.5 kg</i>	2,21	2,53	2,39	2,55	106,7
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy) ^c – za 1 kg <i>Pork meat, boneless (centre loin)^c – per kg</i>	12,74	12,63	16,65	16,41	98,6
Kurczęta patroszone – za 1 kg <i>Disembowelled chicken – per kg</i>	5,66	6,65	5,64	6,77	120,0
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg <i>Pork ham, boiled – per kg</i>	24,45	26,45	24,94	26,92	107,9
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3–3,5% sterylizowane – za 1 l <i>Cows' milk, fat content 3–3,5%, sterilized – per l</i>	2,78	2,61	2,64	2,76	104,5
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g <i>Fresh butter, fat content about 82.5% – per 200 g</i>	3,62	3,33	4,78	6,66	139,3

a W 2010 r. – garnitur męski 2-częściowy z elanowełny. b W 2010 r. – za 400 g, w 2015 r. – za 280 g. c W 2010 r. i 2015 r. – mięso wieprzowe z kością (schab środkowy).

a In 2010 – men's suit, polyester staple fibres and wool. b In 2010 – per 400 g, in 2015 – per 280 g. c In 2010 and 2015 – pork meat, bone-in (centre loin).

Tablica 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)

Table 15. Average retail prices of selected consumer goods and services in December (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017	
	w złotych in zlotys				XII 2016=100
OPOLSKIE (dok.) OPOLSKIE VOIVODSHIP (cont.)					
Cebula – za 1 kg <i>Onions – per kg</i>	2,64	2,36	1,97	2,18	110,7
Ziemniaki – za 1 kg <i>Potatoes – per kg</i>	1,55	1,21	1,01	1,17	115,8
Cukier biały kryształ – za 1 kg <i>White sugar, crystallized – per kg</i>	2,68	2,38	3,13	2,64	84,3
Sok jabłkowy – za 1 l <i>Apple juice – per l</i>	3,01	2,96	3,02	3,15	104,3
Garnitur męski 2-częściowy z tkaniny z udziałem wełny ^a – za 1 kpl. <i>Men's suit, fabrics of wool^a – per set</i>	585,14	622,41	619,70	652,56	105,3
Półbuty męskie skórzane na podszwie nieskórzanej – za 1 parę <i>Men's low leather shoes with non-leather sole – per pair</i>	153,28	185,00	169,14	179,14	105,9
Ciepła woda – za 1 m ³ <i>Hot water – per m³</i>	17,26	21,84	22,70	23,25	102,4
Proszek do prania – za 300 g ^b <i>Washing powder – per 300 g^b</i>	4,70	5,39	5,60	5,74	102,5
Wizyta u lekarza specjalisty <i>Consultation of a specialist doctor</i>	72,86	91,43	104,29	97,14	93,1
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy <i>Single ticket for intra-urban bus</i>	2,10	2,24	2,24	2,24	100,0
Bilet do kina <i>Cinema ticket</i>	15,50	17,75	17,80	18,33	103,0

a W 2010 r. – garnitur męski 2-częściowy z elanowełny. b W 2010 r. – za 400 g, w 2015 r. – za 280 g.

a In 2010 – men's suit, polyester staple fibres and wool. b In 2010 – per 400 g, in 2015 – per 280 g.

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach, udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Warunki agrometeorologiczne
Agrometeorological conditions

Przygotowanie pól pod zasiewy ozimin na jesieni 2016 r. rozpoczęto na początku września. Ciepła i słoneczna pogoda we wrześniu stwarzała dobre warunki dla przeprowadzenia zbioru upraw, ale niekorzystnie wpływała na stan wilgotności gleby. Przesuszenie gleby, miejscami znaczne, utrudniało wykonywanie upraw przedsięwziętych oraz siewów ozimin. Zakończono siewy rzepaku ozimego. Rozpoczęto siewy jęczmienia, żyta, mieszanek zbożowych, pszenżyta oraz pszenicy. Warunki wilgotnościowe gleby nie sprzyjały jednak kiełkowaniu ziarna i wschodom roślin. Notowane w październiku częste opady deszczu znacznie poprawiły stan uwilgotnienia wierzchniej warstwy gleby i korzystnie wpłynęły na procesy kiełkowania ziarna i wschody ozimin. Występujące w kolejnych dniach października chłodniejsze dni nieznacznie wpłynęły na spowolnienie procesów życiowych roślin. Prace związane z siewem rzepaku i rzepiku oraz zbóż ozimych były na ukończeniu, oprócz pszenicy. Oziminy wysiane we wrześniu zaczęły się krzewić. Przebieg pogody w listopadzie był korzystny dla rolnictwa. Średnia dobową temperatura wynosiła 4,1°C. Utrzymująca się w ciągu miesiąca dodatnia temperatura powietrza podtrzymywała roślinność i stwarzała dobre warunki dla wzrostu i rozwoju ozimin. Oziminy wysiane w optymalnych terminach agrotechnicznych krzewiły się. Dobowe wahania temperatury powietrza sprzyjały hartowaniu się roślin. Rośliny weszły w stan zimowego spoczynku dobrze wyrosnięte i rozkrzewione. Warunki pogodowe w grudniu nie stwarzały większych zagrożeń dla zimujących roślin, ale utrzymująca się w ciągu miesiąca dość wysoka temperatura powietrza zakłócała zimowy spoczynek roślin. W styczniu 2017 r. panowały zróżnicowane warunki agrometeorologiczne. Występujące spadki temperatury powietrza przy powierzchni gruntu powodowały nadmierne wychłodzenie wierzchniej warstwy gleby. Przy niewielkiej na ogół pokrywie śnieżnej temperatura gruntu na głębokości węzła krzewienia opadała poniżej wartości krytycznych dla roślin, jednak nie spowodowała znaczących strat w zasiewach upraw ozimych. Przebieg pogody w lutym nie stwarzał zagrożenia dla zimujących roślin. Pod wpływem wzrastającej temperatury powietrza następowało stopniowe zanikanie pokrywy śnieżnej i rozmarzanie wierzchniej warstwy gruntu. W wyniku dobowych wahań temperatury powietrza powtarzały się procesy zamarzania i rozmarzania wierzchniej warstwy gleby, powodując osłabienie systemu korzeniowego roślin na niektórych plantacjach. W marcu rozpoczęła się roślinność. Stan upraw był zadawalający. Na tym etapie przewidywano niewielkie straty w zasiewach zbóż po zimie. Głównym powodem niewielkich lokalnych zastoisk wody, które powodowały wymoknięcia upraw. Siewy roślin jarych przebiegały w dobrych warunkach pogodowych i wilgotnościowych. Dla roślin ciepłolubnych np. burak cukrowy, niskie temperatury ograniczały wschody roślin sianych w drugiej połowie marca. W kwietniu średnia dobową temperatura powietrza kształtowała się na poziomie 8,1°C. Warunki agrometeorologiczne były zróżnicowane i niekorzystnie wpłynęły na wschody i roślinność. Początek kwietnia był wyjątkowo ciepły jak na tę porę roku, temperatury osiągały wartości około 20°C. Niestety druga połowa kwietnia przyniosła bardzo duże ochłodzenie, a także opady śniegu. Przez kilka nocy temperatury spadały nawet poniżej 0°C. Kwiecień był także bardzo deszczowym miesiącem. Ze względu na panujące warunki agrometeorologiczne prace polowe związane zarówno z uprawami ozimymi jak i jarymi zostały wstrzymane. Niskie temperatury sprawiły, że wykonane zabiegi ochrony roślin były nieskuteczne. Stan ozimin był zdecydowanie gorszy od ubiegłorocznego, śnieg przygniótł rośliny powodując połamanie roślin. Roślinność zatrzymała się. W drugiej połowie maja warunki pogodowe uległy poprawie i korzystnie wpłynęły na wschody i roślinność. Ciepłe dni na początku czerwca sprzyjały wzrostowi i rozwojowi roślin. Notowane w pierwszej i drugiej dekadzie czerwca opady deszczu poprawiły stan uwilgotnienia przesuszonej wierzchniej warstwy gleby. W lipcu pogoda była zmienna – od upałów po burzową z intensywnymi opadami deszczu, a lokalnie gradu. Duże opady atmosferyczne spowodowały poprawę wilgotności gleby i warunków rozwoju roślin, ale powstrzymywały prace żniwne. Przystąpiono do koszenia poszczególnych zbóż, zwłaszcza jęczmienia

ozimego, a następnie w drugiej połowie miesiąca rzepaku i rzepiku. W sierpniu średnia dobową temperaturą wynosiła 20,7°C. Żniwa przebiegały bez większych problemów i utrudnień. Zbiory zbóż poza pszenicą i owsem zostały zebrane ze 100,0% areалу. Średnia dobową temperaturą we wrześniu wynosiła 13,7°C. Rzepak ozimy został zasiany w optymalnym terminie, ale późniejsze deszcze i chłody spowolniły wegetację. Wykopki ziemniaków i buraków ze względu na warunki agrometeorologiczne były utrudnione i opóźnione. Rozpoczęto siewy jęczmienia, żyta, mieszanek zbożowych, pszenżyta oraz pszenicy. Notowane w październiku częste opady deszczu pogłębiały nadmiar wilgoci w glebie. Prace związane z siewem zbóż ozimych zostały zakończone. Oziminy wysiane we wrześniu zaczęły się krzewić. Zbiory ziemniaków i roślin okopowych pastewnych były na ukończeniu. Warunki agrometeorologiczne w listopadzie były zróżnicowane. Zakończono zbiór buraków cukrowych. W wyniku występujących w ciągu miesiąca opadów deszczu utrzymywał się nadmiar wilgoci w glebie utrudniając wykonywanie jesiennych prac polowych. Warunki pogodowe, tj. obfite opady deszczu uniemożliwiały terminowe i właściwe zabiegi pielęgnacyjne. Uprawa gleby w warunkach nadmiernego uwilgotnienia spowodowała niszczenie struktury gruzelkowej. Deszcze utrudniały prace w polu.

Tablica 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa

Table 16. Selected data concerning agriculture

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
POLSKA POLAND				
Plony z 1 ha w dt: Yields per 1 ha in dt:				
zboża podstawowe z mieszkami zbożowymi basic cereals including cereal mixed	35,1	36,7	37,8*	40,0
rzepak i rzepik rape and turnip rape	23,6	28,5	27,0*	29,5
ziemniaki ^a potatoes ^a	219	210	287*	279
buraki cukrowe sugar beets	484	520	665*	679
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych w szt. (stan w czerwcu) ^b : Livestock per 100 ha of agricultural land in heads (as of June) ^b :				
bydło cattle	38,6	41,0	40,8*	42,0
trzoda chlewna pigs	102,6	80,0	74,7*	77,7
owce sheep	1,8	1,6	1,6*	1,8
drób kurzy hen poultry	1031,5	1004,6	1162,3*	1215,0

a łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych, w 2010 r. bez ogrodów przydomowych. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.

a Including cultivation in the kitchen gardens, in 2010 excluding kitchen gardens. b In 2010 data of the Agricultural Census as of 30 VI.

Tablica 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (cd.)

Table 16. Selected data concerning agriculture (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
POLSKA (dok.) POLAND (cont.)				
Przeciętne ceny skupu w zł: Average procurement prices in zł:				
ziarno pszenicy ^a za 1 dt wheat grain ^a per dt	59,84	66,83	62,02	66,44
ziarno żyta ^a za 1 dt rye grain ^a per dt	42,12	51,42	51,73	54,67
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt edible potatoes (excluding early kinds) per dt	50,86	51,15	52,27	52,46
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg cattle for slaughter (excluding calves) per kg	4,56	6,02	5,91	6,35
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg pigs for slaughter per kg	3,89	4,30	4,68	5,05
mleko krowie za 1 l cows' milk per l	1,07	1,13	1,11	1,39
Ceny na targowiskach w zł: Marketplace prices in zł:				
ziarno pszenicy za 1 dt wheat grain per dt	64,91	75,59	75,11	78,86
ziarno żyta za 1 dt rye grain per dt	48,58	58,67	59,33	63,23
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt edible potatoes (excluding early kinds) per dt	98,51	82,04	96,02	87,43
OPOLSKIE OPOLSKIE VOIVODSHIP				
Plony z 1 ha w dt: Yields per 1 ha in dt:				
zboża podstawowe z mieszkankami zbożowymi basic cereals including cereal mixed	48,7	51,1	55,2*	55,6
rzepak i rzepik rape and turnip rape	24,4	31,4	31,9*	31,4
ziemniaki ^b potatoes ^b	259	233	358*	359
buraki cukrowe sugar beets	499	506	706*	696

a Bez ziarna siewnego. b Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych, w 2010 r. bez ogrodów przydomowych.
a Excluding sowing seed. b Including cultivation in the kitchen gardens, in 2010 excluding kitchen gardens.

Tablica 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (dok.)

Table 16. Selected data concerning agriculture (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
OPOLSKIE (dok.)				
<i>OPOLSKIE VOIVODSHIP (cont.)</i>				
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych w szt. (stan w czerwcu) ^a : <i>Livestock per 100 ha of agricultural land in heads (as of June)^a:</i>				
bydło <i>cattle</i>	23,9	23,4	23,8*	24,4
trzoda chlewna <i>pigs</i>	117,2	83,0	74,3*	79,0
owce <i>sheep</i>	0,6	0,4	0,5	0,6
drób kurzy <i>hen poultry</i>	889,8	872,0	752,1*	838,6
Przeciętne ceny skupu w zł: <i>Average procurement prices in zł:</i>				
ziarno pszenicy ^b za 1 dt <i>wheat grain^b per dt</i>	60,50	65,19	59,90	64,05
ziarno żyta ^b za 1 dt <i>rye grain^b per dt</i>	40,23	49,84	48,44	55,64
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt <i>edible potatoes (excluding early kinds) per dt</i>	52,23	57,58	48,53	48,19
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg <i>cattle for slaughter (excluding calves) per kg</i>	4,59	5,97	5,91	6,19
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg <i>pigs for slaughter per kg</i>	3,85	4,15	4,66	5,36
mleko krowie za 1 l <i>cows' milk per l</i>	1,06	1,18	1,12	1,39
Ceny na targowiskach w zł: <i>Marketplace prices in zł:</i>				
ziarno pszenicy za 1 dt <i>wheat grain per dt</i>	77,24	77,11	82,00	89,08
ziarno żyta za 1 dt <i>rye grain per dt</i>	66,67	62,26	75,56	–
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt <i>edible potatoes (excluding early kinds) per dt</i>	113,73	85,68	105,20	102,63

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. b Bez ziarna siewnego.

a In 2010 data of the Agricultural Census as of 30 VI. b Excluding sowing seed.

Produkcja roślinna

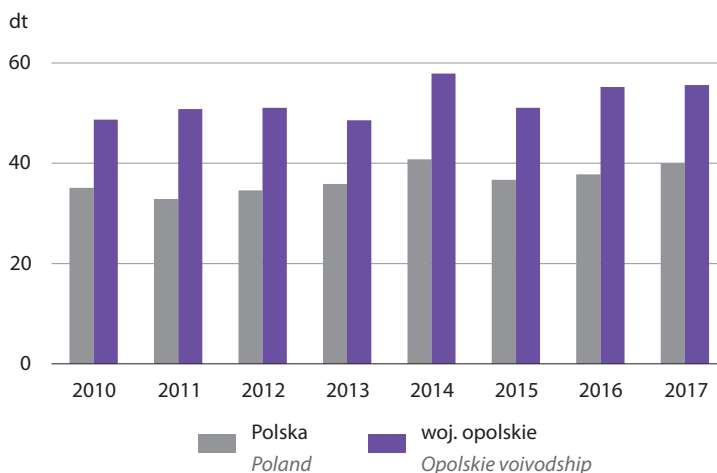
Crop output

W 2017 r. w województwie opolskim w porównaniu z poprzednim rokiem wzrosła powierzchnia i produkcja upraw zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oraz wydajność z jednostki powierzchni. Zbiory buraków cukrowych pomimo niższej wydajności z jednostki powierzchni były wyższe niż w 2016 r. ze względu na zwiększenie areалу ich uprawy. Zmniejszył się areal uprawy rzepaku i rzepiku, a zarazem ich zbiory i plony. Pomimo wyższej wydajności z jednostki powierzchni, zbiory ziemniaków obniżyły się ze względu na znaczne zmniejszenie areалу ich uprawy.

Powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2017 r. wynosiła 288,6 tys. ha i była większa o 2,6% niż w roku poprzednim i o 3,6% w porównaniu z 2010 r. Województwo opolskie uzyskało najwyższe w kraju plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, tj. na poziomie 55,6 dt/ha. Jednocześnie plony te były wyższe o 0,7% od notowanych przed rokiem i o 14,2% w porównaniu z 2010 r. W odniesieniu do średniej wydajności notowanej w kraju (40,0 dt/ha) plony wojewódzkie były o 39,0% wyższe. W 2017 r. zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oszacowano na 1604,4 tys. t, tj. więcej o 3,3% niż przed rokiem, a o 18,2% w porównaniu z 2010 r.

Wykres 29. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha

Chart 29. Yields of basic cereals and cereals mixed from 1 ha

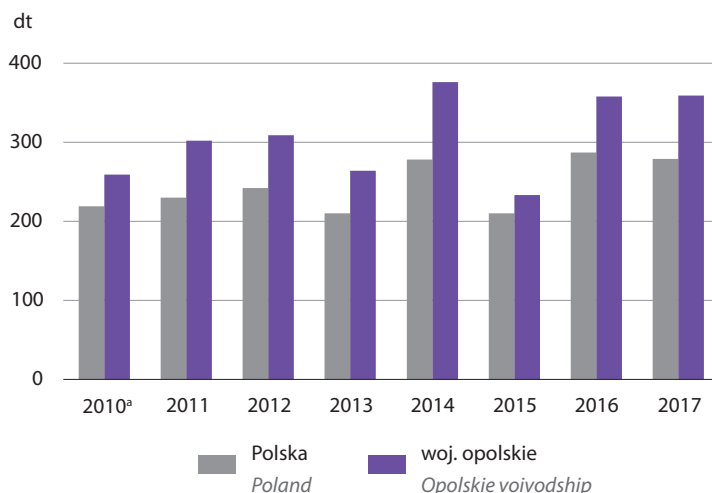

Areál uprawy rzepaku i rzepiku w 2017 r. wynosił 71,2 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszył się o 5,7%, a w stosunku do 2010 r. o 18,7%. Plony osiągnęły poziom 31,4 dt/ha (4 lokata w kraju) i były o 6,4% wyższe od średnich krajowych (29,5 dt/ha). Wydajność z 1 ha uprawy była niższa o 1,6% w porównaniu z uzyskaną rok wcześniej, ale wyższa o 28,7% w stosunku do 2010 r. Zbiory rzepaku i rzepiku w województwie oszacowano na 223,4 tys. t, tj. o 7,4% mniej od uzyskanych w 2016 r., a o 4,8% więcej od notowanych w 2010 r.

W 2017 r. ziemniaki (łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych) zasadzono na powierzchni 5,8 tys. ha, tj. mniejszej o 37,2% niż przed rokiem. Średnie plony ukształtowały się na poziomie 359 dt/ha, lokując województwo na 1 miejscu w kraju, jednocześnie były wyższe o 28,7% od średnich krajowych (279 dt/ha). W odniesieniu do plonów uzyskanych w 2016 r. odnotowano wzrost wydajności o 0,4%. W województwie opolskim zebrano 207,4 tys. t ziemniaków, tj. o 36,9% mniej niż w 2016 r.

Wykres 30. Plony ziemniaków z 1 ha

Chart 30. Yields of potatoes from 1 ha

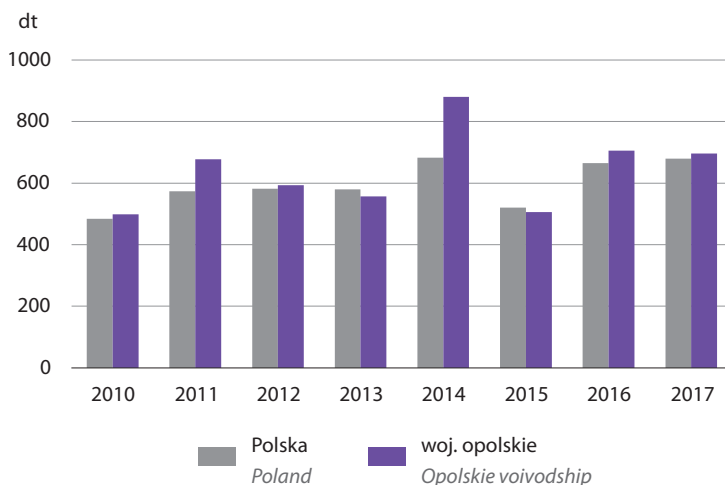

a Bez ogrodów przydomowych.
a Excluding kitchen gardens.

W analizowanym roku powierzchnia uprawy buraków cukrowych wynosiła 16,3 tys. ha i była o 11,6% większa niż w 2016 r. oraz o 12,6% w porównaniu z 2010 r. Plony buraków cukrowych wynosiły 696 dt/ha, tj. mniej o 1,4% niż rok wcześniej, a o 39,5% więcej w porównaniu z 2010 r. W stosunku do średniej krajowej (679 dt/ha) uzyskane plony były o 2,5% wyższe. Produkcja buraków cukrowych w 2017 r. wynosiła 1134,2 tys. t i była wyższa o 10,0% od notowanej w 2016 r. oraz o 57,1 % wobec 2010 r.

Wykres 31. Plony buraków cukrowych z 1 ha

Chart 31. Yields of sugar beets from 1 ha

Pogłowie zwierząt gospodarskich

Livestock

W województwie opolskim w 2017 r. w odniesieniu do roku poprzedniego zwiększyło się pogłowie bydła, trzody chlewnej, owiec oraz drobiu.

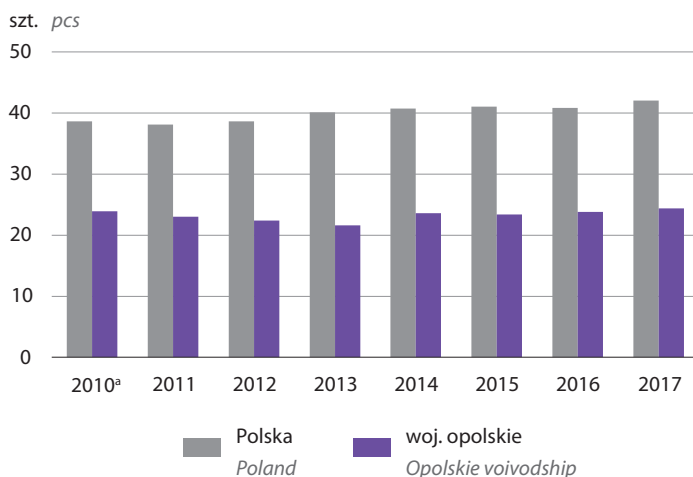
BADANIA POGŁOWIA trzody chlewnej i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku – w marcu według stanu na 1 marca, w czerwcu według stanu na 1 czerwca i w grudniu według stanu na 1 grudnia, a badania pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.

Według stanu w czerwcu 2017 r. pogłowie bydła w województwie opolskim liczyło 122,6 tys. szt., tj. 2,0% ogólnego pogłowia w kraju. Liczebność stada bydła zwiększyła się w stosunku do 2016 r. o 0,8%, a zmniejszyła się o 0,1% w odniesieniu do 2010 r. W kraju pogłowie bydła zarówno w porównaniu z 2016 r., jak i w relacji do 2010 r. zwiększyło się odpowiednio: o 3,4% i o 7,0%.

Udział krów w pogłowie bydła w województwie w czerwcu 2017 r. kształtował się na poziomie 35,0%. W stadzie krów dominujący udział (88,9%) miały krowy mleczne (dla kraju udziały te wyniosły odpowiednio: 38,7% i 90,7%). Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych w czerwcu 2017 r. była prawie dwukrotnie niższa niż średnio w kraju (24,4 szt. wobec 42,0 szt.).

Wykres 32. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych stan w czerwcu

Chart 32. Cattle per 100 ha of agricultural land as of June

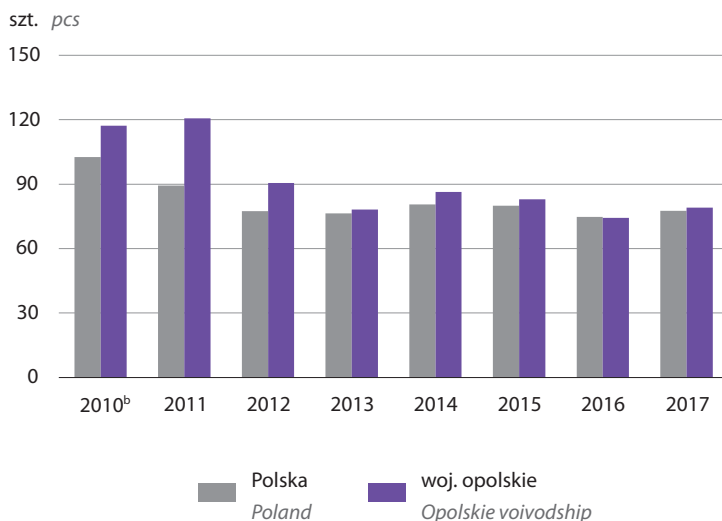

a Dane PSR'2010 – według stanu w dniu 30 VI.
a Data of the Agricultural Census 2010 – as of 30 VI.

W czerwcu 2017 r. pogłowie trzody chlewnej w województwie ukształtowało się na poziomie 397,4 tys. szt., co stanowiło 3,5% w ogólnokrajowym pogłowie świń. W odniesieniu do stanu odnotowanego w 2016 r. wielkość stada wzrosła szybciej niż w kraju (o 4,9% wobec 4,5%), a w stosunku do 2010 r. spadła o 33,9% (w kraju – o 25,5%). Udział loch w strukturze pogłowia trzody chlewnej był wyższy o 1,0 p. proc. niż w kraju i wyniósł 8,8%. Większa niż średnio w kraju była również w województwie opolskim obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych (79,0 szt. wobec 77,7 szt.).

Wykres 33. Obsada trzody chlewnej^a na 100 ha użytków rolnych stan w czerwcu

Chart 33. Pigs^a per 100 ha of agricultural land as of June

a W latach 2011–2013 – stan w końcu lipca. b Dane PSR'2010 – według stanu w dniu 30 VI.
 a In 2011–2013 – as of the end of July. b Data of the Agricultural Census 2010 – as of 30 VI.

W czerwcu 2017 r. stado owiec w województwie liczyło 3,0 tys. szt. i stanowiło 1,1% pogłowia krajowego. Liczebność stada w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyła się o 17,1%, a w odniesieniu do 2010 r. spadła o 3,0%. W skali kraju pogłowie owiec zwiększyło się o 9,2% w stosunku do 2016 r., a w odniesieniu do 2010 r. utrzymało się na podobnym poziomie. W czerwcu 2017 r. na 100 ha użytków rolnych przypadało 0,6 szt. owiec (w kraju – 1,8 szt.).

Pogłowie drobiu ogółem w czerwcu 2017 r. wyniosło 4356,8 tys. szt., tj. 2,2% pogłowia w kraju (w tym drobiu kurzego – 4218,5 tys. szt., tj. 2,4% pogłowia kurzego w kraju). W porównaniu z 2016 r. tempo wzrostu liczebności stada było dwukrotnie szybsze niż w kraju (10,2% wobec 5,2%). W odniesieniu do stanu notowanego w 2010 r. w województwie pogłowie drobiu zmniejszyło się o 10,8%, natomiast w kraju wzrosło o 13,3%. W czerwcu 2017 r. obsada drobiu ogółem na 100 ha użytków rolnych w województwie opolskim wyniosła 866,1 szt. (w kraju – 1351,1 szt.).

Skup produktów rolnych

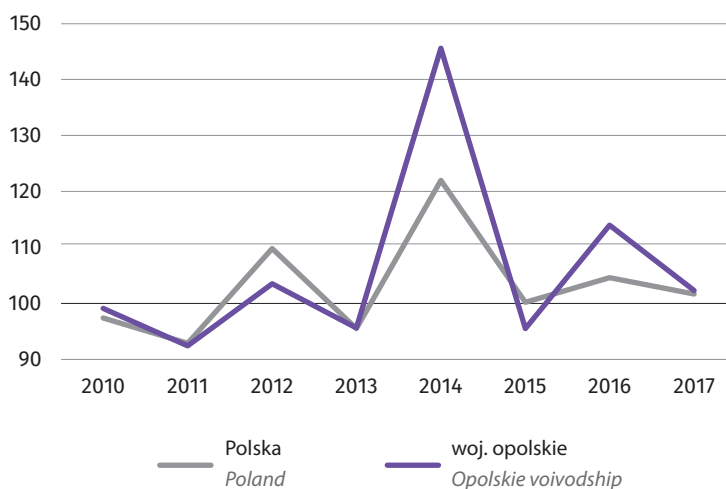
Procurement of agricultural products

W województwie opolskim w 2017 r. w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost skupu: ziarna pszenicy i jęczmienia, żywca wieprzowego, wołowego, drobiowego oraz mleka krowiego, a spadek skupu dotyczył tylko ziemniaków.

W 2017 r. w województwie opolskim na rynku rolnym skupiono 936,0 tys. t ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), co stanowiło 9,0% skupu ogólnokrajowego. W odniesieniu do roku poprzedniego skup zbóż był wyższy o 2,3%, a w porównaniu z 2010 r. – o 48,2% (w kraju odnotowano wzrost odpowiednio: o 1,7% i o 26,7%). W województwie opolskim skupiono 802,0 tys. t pszenicy, tj. więcej o 1,0% niż w poprzednim roku, a o 54,1% w porównaniu z 2010 r. Skup jęczmienia wyniósł 98,4 tys. t i był wyższy o 10,6% w odniesieniu do 2016 r. i o 27,3% w stosunku do notowanego w 2010 r.

Wykres 34. Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) rok poprzedni=100

Chart 34. Indices of procurement of basic consumer and for feed cereals (including cereal mixed, excluding sowing seed) previous year=100

Skup ziemniaków w analizowanym roku ukształtował się na poziomie 38,6 tys. t i stanowił 2,1% skupu w kraju. W porównaniu z 2016 r. skup ziemniaków był niższy o 16,1%, a w relacji do 2010 r. wyższy o 1,0%. W kraju natomiast w 2017 r. odnotowano spadek w odniesieniu do poprzedniego roku o 3,3%, ale w stosunku do 2010 r. wzrost o 59,1%.

W województwie opolskim w 2017 r. skupiono 143,4 tys. t żywca rzeźnego (w wadze żywej), czyli więcej o 12,9% niż przed rokiem i o 4,7% niż w 2010 r. Żywiec rzeźny skupiony na terenie województwa stanowił 2,3% skupu ogólnokrajowego.

Skup żywca wieprzowego wynosił 72,0 tys. t, tj. więcej o 20,7% w stosunku do poprzedniego roku, a o 2,4% mniej w odniesieniu do 2010 r.

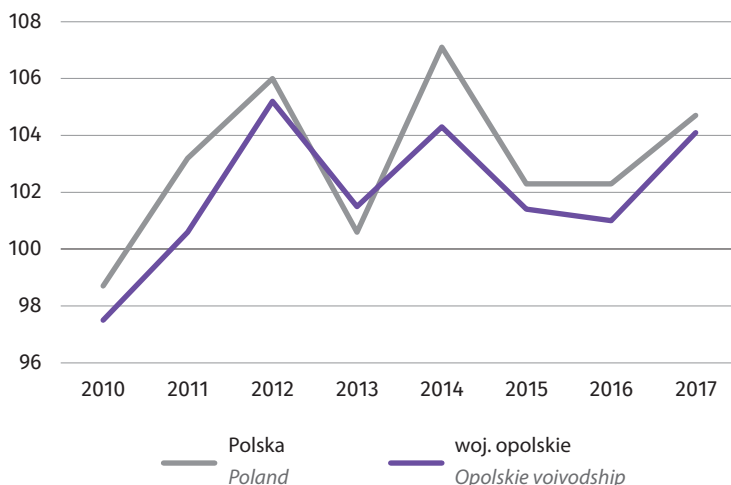
Skup żywca wołowego ukształtował się na poziomie 11,1 tys. t i był większy o 14,7% niż przed rokiem. W stosunku do 2010 r. zmniejszył się o 1,4%.

Żywca drobiowego skupiono 60,0 tys. t, tj. więcej o 4,7% niż w roku poprzednim i o 15,9% w porównaniu z 2010 r.

W 2017 r. skup mleka krowiego wynosił 260,1 mln l (2,3% ogółu mleka skupionego w kraju). W punktach skupu przyjęto więcej o 4,1% mleka niż przed rokiem i o 19,4% niż w 2010 r. W skali kraju w odniesieniu do poprzedniego roku oraz w porównaniu z 2010 r. również zanotowano wzrost odpowiednio: o 4,7% i o 29,1%.

Wykres 35. Dynamika skupu mleka krowiego rok poprzedni=100

Chart 35. Indices of procurement of cows' milk previous year=100

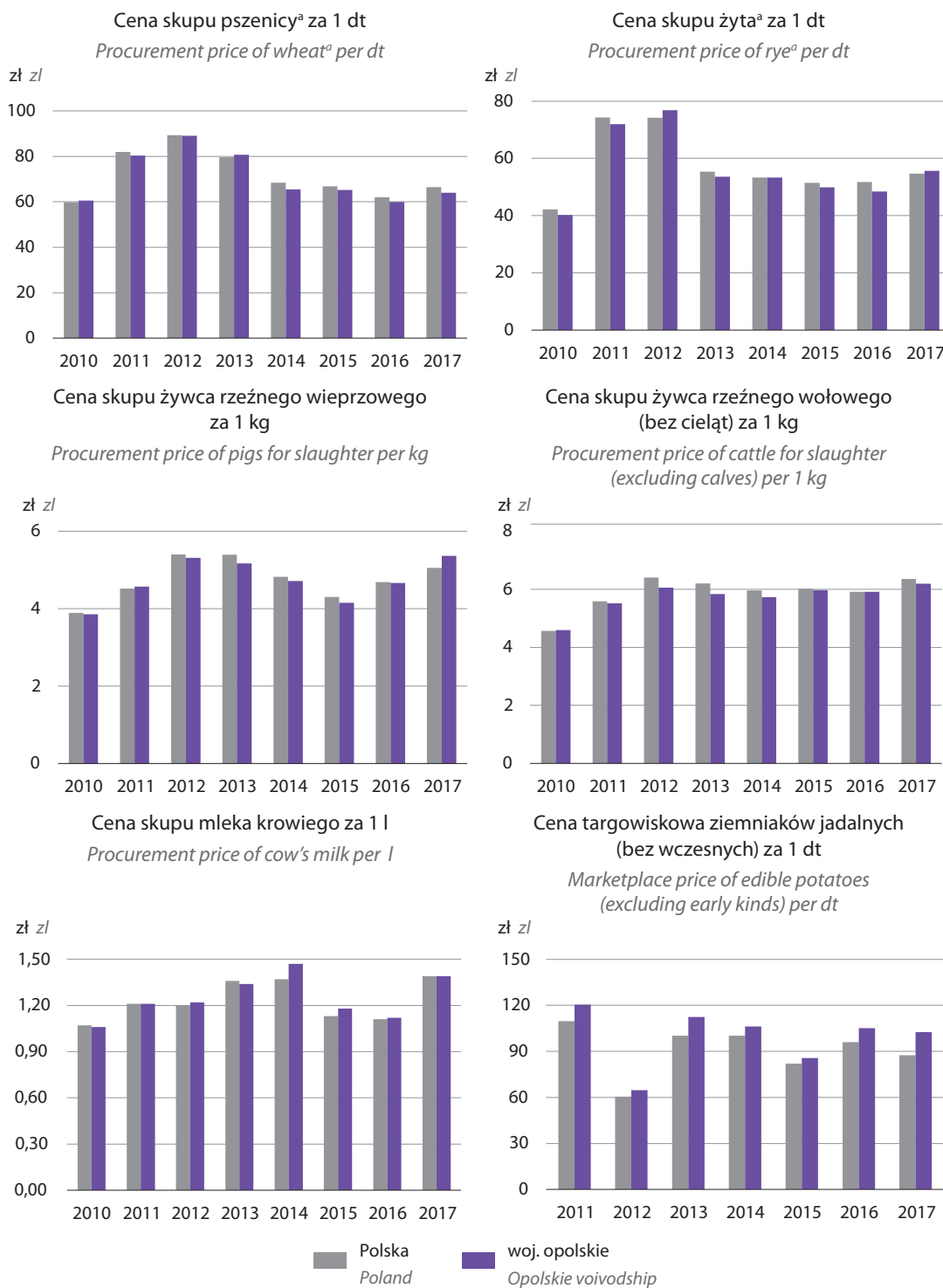

Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach
Procurement and marketplace prices of agricultural products

W 2017 r. w odniesieniu do poprzedniego roku odnotowano wzrost cen skupu zbóż, żywca rzeźnego wołowego, wieprzowego, drobiowego oraz mleka krowiego, natomiast spadek ceny skupu ziemniaków jadalnych. W obrocie targowiskowym w relacji do 2016 r. wzrosła cena pszenicy, a spadła ziemniaków jadalnych.

PRZECIĘTNE ROCZNE CENY SKUPU obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.
PRZECIĘTNE ROCZNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

Wykres 36. Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach
 Chart 36. Procurement and marketplace prices of agricultural products

^a Bez ziarna siewnego.
^a Excluding sowing seed.

W województwie opolskim w 2017 r. średnia cena skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) wynosiła 63,34 zł za 1 dt (w kraju – 64,19 zł) i była wyższa o 6,5% niż przed rokiem. Średnia cena skupu pszenicy w omawianym roku wynosiła 64,05 zł za 1 dt (w kraju – 66,44 zł) i była wyższa o 6,9% od notowanej przed rokiem. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono 89,08 zł (w kraju – 78,86 zł), tj. więcej o 8,6% niż w roku poprzednim.

W 2017 r. w województwie opolskim cena żyta w skupie kształtowała się na poziomie 55,64 zł za 1 dt (w kraju – 54,67 zł), tj. wyższym o 14,9% w porównaniu z 2016 r.

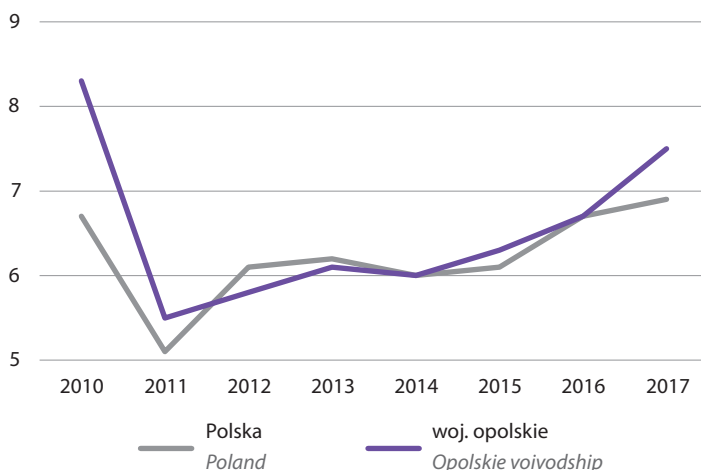
W 2017 r. w województwie opolskim w skupie za 1 dt ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) płacono 48,19 zł (w kraju – 52,46 zł), tj. o 0,7% mniej niż przed rokiem. Na targowiskach za 1 dt ziemniaków płacono 102,63 zł (w kraju – 87,43 zł), tj. o 2,4% mniej w stosunku do 2016 r.

Cena skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt) w 2017 r. wynosiła 6,19 zł za 1 kg (w kraju – 6,35 zł) i wzrosła o 4,7% w stosunku do poprzedniego roku. Cena żywca rzeźnego wieprzowego w skupie osiągnęła wartość 5,36 zł za 1 kg (w kraju – 5,05 zł) i była wyższa o 15,1% w porównaniu z 2016 r.

W 2017 r., w odniesieniu do roku poprzedniego poprawiła się relacja cen skupu żywca wieprzowego w stosunku do cen targowiskowych jęczmienia i wynosiła 7,5 (wobec 6,7 w 2016 r.). W kraju relacja ta kształtowała się na poziomie 6,9 (w 2016 r. – 6,7).

Wykres 37. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych jęczmienia

Chart 37. Relation between procurement prices of pigs for slaughter and the marketplace prices of barley

Cena skupu drobiu rzeźnego w 2017 r. wynosiła 3,48 zł za 1 kg (w kraju – 3,69 zł) i była wyższa o 3,5% w porównaniu z poprzednim rokiem.

Za 1 l mleka krowiego w omawianym roku płacono 1,39 zł (tyle samo co w kraju), a cena jego skupu wzrosła w skali roku o 24,3%.

Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza

Gross, final and market agricultural output

W województwie opolskim w 2016 r. w odniesieniu do poprzedniego roku odnotowano wzrost (w cenach stałych 2015 r.) zarówno globalnej, końcowej jak i towarowej produkcji rolniczej. Na zwiększenie się globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej wpłynęła wyższa produkcja roślinna.

W PRODUKCJI ROLNICZEJ (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

GLOBALNA PRODUKCJA ROLNICZA obejmuje:

- produkcję roślinną, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- produkcję zwierzęcą, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

KOŃCOWA PRODUKCJA ROLNICZA stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Wartość produkcji globalnej w 2016 r. wzrosła o 7,6% w porównaniu z rokiem poprzednim (w cenach stałych 2015 r.), o czym zadecydowała wyższa wartość produkcji roślinnej o 21,3%. Województwo opolskie w 2016 r. wytworzyło 3,1% krajowej globalnej produkcji rolniczej (udział produkcji roślinnej i zwierzęcej wyniósł odpowiednio: 4,2% i 2,0%).

Końcowa produkcja rolnicza w województwie w 2016 r. była o 1,0% wyższa niż w roku poprzednim, na co wpływ miał wzrost produkcji roślinnej o 14,1%. Udział województwa w krajowej końcowej produkcji rolniczej wyniósł 2,8% (produkcji roślinnej – 4,0% i zwierzęcej – 1,9%). Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 19,1% niższa od średniej w kraju.

W towarowej produkcji rolniczej w 2016 r. wystąpił wzrost produkcji ogółem o 1,7%, przy zwiększeniu się wartości produkcji roślinnej o 14,5%. W 2016 r. udział województwa w ogólnokrajowej towarowej produkcji rolniczej ukształtował się na poziomie 3,0% (produkcja roślinna i zwierzęca stanowiły odpowiednio: 4,4% i 2,0%).

Dane prezentujące rolnictwo w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Przemysł Industry

W województwie opolskim produkcja sprzedana przemysłu w 2017 r. była wyższa niż przed rokiem. W omawianym okresie odnotowano zwiększenie wydajności pracy w przemyśle, mierzonej wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego oraz wzrost przeciętnego zatrudnienia.

DANE O PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcja sprzedana przemysłu w województwie opolskim w 2017 r. osiągnęła wartość 27548,2 mln zł (w cenach bieżących) i była wyższa (w cenach stałych) o 9,1% w odniesieniu do zanotowanej w roku poprzednim (przed rokiem odnotowano wzrost o 6,7%). Zwiększenie produkcji sprzedanej przemysłu odnotowano we wszystkich kwartałach 2017 r. W skali kraju produkcja sprzedana była wyższa o 6,5% (w roku poprzednim o 3,1%). Wzrost produkcji odnotowano we wszystkich województwach (od 14,4% w podlaskim i świętokrzyskim do 2,4% w dolnośląskim), wśród których województwo opolskie plasowało się na 5 pozycji.

Tablica 17. Przemysł

Table 17. Industry

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
POLSKA POLAND				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of industry (current prices) in mln zł</i>	945306,9	1197028,5	1236375,4	1352954,7
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % <i>Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in%</i>	83,0	85,9	86,9	87,2
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. <i>Average paid employment in industry in thous.</i>	2442,2	2510,7	2566,7	2649,9

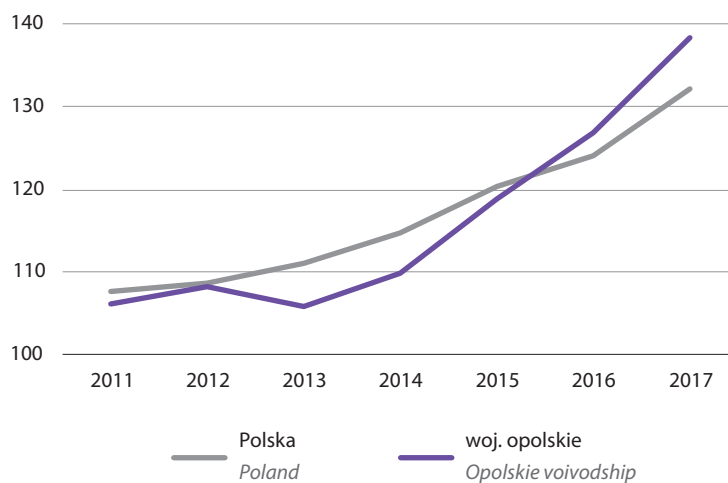
Tablica 17. Przemysł (dok.)

Table 17. Industry (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
OPOLSKIE OPOLSKIE VOIVODSHIP				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of industry (current prices) in mln zł</i>	17713,2	23388,9	24739,8	27548,2
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % <i>Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %</i>	85,5	95,2	95,2	95,5
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. <i>Average paid employment in industry in thous.</i>	55,5	53,8	54,7	56,7
M. OPOLE CITY OF OPOLE				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of industry (current prices) in mln zł</i>	3045,5	4662,7	4746,1	5394,9
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % <i>Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %</i>	88,4	91,6	91,4	91,4
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. <i>Average paid employment in industry in thous.</i>	8,3	8,5	8,7	9,5

Wykres 38. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe) 2010=100

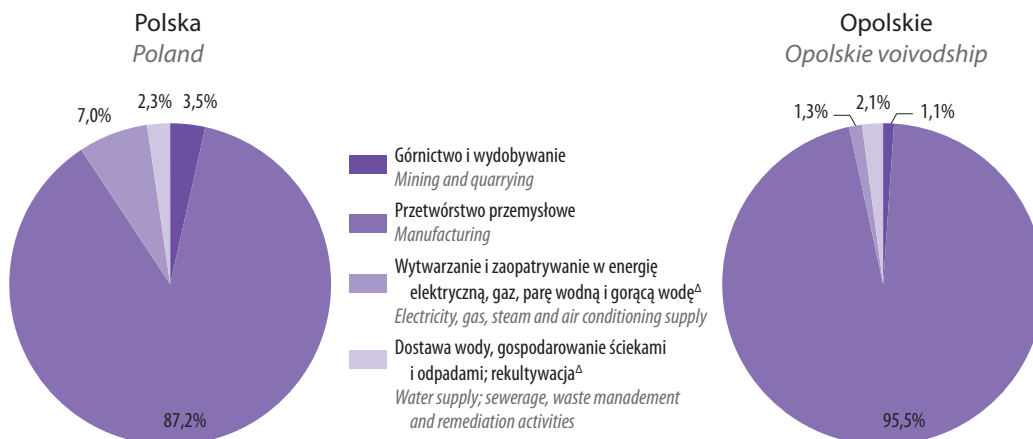
Chart 38. Indices of sold production of industry (constant prices) 2010=100

W 2017 r. w województwie opolskim udział przetwórstwa przemysłowego w ogólnej wartości produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach bieżących) wynosił 95,5% (26302,6 mln zł). Pozostałe sekcje łącznie stanowiły 4,5% (1245,1 mln zł).

Wykres 39. Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD w 2017 r. (ceny bieżące)

Chart 39. Structure of sold production of industry by PKD sections in 2017 (current prices)

Na wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w 2017 r. wpłynęła przede wszystkim wyższa (o 9,3%) produkcja w przetwórstwie przemysłowym, a także w sekcji górnictwo i wydobywanie (o 14,3%) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1,4%). Produkcja sprzedana natomiast zmniejszyła się (o 1,0%) w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja.

W przetwórstwie przemysłowym uwzględniając działy o znaczącym udziale w produkcji sprzedanej przemysłu (powyżej 10%) wzrost (w cenach stałych) w stosunku do 2016 r. odnotowano w produkcji wyrobów z metali (o 21,2%), wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (o 14,1%) oraz w produkcji chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 0,3%). Niższy natomiast od ubiegłorocznego poziom przychodów ze sprzedaży osiągnięto w produkcji artykułów spożywczych (o 0,8%).

DANE O WARTOŚCI PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

Tablica 18. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie opolskim (ceny stałe)

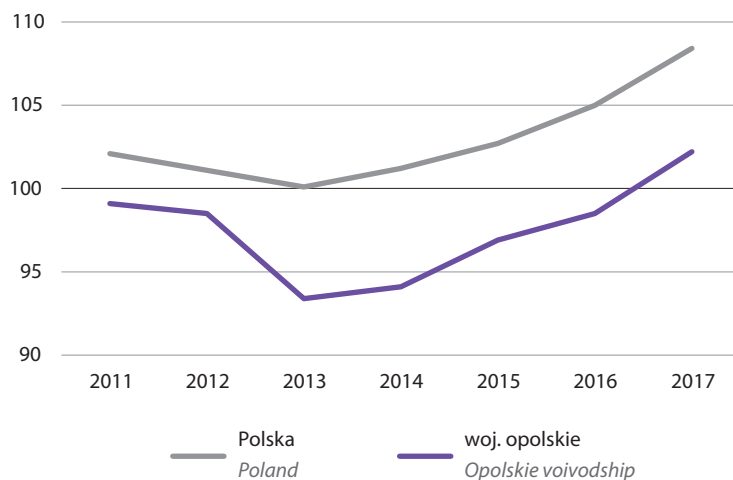
Table 18. Indices of sold production of industry in Opolskie voivodship (constant prices)

Sekcje i działy Sections and divisions	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100							
Ogółem <i>Total</i>	106,7	108,7	107,6	106,7	109,5	106,4	107,3	109,1
w tym: <i>of which:</i>								
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	106,8	108,9	107,7	106,8	109,7	106,5	107,5	109,3
w tym: <i>of which:</i>								
Produkcja artykułów spożywczych <i>Manufacture of food products</i>	106,4	107,8	105,7	103,7	104,9	97,6	98,0	99,2
Produkcja wyrobów tekstylnych <i>Manufacture of textiles</i>	169,0	291,8	3razy	271,8	142,9	127,8	124,6	129,0
Produkcja odzieży <i>Manufacture of wearing apparel</i>	98,3	103,9	104,2	99,7	112,3	114,5	100,7	108,0
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>	133,2	130,8	132,7	131,8	114,7	107,1	108,0	107,9
Produkcja papieru i wyrobów z papieru <i>Manufacture of paper and paper products</i>	113,7	116,6	113,5	110,1	108,5	101,5	100,1	101,0
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	107,8	105,0	108,8	109,2	105,9	107,3	109,8	110,9
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	91,8	102,8	103,8	104,7	105,7	99,6	100,4	100,3
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	129,4	117,1	112,3	109,5	96,3	100,6	104,3	104,3
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	103,0	105,2	104,8	104,8	110,8	112,2	112,5	114,1
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	111,5	113,5	116,4	113,7	125,5	117,0	114,8	121,2
Produkcja urządzeń elektrycznych <i>Manufacture of electrical equipment</i>	121,6	123,5	122,4	117,4	111,3	110,1	114,4	120,5
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n. e. c.</i>	82,2	74,1	81,4	84,4	115,0	116,4	117,5	123,8
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	113,0	115,4	112,5	111,0	117,4	110,7	110,7	115,4
Produkcja mebli <i>Manufacture of furniture</i>	107,4	110,0	109,8	111,0	109,8	103,5	102,8	100,4
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	108,3	113,8	88,5	96,7	103,3	106,4	120,8	105,3

Tablica 18. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie opolskim (dok.) Table 18. *Indices of sold production of industry in Opolskie voivodship (cont.)*

Sekcje i działy <i>Sections and divisions</i>	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>							
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	105,4	105,8	108,2	108,0	106,6	105,2	100,2	99,0
w tym: <i>of which:</i>								
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków <i>Sewerage</i>	107,0	105,6	104,1	101,8	96,7	96,7	96,4	96,8
Gospodarka odpadami, odzysk surowców ^Δ <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>	103,8	107,5	115,7	116,3	116,7	113,3	102,2	99,2

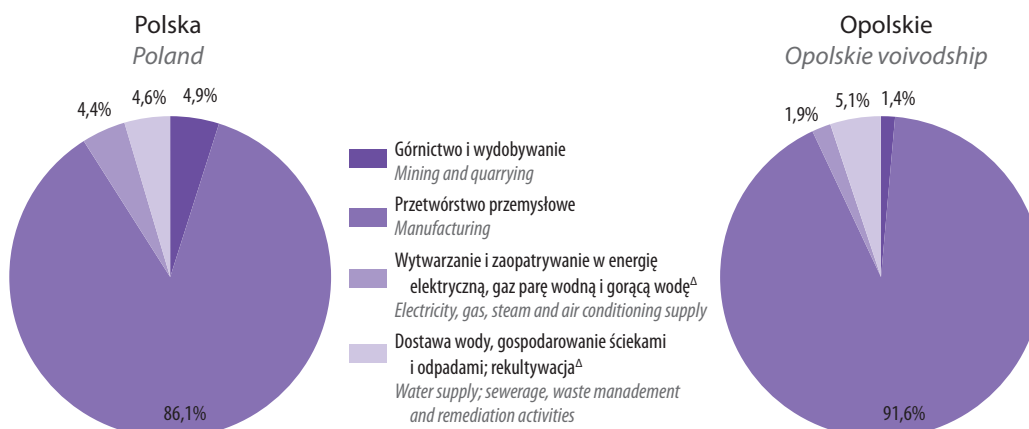
W 2017 r. w województwie opolskim wzrostowi produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku towarzyszył szybszy wzrost przeciętnego zatrudnienia niż średnio w kraju (o 3,8% wobec 3,2%). W 2017 r. przeciętne zatrudnienie w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyło się we wszystkich województwach, od 9,5% w świętokrzyskim do 1,4% w dolnośląskim.

Wykres 40. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle 2010=100 Chart 40. *Indices of average paid employment in industry 2010=100*

W 2017 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie opolskim ukształtowało się na poziomie 56,7 tys. osób. W jego strukturze najwyższy udział (91,6% – wyższy o 0,2 p. proc. niż przed rokiem) odnotowano w przetwórstwie przemysłowym. W omawianej sekcji przeciętne zatrudnienie w 2017 r. w relacji do 2016 r. zwiększyło się o 4,1% i wynosiło 52,0 tys. osób.

Wykres 41. Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD w 2017 r.

Chart 41. Structure of average paid employment in industry by PKD sections in 2017

Wydajność pracy w przemyśle w 2017 r. mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego wzrosła w skali roku o 5,1% (w kraju – o 3,2%) i wynosiła 485,6 tys. zł (w cenach bieżących).

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Budownictwo

Construction

W 2017 r. w województwie opolskim odnotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa w odniesieniu do roku poprzedniego. Wyższa niż przed rokiem była również wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej. W omawianym okresie odnotowano zwiększenie wydajności pracy w budownictwie, mierzonej wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, przy spadku przeciętnego zatrudnienia.

DANE O PRODUKCJI SPRZEDANEJ BUDOWNICTWA dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);
  - wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
  - zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
  - wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

W województwie opolskim w 2017 r. produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) osiągnęła poziom 3596,5 mln zł i zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 13,8% (wobec spadku o 1,5% w 2016 r.), a tempo jej wzrostu było szybsze niż średnio w kraju (o 11,8% wobec spadku o 6,0% w 2016 r.). W 2017 r. wzrost produkcji sprzedanej budownictwa odnotowano w 15 województwach, a największy wystąpił w województwach: warmińsko-mazurskim i podlaskim (odpowiednio: o 34,7% i o 28,4%). Województwo opolskie uplasowało się na 7 miejscu. Spadek wystąpił jedynie w województwie lubuskim (o 0,4%).

Tablica 19. Budownictwo

Table 19. Construction

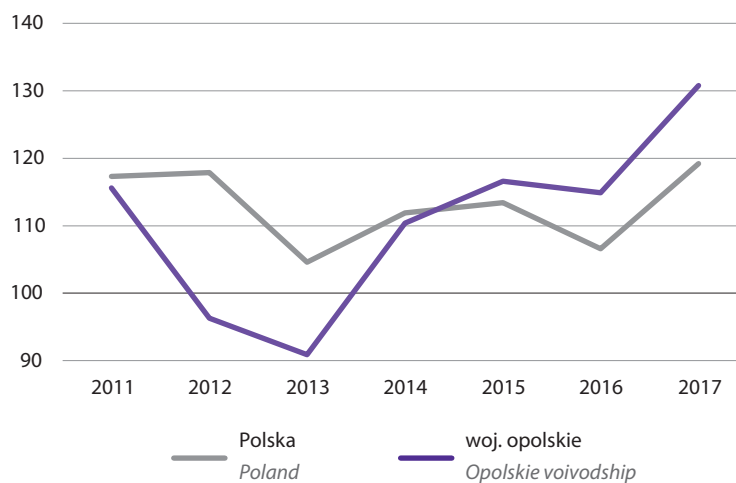
Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
POLSKA <i>POLAND</i>				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of construction (current prices) in mln zł</i>	160403,9	181990,4	171042,0	191257,1
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % <i>Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %</i>	51,5	47,8	43,6	44,0
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. <i>Average paid employment in construction in thous.</i>	442,8	386,0	383,4	387,0

Tablica 19. Budownictwo (dok.)

Table 19. Construction (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
OPOLSKIE OPOLSKIE VOIVODSHIP				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of construction (current prices) in mln zł</i>	2752,6	3208,8	3160,5	3596,5
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % <i>Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %</i>	51,8	43,4	43,2	43,2
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. <i>Average paid employment in construction in thous.</i>	8,1	7,5	7,3	7,2
M. OPOLE CITY OF OPOLE				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of construction (current prices) in mln zł</i>	737,4	707,3	748,3	1033,8
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % <i>Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %</i>	57,0	53,1	42,8	48,4
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. <i>Average paid employment in construction in thous.</i>	1,9	1,5	1,5	1,9

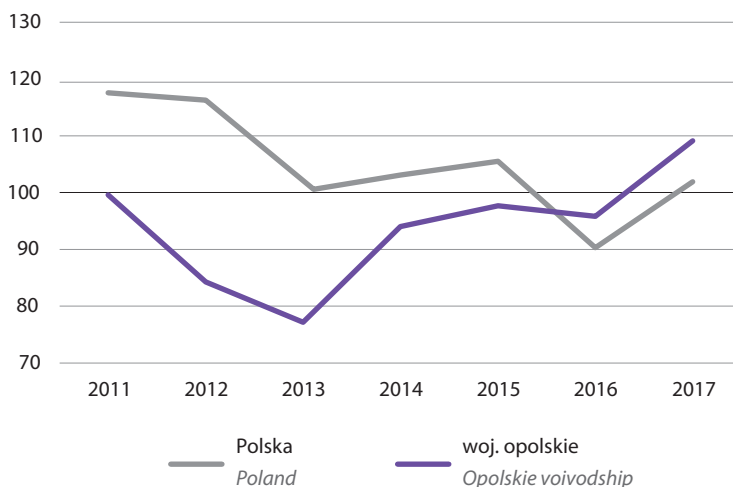
**Wykres 42. Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące)
2010=100**Chart 42. Indices of sold production of construction (current prices)
2010=100

W województwie opolskim produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) w analizowanym roku wynosiła 1555,2 mln zł (43,2% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i zwiększyła się w stosunku do zanotowanej w roku poprzednim o 13,9% (wobec spadku o 1,9% w 2016 r.).

W kraju produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) wzrosła w tym czasie w nieco wolniejszym tempie (o 12,9%; przed rokiem – niższa o 14,4%). W 2017 r. stanowiła ona 44,0% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa (w roku poprzednim – 43,6%).

Wykres 43. Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące) 2010=100

Chart 43. Indices of construction and assembly production (current prices) 2010=100

Tablica 20. Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie opolskim (ceny bieżące)

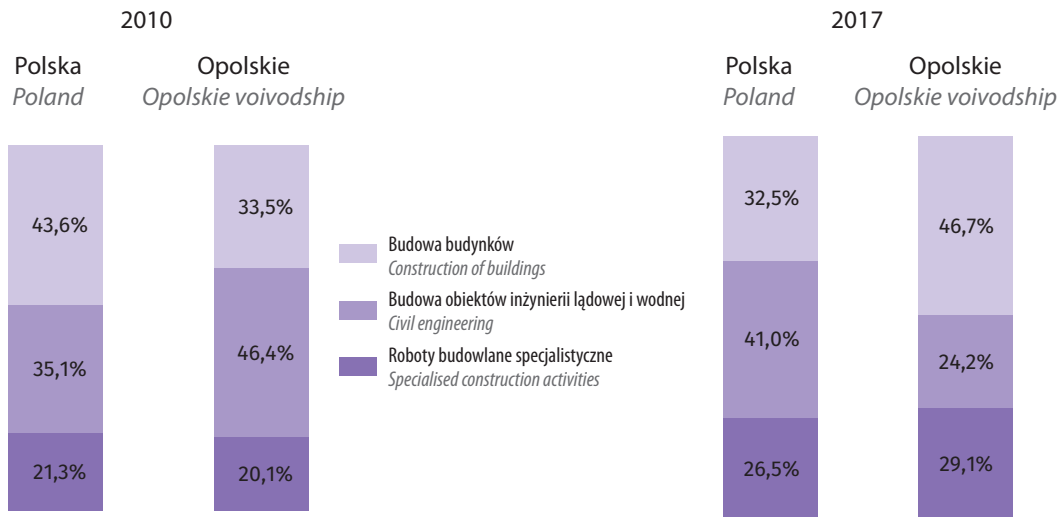
Table 20. Indices of construction and assembly production in Opolskie voivodship (current prices)

Działy Divisions	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100							
Ogółem <i>Total</i>	70,9	82,5	89,2	98,1	110,4	111,7	115,6	113,9
Budowa budynków ^A <i>Construction of buildings</i>	64,7	82,0	91,9	98,4	125,9	111,5	124,4	124,5
Budowa obiektów inżynierii lądowej wodnej ^A <i>Civil engineering</i>	54,0	73,4	82,2	95,3	93,1	107,0	102,9	101,4
Roboty budowlane specjalistyczne <i>Specialised construction activities</i>	94,4	90,6	92,1	100,4	102,4	115,0	113,8	110,1

Wśród przedsiębiorstw osiągających przychody ze sprzedaży produkcji budowlano-montażowej znaczący udział stanowiły te, których podstawowym rodzajem działalności była budowa budynków (46,7% sprzedaży produkcji budowlano-montażowej w 2017 r.). Ich produkcja była o 24,5% większa niż rok wcześniej. W jednostkach wykonujących roboty budowlane specjalistyczne (udział 29,1%) produkcja budowlano-montażowa zwiększyła się o 10,1%, a w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (udział 24,2%) zwiększyła się o 1,4%.

Wykres 44. Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD (ceny bieżące)

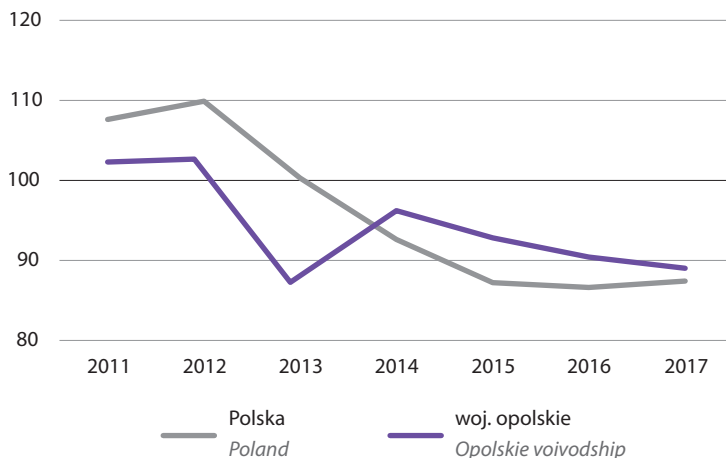
Chart 44. Structure of construction and assembly production by PKD divisions (current prices)

W 2017 r. wzrostowi produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszyło zmniejszenie przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji (o 1,5% wobec wzrostu o 0,9% w skali kraju). Spadek przeciętnego zatrudnienia w budownictwie odnotowano jeszcze w 5 województwach, od 5,2% w świętokrzyskim do 1,2% w dolnośląskim. W 10 województwach wystąpił wzrost, największy w podlaskim (o 12,6%).

Wykres 45. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie 2010=100

Chart 45. Indices of average paid employment in construction 2010=100

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej budownictwa na 1 zatrudnionego w 2017 r. w województwie opolskim ukształtowała się na poziomie 497,6 tys. zł (w cenach bieżących), co oznacza wzrost o 15,6% w stosunku do roku poprzedniego oraz 4 lokatę wśród województw.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
  - „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych
-

Budownictwo mieszkaniowe

Residential construction

W 2017 r. w województwie opolskim w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytkowania oraz liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto, natomiast spadła liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania była mniejsza niż w 2016 r.

INFORMACJE O MIESZKANIACH ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

W województwie opolskim w 2017 r. oddano do użytkowania 2001 mieszkań, tj. o 13,2% więcej niż przed rokiem, ale o 6,9% mniej w porównaniu z 2010 r. W kraju wzrost liczby lokali mieszkalnych przekazanych do użytkowania w odniesieniu do roku poprzedniego był mniejszy, osiągając poziom 9,2%, ale większy w porównaniu z 2010 r. (o 31,3%).

Tablica 21. Budownictwo mieszkaniowe

Table 21. Residential construction

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
POLSKA POLAND				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	3,5	3,8	4,3	4,6
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² <i>Average useful floor area per dwelling completed in m²</i>	106,1	99,8	94,5	92,7
Pozwolenia lub dokonane zgłoszenia na budowę na 1000 ludności <i>Building permits or registrations obtained for construction per 1000 population</i>	4,5	4,9	5,5	6,5
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności <i>Dwellings in which construction has begun per 1000 population</i>	4,1	4,4	4,5	5,4

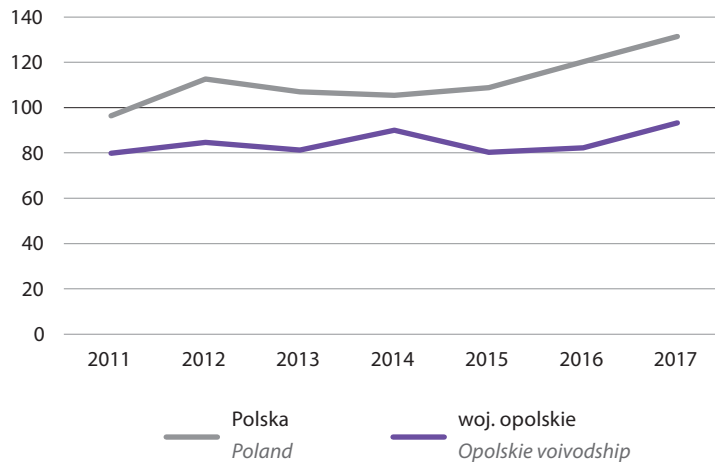
Tablica 21. Budownictwo mieszkaniowe (dok.)

Table 21. Residential construction (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
OPOLSKIE OPOLSKIE VOIVODSHIP				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	2,1	1,7	1,8	2,0
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² <i>Average useful floor area per dwelling completed in m²</i>	113,9	130,8	124,2	115,2
Pozwolenia lub dokonane zgłoszenia na budowę na 1000 ludności <i>Building permits or registrations obtained for construction per 1000 population</i>	2,5	1,8	2,6	2,4
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności <i>Dwellings in which construction has begun per 1000 population</i>	1,9	1,6	2,0	2,6
M. OPOLE CITY OF OPOLE				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	5,9	2,7	3,8	4,8
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² <i>Average useful floor area per dwelling completed in m²</i>	70,5	89,0	73,4	82,0
Pozwolenia lub dokonane zgłoszenia na budowę na 1000 ludności <i>Building permits or registrations obtained for construction per 1000 population</i>	3,9	3,8	6,8	6,0
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności <i>Dwellings in which construction has begun per 1000 population</i>	3,9	3,5	5,0	8,0

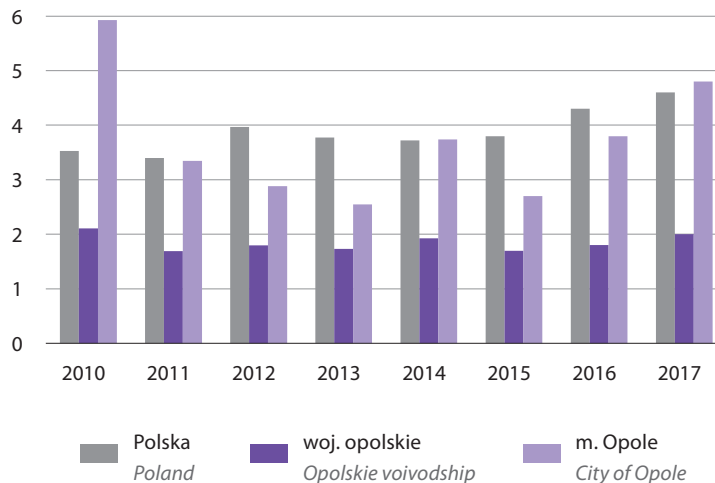
**Wykres 46. Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania
2010=100**

Chart 46. Indices of dwellings completed
2010=100

Wykres 47. Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności

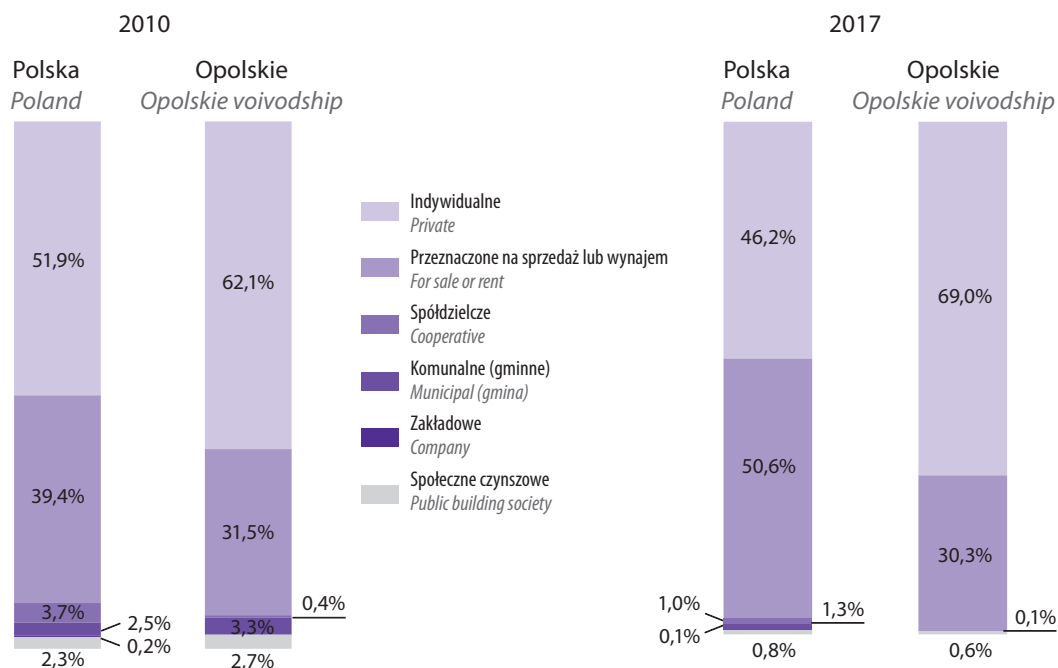
Chart 47. Dwellings completed per 1000 population

W województwie opolskim w 2017 r. w stosunku do 2016 r. odnotowano wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania w kategorii budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem (o 35,5%) oraz budownictwa indywidualnego (o 6,2%). Mniej mieszkań w porównaniu z rokiem poprzednim przekazano do użytkowania w budownictwie społecznym czynszowym (o 40,0%). W strukturze mieszkań oddanych do użytkowania, w porównaniu z 2016 r. zwiększył się udział mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (o 4,9 p. proc.). Zmniejszył się natomiast udział mieszkań w budownictwie indywidualnym (o 4,5 p. proc.) i społecznym czynszowym (o 0,5 p. proc.).

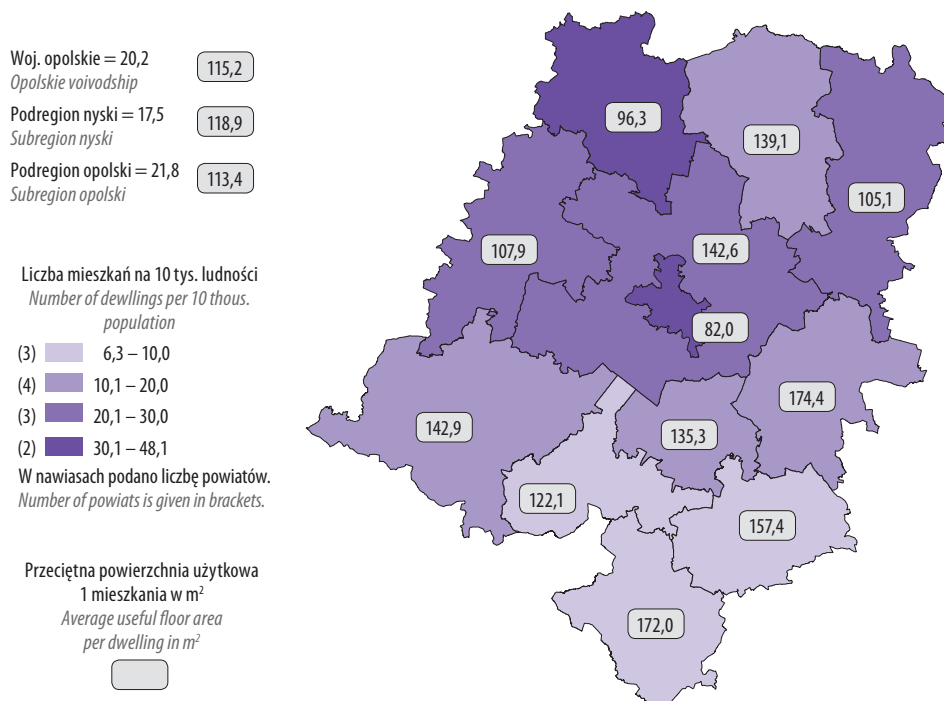
Wykres 48. Struktura mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa

Chart 48. Structure of dwellings completed by forms of construction

Mapa 8. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie opolskim według podregionów i powiatów w 2017 r.

Map 8. Dwellings completed in Opolskie voivodship by subregions and powiats in 2017

W 2017 r. najwięcej mieszkań oddanych do użytkowania odnotowano w m. Opolu (616) oraz powiecie opolskim (261), a najmniej w powiatach: głubczyckim (29) i prudnickim (48).

Tablica 22. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie opolskim

Table 22. Dwellings completed in Opolskie voivodship

Formy budownictwa <i>Forms of construction</i>	2016				2017			
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	2015= =100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² <i>average useful floor area per dwelling w m²</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	2016= =100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² <i>average useful floor area per dwelling w m²</i>
Ogółem <i>Total</i>	1768	100,0	102,6	124,2	2001	100,0	113,2	115,2
Indywidualne <i>Private</i>	1300	73,5	93,1	146,7	1381	69,0	106,3	139,4
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem <i>For sale or rent</i>	448	25,4	139,1	62,7	607	30,3	135,5	61,7
Zakładowe <i>Company</i>	–	–	x	–	1	0,1	x	26,0
Spółeczne czynszowe <i>Public building society</i>	20	1,1	x	40,5	12	0,6	60,0	40,5

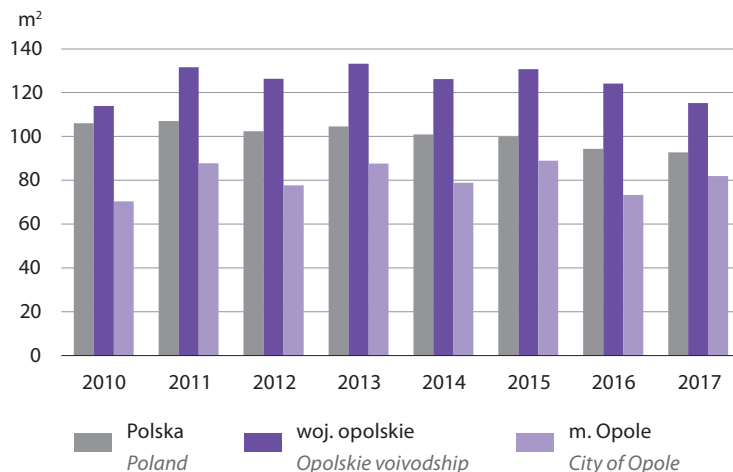
POWIERZCHNIA UŻYTKOWA MIESZKANIA jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie opolskim w 2017 r. była większa niż średnio w kraju (115,2 m² wobec 92,7 m²), lecz zmniejszyła się o 9,0 m² w stosunku do roku poprzedniego (w kraju – o 1,8 m²). W porównaniu z 2010 r. przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w województwie opolskim wzrosła o 1,3 m², a w kraju zmniejszyła się o 13,4 m². Największe mieszkania oddali do użytku inwestorzy indywidualni. W 2017 r. przeciętna powierzchnia mieszkania w budownictwie indywidualnym wynosiła 139,4 m². Mieszkania o najmniejszej powierzchni użytkowej (przeciętnie 26,0 m²) oddano do użytku w budownictwie zakładowym.

W województwie opolskim w 2017 r. największe mieszkania oddano do użytku w powiecie strzeleckim (przeciętna powierzchnia użytkowa – 174,4 m²) i głubczyckim (172,0 m²), a najmniejsze – w m. Opolu (82,0 m²) oraz w powiecie namysłowskim (96,3 m²).

Wykres 49. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania

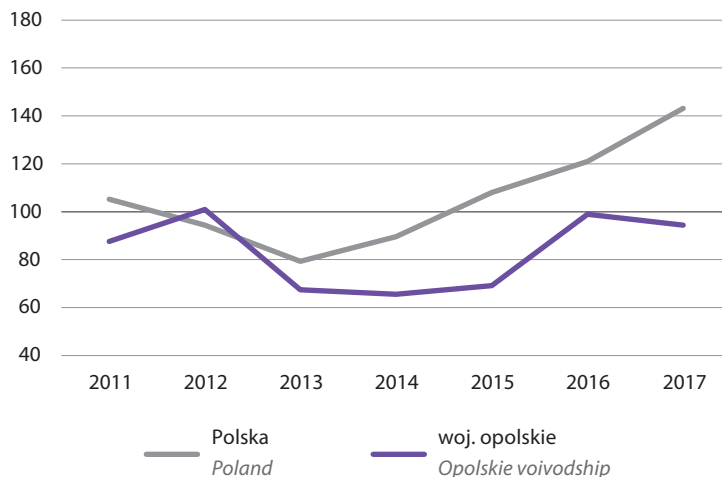
Chart 49. Average useful floor area per dwelling completed

W 2017 r. w województwie opolskim wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na budowę 2419 mieszkań, tj. mniej o 4,6% niż rok wcześniej i o 5,7% w porównaniu z 2010 r. W skali kraju w tym zakresie odnotowano wzrost o 18,3% do roku poprzedniego i o 43,0% w odniesieniu do 2010 r.

Wykres 50. Dynamika liczby wydanych pozwoleń lub dokonanych zgłoszeń z projektem budowlanym na realizację mieszkań 2010=100

Chart 50. Dynamics of the number of permits issued or applications made with a construction project for the completion of dwellings 2010=100

Najwięcej wydanych pozwoleń dotyczyło mieszkań indywidualnych – 1747 (72,2% ogólnej liczby mieszkań) oraz z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem – 541 (22,4%).

Liczba mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym w skali roku zmniejszyła się w budownictwie komunalnym (o 75,4%) oraz z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem (o 21,5%), a zwiększyła się w budownictwie społecznym czynszowym (8 razy) oraz indywidualnym (o 5,3%).

Tablica 23. Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym w województwie opolskim

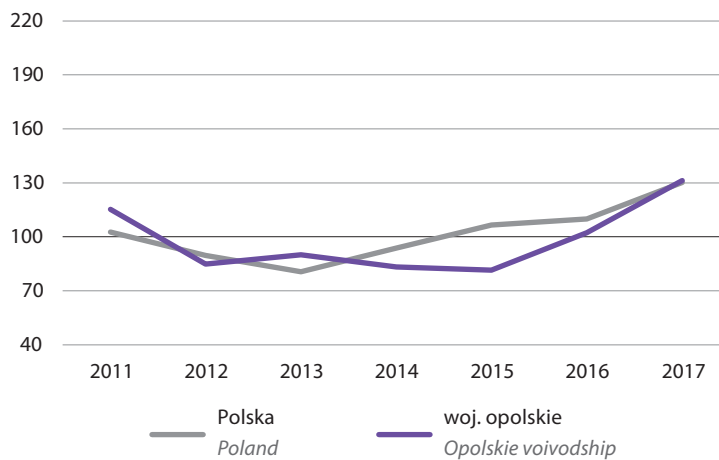
Table 23. Dwellings for which permits were granted or an application with a construction project was made in Opolskie voivodship

Wyszczególnienie Specification	2016			2017		
	w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	w odset- kach in percent	2015= =100	w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	w odset- kach in percent	2016= =100
Ogółem <i>Total</i>	2536	100,0	143,2	2419	100,0	95,4
Indywidualne <i>Private</i>	1659	65,4	124,2	1747	72,2	105,3
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem <i>For sale or rent</i>	689	27,2	228,1	541	22,4	78,5
Spółdzielcze <i>Cooperative</i>	55	2,2	x	-	-	x
Komunalne (gminne) <i>Municipal (gmina)</i>	118	4,6	20razy	29	1,2	24,6
Zakładowe <i>Company</i>	2	0,1	x	-	-	x
Spółeczne czynszowe <i>Public building society</i>	13	0,5	10,2	102	4,2	8razy

W 2017 r. budowa mieszkań w województwie opolskim charakteryzowała się większą dynamiką niż w kraju. Rozpoczęto budowę 2599 mieszkań, tj. o 28,3% więcej niż w 2016 r., natomiast w skali kraju wzrost tej grupy mieszkań wynosił 18,4%. W porównaniu z 2010 r. liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto zwiększyła się w województwie o 31,1%, a w kraju – o 30,3%.

Wykres 51. Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto 2010=100

Chart 51. Indices of number of dwellings in which construction has begun 2010=100

W 2017 r. w województwie opolskim największą liczbę mieszkań, których budowę rozpoczęto zanotowano w budownictwie indywidualnym – 1697 (wzrost w skali roku o 25,2%) oraz przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 597 (mniej niż rok wcześniej o 9,5%).

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Budownictwo mieszkaniowe w województwie opolskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku,

jak również w Banku Danych Lokalnych.

Rynek wewnętrzny

Domestic market

W województwie opolskim w 2017 r. zarówno sprzedaż detaliczna, jak i hurtowa były wyższe niż przed rokiem.

DANE O SPRZEDAŻY DETALICZNEJ TOWARÓW obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Wartość sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) zrealizowanej przez jednostki handlowe i niehandlowe w 2017 r. w województwie opolskim wzrosła w odniesieniu do poprzedniego roku o 17,2% (w 2016 r. – o 1,4%). W kraju sprzedaż detaliczna ukształtowała się na poziomie o 8,4% wyższym niż w roku poprzednim (wobec wzrostu o 4,0% w 2016 r.). W 15 województwach wystąpił wzrost sprzedaży detalicznej ogółem w stosunku do ub. roku, a województwo opolskie pod tym względem uplasowało się na 1 miejscu w kraju. Spadek odnotowano jedynie w województwie podkarpackim (o 2,8%).

Tablica 24. Dynamika sprzedaży detalicznej^a (ceny bieżące)

Table 24. *Indices of retail sales^a (current prices)*

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
	rok poprzedni=100 <i>previous year=100</i>			
POLSKA <i>POLAND</i>				
Ogółem <i>Total</i>	105,5	100,9	104,0	108,4
w tym: <i>of which:</i>				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części <i>Motor, vehicles, motorcycles, parts</i>	107,9	108,4	107,1	105,1
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe <i>Solid, liquid and gaseous fuels</i>	113,1	89,7	96,8	112,2
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe <i>Food, beverages and tobacco products</i>	101,2	102,3	107,2	107,0
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach <i>Other retail sale in non-specialized stores</i>	113,6	109,3	103,6	105,4

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

a Groups of enterprises were created based on the Polish Classification of Activities – PKD 2007. A given enterprise is included to a specific category by predominating type of activity and according to its present organisational status. The recorded changes of rise or fall of the volume of retail sales in particular groups of enterprises activity may result from a change in the predominating kind of activity and organisational changes (e.g. a merger of enterprises). This does not have impact on the dynamics of the total retail sales.

Tablica 24. Dynamika sprzedaży detalicznej^a (dok.) Table 24. Indices of retail sales^a (cont.)

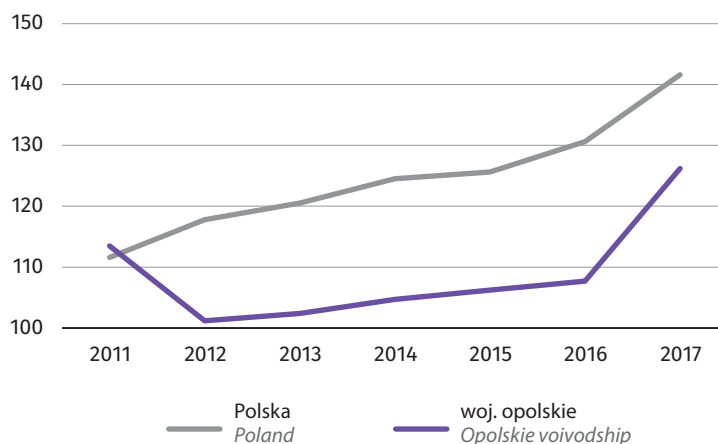
Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
	rok poprzedni=100 previous year=100			
POLSKA (dok.) POLAND (cont.)				
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny <i>Pharmaceuticals, cosmetics, orthopaedic equipment</i>	117,2	106,3	110,7	112,7
Tekstylnia, odzież, obuwie <i>Textiles, clothing, footwear</i>	113,1	108,2	111,5	112,8
Meble, rtv, agd <i>Furniture, radio, TV and household appliances</i>	123,0	104,3	108,6	109,9
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach <i>Newspapers, books, other sale in specialized stores</i>	83,6	115,9	105,4	109,4
Pozostałe <i>Others</i>	95,9	87,7	91,7	105,0
OPOLSKIE OPOLSKIE VOIVODSHIP				
Ogółem Total	113,1	101,4	101,4	117,2
w tym: <i>of which:</i>				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części <i>Motor, vehicles, motorcycles, parts</i>	168,1	120,0	109,0	118,8
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe <i>Solid, liquid and gaseous fuels</i>	114,7	#	#	#
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe <i>Food, beverages and tobacco products</i>	105,3	101,2	99,6	110,8
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach <i>Other retail sale in non-specialized stores</i>	102,7	#	103,1	98,6
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny <i>Pharmaceuticals, cosmetics, orthopaedic equipment</i>	101,9	114,7	84,6	119,9
Tekstylnia, odzież, obuwie <i>Textiles, clothing, footwear</i>	113,5	92,6	91,8	94,0
Meble, rtv, agd <i>Furniture, radio, TV and household appliances</i>	103,6	103,8	#	#
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach <i>Newspapers, books, other sale in specialized stores</i>	119,3	127,8	104,9	154,5
Pozostałe <i>Others</i>	91,3	80,2	96,1	114,6

a Patrz notka na str. 93.

a See note on page 93.

**Wykres 52. Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżące)
2010=100**

Chart 52. Indices of retail sales (current prices)
2010=100

W województwie opolskim w 2017 r. zwiększenie sprzedaży w skali roku obserwowano we wszystkich grupach o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem, a największe w jednostkach zajmujących się sprzedażą pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 18,8%). Równocześnie ich udział w sprzedaży detalicznej ogółem był największy (24,8%). Kolejne pod względem udziału wielkości przypadają na przedsiębiorstwa zgrupowane w kategoriach: żywność, napoje i wyroby tytoniowe (24,3%) oraz „pozostałe” (12,7%).

We wszystkich kwartalnych okresach narastających w 2017 r. wystąpił wzrost sprzedaży detalicznej w skali roku, a największy jej poziom odnotowano w okresie I–III kwartał.

Tablica 25. Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie opolskim (ceny bieżące)

Table 25. Indices of retail sales^a in Opolskie voivodship (current prices)

Wyszczególnienie Specification	2016				2017			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100							
Ogółem Total	102,1	99,3	100,4	101,4	116,1	117,7	119,1	117,2
w tym: of which:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części Motor, vehicles, motorcycles, parts	117,0	102,0	109,6	109,0	123,0	127,7	122,8	118,8
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe Solid, liquid and gaseous fuels	96,7	99,8	96,5	#	120,2	115,6	121,4	#
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe Food, beverages and tobacco products	101,1	99,4	100,3	99,6	105,6	108,1	110,5	110,8

a Patrz notka a do tablicy 24 na str. 93.

a See note a to table 24 on page 93.

Tablica 25. Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie opolskim (dok.) Table 25. *Indices of retail sales^a in Opolskie voivodship (cont.)*

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>							
Tekstylnia, odzież, obuwie <i>Textiles, clothing, footwear</i>	99,0	102,5	99,1	91,8	99,4	90,1	90,7	94,0
Meble, rtv, agd <i>Furniture, radio, TV and household appliances</i>	94,1	96,7	99,0	#	110,6	104,4	105,5	#
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach <i>Newspapers, books, other sale in specialized stores</i>	108,8	104,0	97,9	104,9	158,2	168,7	168,8	154,5
Pozostałe <i>Others</i>	84,7	90,2	92,1	96,1	121,2	115,8	114,2	114,6

a Patrz notka a do tablicy 24 na str. 93.

a See note a to table 24 on page 93.

W województwie opolskim w 2017 r. sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych była wyższa o 18,6% niż przed rokiem, w tym o 17,4% w przedsiębiorstwach hurtowych. W kraju sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych w skali roku wzrosła o 12,9%, w tym wśród przedsiębiorstw hurtowych o 11,9%. W województwie wzrost sprzedaży hurtowej w przedsiębiorstwach hurtowych w ujęciu rocznym odnotowano w 6 grupach. Biorąc pod uwagę grupy, których udział w sprzedaży hurtowej był największy, w ciągu roku najbardziej wzrosła wartość pozostałej wyspecjalizowanej sprzedaży hurtowej (o 23,4%).

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał.

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

The financial results of non-financial enterprises

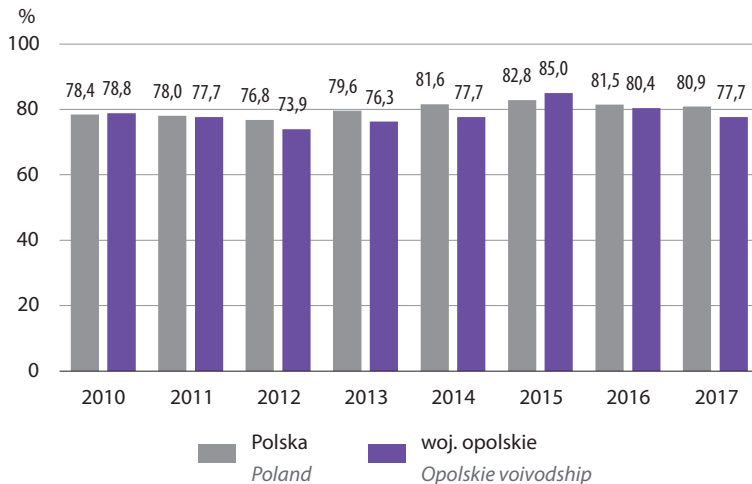
W 2017 r. odnotowano wyższy w skali roku wynik finansowy: ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, na pozostałej działalności operacyjnej, brutto oraz netto. Poprawiła się płynność finansowa II stopnia, a wskaźnik rentowności obrotu netto utrzymał się na poziomie roku poprzedniego. Pozostałe, podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe kształtowały się mniej korzystnie niż przed rokiem.

DANE DOTYCZĄCE WYNIKÓW FINANSOWYCH PRZEDSIĘBIORSTW prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2016, poz. 1047, z późniejszymi zmianami).

W 2017 r. w województwie opolskim zysk netto wykazało 77,7% badanych przedsiębiorstw, tj. mniej o 2,7 p. proc. niż przed rokiem i o 1,1 p. proc. względem 2010 r. Udział przychodów tych przedsiębiorstw w przychodach z całokształtu działalności wynosił 87,0% i obniżył się zarówno w skali roku (o 0,4 p. proc.), jak i w odniesieniu do 2010 r. (o 3,4 p. proc.).

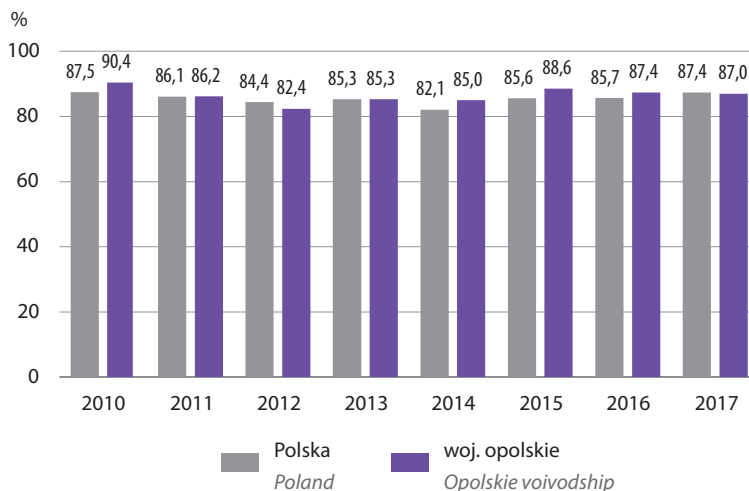
Wykres 53. Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów

Chart 53. Share of enterprises showing net profit in the total number of surveyed entities

Wykres 54. Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności

Chart 54. Share of revenues of enterprises showing net profit in the revenues from total activity

KOSZTY UZYSKANIA PRZYCHODÓW Z CAŁOKSZTAŁTU DZIAŁALNOŚCI OBEJMUJĄ:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

Przychody z całokształtu działalności w 2017 r. ukształtowały się na poziomie 42540,7 mln zł i w odniesieniu do poprzedniego roku były wyższe o 10,3%, natomiast koszty ich uzyskania wynosiły 40881,8 mln zł i zwiększyły się o 10,5%. Niższa dynamika przychodów z całokształtu działalności niż kosztów ich uzyskania wpłynęła na wzrost wskaźnika poziomu kosztów z 96,0% w 2016 r. do 96,1% w 2017 r. (w kraju spadek z 95,0% do 94,8%).

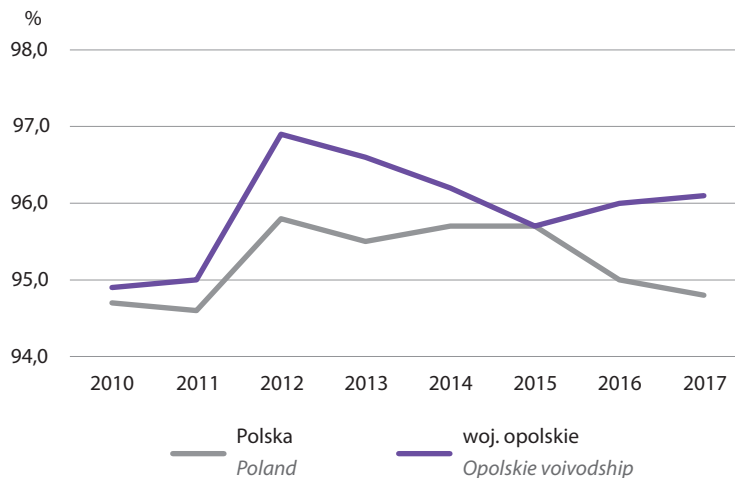
WYNIKI FINANSOWE:

- wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej – do końca 2015 r. korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;
- wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia, które obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, a od 2013 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2017 r. osiągnęły wartość 41600,7 mln zł, a koszty ich uzyskania wynosiły 40004,7 mln zł (wzrost do roku poprzedniego odpowiednio: o 9,9% i o 10,3%). Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wzrósł do poziomu 1596,1 mln zł, tj. o 0,6% wyższego niż przed rokiem (w kraju – o 6,0%). Poprawił się wynik na pozostałej działalności operacyjnej (z 92,5 mln zł w 2016 r. do 181,6 mln zł w 2017 r.) oraz wynik na operacjach finansowych (minus 134,0 mln zł w 2016 r. wobec minus 118,7 mln zł w 2017 r.). Wynik finansowy brutto osiągnął wartość 1658,9 mln zł, tj. o 7,4% wyższą niż w 2016 r. (w kraju – o 14,2%). Po odliczeniu obciążeń, wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 1347,0 mln zł i zwiększył się o 8,2% w stosunku do roku poprzedniego (w kraju – o 13,8%).

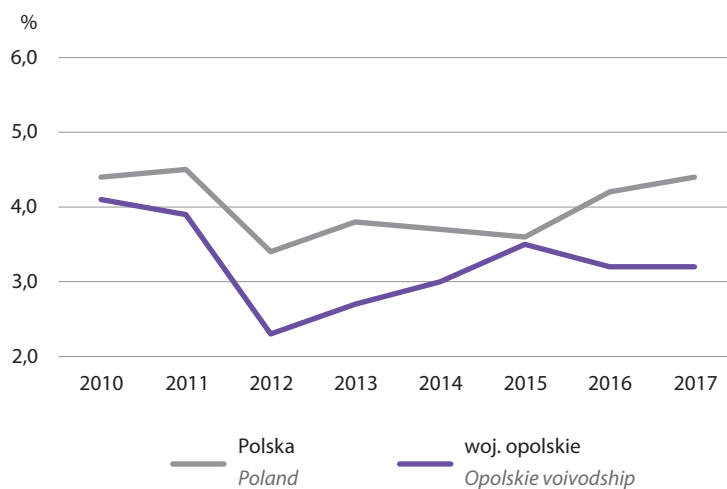
Wykres 55. Wskaźnik poziomu kosztów

Chart 55. Cost level indicator

Wykres 56. Wskaźnik rentowności obrotu netto

Chart 56. Net turnover profitability rate

W 2017 r. odnotowano wzrost wskaźnika płynności finansowej II stopnia (z 93,0% do 94,0%). Wskaźnik rentowności obrotu netto utrzymał się na poziomie roku poprzedniego osiągając wartość 3,2%. Pozostałe podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe uległy pogorszeniu. W skali roku obniżył się wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 4,2% w roku poprzednim do 3,8% w 2017 r.), rentowności obrotu brutto (z 4,0% do 3,9%) oraz wskaźnik płynności finansowej I stopnia (z 29,7% do 29,4%).

WSKAŹNIKI:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik płynności finansowej I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- wskaźnik płynności finansowej II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych.

Tablica 26. Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych

Table 26. Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
POLSKA <i>POLAND</i>				
Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	94,7	95,7	95,0	94,8
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów <i>Sales profitability rate of products, goods and materials</i>	5,2	4,5	5,0	4,9
Wskaźnik rentowności obrotu brutto <i>Gross turnover profitability rate</i>	5,3	4,3	5,0	5,2
Wskaźnik rentowności obrotu netto <i>Net turnover profitability rate</i>	4,4	3,6	4,2	4,4
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia <i>Financial liquidity indicator of the first degree</i>	39,7	38,3	38,8	38,4
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia <i>Financial liquidity indicator of the second degree</i>	105,5	101,0	102,0	102,2

Tablica 26. Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych (dok.)

Table 26. Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
OPOLSKIE OPOLSKIE VOIVODSHIP				
Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	94,9	95,7	96,0	96,1
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów <i>Sales profitability rate of products, goods and materials</i>	4,7	4,3	4,2	3,8
Wskaźnik rentowności obrotu brutto <i>Gross turnover profitability rate</i>	5,1	4,3	4,0	3,9
Wskaźnik rentowności obrotu netto <i>Net turnover profitability rate</i>	4,1	3,5	3,2	3,2
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia <i>Financial liquidity indicator of the first degree</i>	24,0	27,5	29,7	29,4
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia <i>Financial liquidity indicator of the second degree</i>	94,4	91,2	93,0	94,0

Wartość aktywów obrotowych badanych przedsiębiorstw niefinansowych w końcu 2017 r. wyniosła 12957,1 mln zł i w skali roku oraz w porównaniu z 2010 r. wzrosła odpowiednio: o 8,8% i o 58,6%. Na koniec 2017 r. zobowiązania długo- i krótkoterminowe (bez funduszy specjalnych) ukształtowały się na poziomie 11343,7 mln zł, tj. wyższym o 9,3% w skali roku i o 43,0% w relacji do 2010 r.

Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Nakłady inwestycyjne

Investment outlays

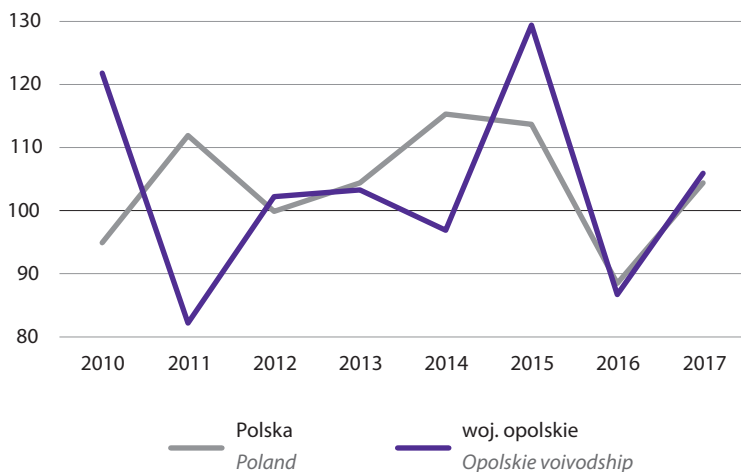
W 2017 r. w odniesieniu do roku poprzedniego odnotowano wzrost nakładów inwestycyjnych zrealizowanych przez przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa opolskiego. Rozpoczęto więcej inwestycji, przy wyższej łącznej wartości kosztorysowej.

NAKLĄDY INWESTYCYJNE są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) poniesione w 2017 r. przez badane przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa opolskiego na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, wyniosły 1483,3 mln zł i były o 5,9% wyższe od zrealizowanych rok wcześniej (w kraju – o 4,4%). Wzrost wartości nakładów inwestycyjnych wystąpił w 12 województwach, w tym najwyższy w województwie kujawsko-pomorskim (o 26,8%). Województwo opolskie uplasowało się na 9 miejscu.

Wykres 57. Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem (ceny bieżące) rok poprzedni=100

Chart 57. Indices of investment outlays in total (current prices) previous year=100

Tablica 27. Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) Table 27. *Investment outlays (current prices)*

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
POLSKA <i>POLAND</i>				
Ogółem w mln zł <i>Total in mln zł</i>	89236,8	136474,6	120825,1	126186,5
w tym – w % – nakłady na: <i>of which – in % – outlays on:</i>				
Budynki i budowle <i>Buildings and structures</i>	42,1	39,3	35,3	34,7
Zakupy: <i>Purchases of:</i>	56,8	59,4	63,4	64,3
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi <i>machinery, technical equipment and tools</i>	45,5	46,4	51,0	50,3
środków transportu <i>transport equipment</i>	11,3	13,0	12,4	14,1
OPOLSKIE <i>OPOLSKIE VOIVODSHIP</i>				
Ogółem w mln zł <i>Total in mln zł</i>	1485,4	1614,8	1400,0	1483,3
w tym – w % – nakłady na: <i>of which – in % – outlays on:</i>				
Budynki i budowle <i>Buildings and structures</i>	34,7	43,0	35,9	32,6
Zakupy: <i>Purchases of:</i>	64,6	56,7	63,5	67,0
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi <i>machinery, technical equipment and tools</i>	58,8	46,8	50,7	53,7
środków transportu <i>transport equipment</i>	5,8	9,9	12,8	13,3

W 2017 r. w województwie opolskim z ogólnej kwoty nakładów inwestycyjnych na budynki i budowle wydatkowano 483,5 mln zł (mniej o 3,7% niż rok wcześniej), na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 796,0 mln zł (więcej o 12,0%), a na środki transportu – 197,6 mln zł (więcej o 10,5%).

NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SĄ TO NAKŁADY NA:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);
- środki transportu;
- inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji, z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Wartość zakupów inwestycyjnych osiągnęła 993,6 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 11,7%, a udział tych zakupów w ogólnej liczbie nakładów inwestycyjnych zwiększył się w skali roku o 3,5 p. proc.

Wzrost nakładów inwestycyjnych w porównaniu z 2016 r. odnotowano m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 71,0%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 42,5%) oraz dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 41,0%). Spadek nakładów miał miejsce m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 32,8%), budownictwie (o 26,9%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 18,9%).

W 2017 r. inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego, które zrealizowały 73,6% nakładów inwestycyjnych poniesionych w województwie opolskim (wobec 77,0% przed rokiem). W ujęciu krajowym udział nakładów inwestycyjnych poniesionych przez tę grupę przedsiębiorstw w 2017 r. wyniósł – 39,5%, a w 2016 r. – 39,2%.

W województwie opolskim w 2017 r. inwestorzy rozpoczęli realizację 1301 nowych inwestycji o łącznej wartości kosztorysowej 820,8 mln zł, tj. więcej niż w roku poprzednim odpowiednio: o 54,7% i o 32,7%. W kraju wzrost liczby rozpoczętych inwestycji oraz wartości kosztorysowej był mniejszy (odpowiednio: 2,2% i 10,2%).

W województwie opolskim w badanym okresie na ulepszenie (tj. przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję lub modernizację) istniejących środków trwałych przypadało 55,1% wartości kosztorysowej wszystkich inwestycji rozpoczętych (przed rokiem – 32,1%).

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
  - „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.
-

Uwagi ogólne

Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisie województwa informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2017 r.

Dane prezentowane są w układzie Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), opracowanej na podstawie wspólnej Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS), obowiązującej w krajach Unii Europejskiej, zgodnie z Rozporządzeniem (WE) Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 V 2003 r. (Dz. Urz. UE L 154 z 21 VI 2003 r.) z późniejszymi zmianami. NTS obowiązująca od 1 I 2008 r. wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 XI 2007 r. (Dz. U. Nr 214, poz. 1573) z późniejszymi zmianami.

Podregiony (poziom 3) grupują jednostki szczebla powiatowego.

Dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) z późniejszymi zmianami.

W niniejszym „Raporcie o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego w 2017 r.” publikuje się bieżące dane według PKD 2007 oraz dane przeliczone według tej klasyfikacji za okresy poprzednie.

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową), na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

W publikacji dane w zakresie:

- **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem jednostek prowadzących działalność gospodarczą zaliczoną według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Informacje odnoszące się do **sektora przedsiębiorstw** prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

Jako **cenę stałą** przyjęto w przypadku:

- produkcji rolniczej – średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2016 r. – z lat 2015 i 2016;
- produkcji sprzedanej przemysłu:
  - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) dla 2010 r.,
  - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Do **przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

Uwaga. Za 2005 r. do przeliczeń przyjęto skorygowaną liczbę ludności zbilansowaną w oparciu o wyniki NSP'2002, od 2010 r. – NSP'2011.

Od 1 stycznia 2017 r. brak porównywalności danych z latami poprzednimi dla powiatu opolskiego i miasta Opole, ze względu na zmiany w podziale terytorialnym województwa – ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2016 poz. 446).

Niektóre dane liczbowe zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót	pełna nazwa
sekcje	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy	
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i nacze	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i nacze, z wyłączeniem motocykli
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

General notes

Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In description of the voivodship information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as of 31 XII 2017.

Data are presented in accordance with the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS), compiled on the basis of the common classification of territorial units for statistics (NUTS) obligatory in the countries of the European Union according to the Regulation (EC) No. 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 V 2003 (Official Journal of the EU L 154, 21 VI 2003) with later amendments. NTS valid since 1 I 2008 was introduced by the decree of the Council of Ministers of 14 XI 2007 (Journal of Laws No. 214, item 1573) with later amendments.

Subregions (level 3) group powiat-level units.

Data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of Council of Ministers dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments.

In this "Report on the socio-economic situation of Opolskie Voivodship in 2017", the current data are published according to the NACE Rev. 2. Data for previous periods are also converted according to this classification.

The item **"Industry"** was introduced as an additional grouping including NACE Rev. 2 sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions as well as according to administrative division are compiled using the **enterprise method**.

Data are compiled in accordance with the **respective organizational status of units of the national economy**.

The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.

In the publication data in regard to:

- **average paid employment** and **average monthly gross wages and salaries** concern the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- **sold production of industry** and **construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- **financial results of non-financial enterprises** as well as **investment outlays** and **newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of units conducting economic activity included in accordance with the NACE Rev. 2 in section "Agriculture, forestry and fishing" and "Financial and insurance activities"), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

Information relating to the **enterprise sector** is presented based on the definition of "enterprise" – introduced by the regulation of the Council (EEC) No. 696/93 of 15 III 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the abovementioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or

more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

Constant prices were adopted as follows:

- agricultural output – average national current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales – prices received by farmers at market places, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2016 – the prices from 2015 and 2016, are assumed;
- sold production of industry :
  - 2005 constant prices (2005 average current prices) for 2010,
  - 2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011.

Relative numbers (indices, percentages) are as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in tables.

When computing **per capita data (1000 population etc.)** as of the end of the year, the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 VI.

Note. Calculations for 2005 use adjusted population data balanced on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002, since 2010 – the Population and Housing Census 2011.

Since January 1, 2017 – lack of data comparability with the previous years for the Opolski powiat and the city of Opole, due to changes in the territorial division of the voivodship – the Law on Gmina Local government, dated 8 III 1990 (Journal of Laws 2016, item 446).

Some data are given on the basis of preliminary data and may change in subsequent editions of the publication.

Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".

The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated; abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign "Δ". The list of abbreviations used and their full names are given below:

abbreviation	full name
sections	
Trade; repair of motor vehicles	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Accommodation and catering	Accommodation and food service activities
divisions	
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
Manufacture of metal products	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment

Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Statistics Poland.

Tablica 28. Wybrane dane o województwie opolskim*Table 28. Selected data on Opolskie voivodship*

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013
Ludność ^a w tys.	1047,4	1017,2 ^b	1014,0 ^b	1010,2 ^b	1004,4 ^b
Na 1000 ludności:					
małżeństwa zawarte	4,74	5,59	5,13	5,29	4,71
urodzenia żywe	8,10	9,00	8,55	8,83	8,17
zgony	9,03	9,70	9,57	10,06	10,20
przyrost naturalny	-0,93	-0,71	-1,02	-1,23	-2,03
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-3,04	-1,76	-2,22	-2,15	-3,31
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^d w tys.	93,0	96,6	96,8	96,3	90,9
rok poprzedni=100	x	98,1	100,2	99,4	94,4
Bezrobotni zarejestrowani ^e w tys.	69,4	48,8	48,0	51,8	51,6
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^{ae} w %	18,7	13,6	13,3	14,4	14,2
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a w %	86,6	85,8	84,2	83,9	85,4
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	224	46	65	109	67
Współczynnik aktywności zawodowej na podstawie BAEL ^f w %	53,8	53,4	53,4	54,4	53,6
Wskaźnik zatrudnienia na podstawie BAEL ^f w %	44,7	48,2	48,4	49,2	48,5
Stopa bezrobocia na podstawie BAEL ^f w %	17,0	9,7	9,3	9,5	9,4
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^d w zł	2206,17	3035,73	3187,01	3226,97	3351,15
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	.	215,6	211,5	208,1	204,5
rok poprzedni=100	x	98,4	98,1	98,4	98,3
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	.	1560,14	1640,76	1729,76	1827,00
rok poprzedni=100	x	106,6	105,2	105,4	105,6
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	.	1017,25	1052,01	1123,30	1187,16
rok poprzedni=100	x	105,0	103,4	106,8	105,7
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni=100):					
ogółem	102,2	102,8	104,4	103,7	100,7
żywność i napoje bezalkoholowe	102,3	102,6	106,4	104,6	102,4
odzież i obuwie	93,1	95,3	98,6	94,5	93,5
mieszkanie	103,8	103,2	105,0	104,7	101,6
Plony zbóż podstawowych (z mieszkankami zbożowymi) z 1 ha w dt	46,2	48,7	50,8	51,1	48,6

a Stan w końcu roku. b Dane opracowano na podstawie wyników NSP'2011. c Przy obliczaniu salda migracji uwzględniono: w przypadku migracji kompletności). d Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. e Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem podstawy wyników NSP'2002 oraz PSR'2002; dla lat 2010–2017 – na podstawie wyników PSR'2010. Dane za lata 2010–2017 nie są w pełni porównywalne metodologii i nowej podstawy uogólniania danych.

a As of the end of the year. b Data were compiled on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011. c In calculating the net migration was taken for 2015 (lack of completeness). d Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. e The unemployment rate is given of the Population and Housing Census 2002 as well as Agricultural Census 2002 and for the years 2010–2017 – on the basis of the results of the Agricultural Census of the surveys for previous years due to methodological changes and a new base for generalization of the results.

2014	2015	2016	2017	Specification
1000,9 ^b	996,0 ^b	993,0 ^b	990,1 ^b	Population ^a in thous.
				Per 1000 population:
4,81	4,93	4,85	4,80	marriages contracted
8,57	8,30	8,68	9,16	live births
9,78	10,48	10,06	10,98	deaths
-1,21	-2,18	-1,38	-1,81	natural increase
-2,25	-2,38 ^c	-1,38	-1,23	internal and international net migration for permanent residence
91,6	93,1	94,5	99,3	Average paid employment in the enterprise sector ^d in thous.
100,8	101,6	101,5	105,1	previous year=100
42,4	36,2	32,4	26,1	Registered unemployed persons ^a in thous.
11,8	10,1	9,0	7,2	Registered unemployment rate ^{ae} in %
86,1	86,8	87,6	87,0	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a in %
39	22	14	8	Unemployed persons per job offer ^d
54,0	54,3	54,7	55,8	Activity rate on the basis of LFS ^f in %
49,8	50,8	51,9	53,4	Employment rate on the basis of LFS ^f in %
7,8	6,5	5,0	4,3	Unemployment rate on the basis of LFS ^f in %
3533,89	3699,85	3871,74	4124,96	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^d in zł
201,8	201,8	202,5	200,1	Average monthly number of retirees and pensioners in thous.
98,7	100,0	100,4	98,8	previous year=100
1887,91	1948,36	1985,35	2014,89	Average monthly gross retirement and other pension paid by SII in zł
103,3	103,2	101,9	101,5	previous year=100
1210,39	1245,08	1241,38	1252,02	Average monthly gross retirement and other pension for farmers in zł
102,0	102,9	99,7	100,9	previous year=100
				Price indices of consumer goods and services (previous year=100):
99,7	98,9	99,4	102,2	total
98,9	98,2	101,0	104,6	food and non-alcoholic beverages
94,8	94,5	94,5	93,1	clothing and footwear
100,7	100,3	99,0	103,1	dwelling
57,9	51,1	55,2*	55,6	Basic cereals (including cereal mixed) yields per 1 ha in dt

wewnętrznych – dane za 2015 r., w przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r. ze względu na niedostateczną jakość danych za 2015 r. (brak pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych: dla 2005 r. – na z danymi za lata poprzednie. f Przeciętne w roku. Dla lat 2010–2017 dane nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z poprzednich lat, z powodu zmian

into account: in case of the internal migration – data for 2015, in case of the international migration – data relate to 2014 due to the insufficient quality of the data considering employed persons on private farms in agriculture (as part of the economically active civilian population) estimated: for 2005 – on the basis of the results 2010. Data for 2010–2017 are not strictly comparable to those for previous years.. f Annual averages. For 2010–2017 data are not fully comparable with the results

Tablica 28. Wybrane dane o województwie opolskim (dok.)

Table 28. Selected data on Opolskie voivodship (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu) ^a w szt.:					
bydło	22,6	23,9	23,0	22,4	21,6
trzoda chlewna ^b	134,2	117,2	120,6	90,5	78,2
Wskaźniki cen skupu (rok poprzedni=100):					
ziarna zbóż ^c	77,8	128,5	127,2	109,8	89,9
żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt)	123,8	98,7	120,3	109,6	96,3
żywca rzeźnego wieprzowego	94,0	84,8	118,7	116,3	97,4
Relacje cen skupu ^d 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:					
1 kg żyta	7,9	5,8	5,3	5,7	7,3
1 kg jęczmienia	.	8,2	5,5	5,8	6,1
Produkcja sprzedana przemysłu ^e (rok poprzedni=100; ceny stałe)	x	90,3	106,1	102,0	97,8
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^e w tys.	59,0	55,5	55,0	54,6	51,8
rok poprzedni=100	x	96,6	99,1	99,4	94,8
Produkcja sprzedana budownictwa ^e (rok poprzedni=100; ceny bieżące)	x	107,5	115,6	83,3	94,4
Produkcja budowlano-montażowa ^e (rok poprzedni=100; ceny bieżące)	x	126,3	99,6	84,6	91,6
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^e w tys.	5,7	8,1	8,3	8,4	7,1
rok poprzedni=100	x	103,6	102,3	100,7	85,0
Mieszkania oddane do użytkowania	1157	2149	1715	1820	1745
rok poprzedni=100	93,9	121,7	79,8	106,1	95,9
na 1000 ludności	1,1	2,1	1,7	1,8	1,7
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	120,5	113,9	131,6	126,3	133,2
Sprzedaż detaliczna towarów ^e (rok poprzedni=100; ceny bieżące)	x	113,1	113,5	89,2	101,2
Podmioty gospodarki narodowej ^f	90597	99118	97560	98741	100038
rok poprzedni=100	102,5	103,8	98,4	101,2	101,3
w tym spółki handlowe	4467	5363	5578	5861	6318
rok poprzedni=100	103,5	104,3	104,0	105,1	107,8
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	1190	1395	1410	1428	1461
rok poprzedni=100	103,7	102,1	101,1	101,3	102,3
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych ^g w %	.	94,9	95,0	96,9	96,6
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^g w %:					
brutto	.	5,1	5,0	3,1	3,4
netto	.	4,1	3,9	2,3	2,7
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^g (ceny bieżące) w mln zł	913,2	1485,4	1221,7	1248,0	1288,7
rok poprzedni=100 (ceny bieżące)	x	121,8	82,2	102,2	103,3

a W 2010 r. dane PSR'2010 – według stanu w dniu 30 VI. b W 2005 r. oraz w latach 2011–2013 – stan w końcu lipca. c Podstawowych łącznie z mieszkankami fW rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. g Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, a In 2010 data of Agricultural Census 2010 – as of 30 VI. b In 2005 as well as 2011–2013 as of the end of July. c Basic including cereal mixed (excluding sowing seed). persons tending private farms in agriculture; as of the end of the year. g Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds

2014	2015	2016	2017	Specification
				<i>Livestock per 100 ha of agricultural land (as of June)^a in head:</i>
23,6	23,4	23,8*	24,4	<i>cattle</i>
86,4	83,0	74,3*	79,0	<i>pigs^b</i>
				<i>Price indices of procurement (previous year=100):</i>
82,1	99,3	92,7	106,5	<i>cereal grains^c</i>
98,4	104,2	98,9	104,7	<i>cattle for slaughter (excluding calves)</i>
91,0	88,2	112,2	115,1	<i>pigs for slaughter</i>
				<i>Relations of procurement price^d per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:</i>
7,6	6,7	6,2	x	<i>per kg of rye</i>
6,0	6,3	6,7	7,5	<i>per kg of barley</i>
103,8	108,2	106,7	109,1	<i>Sold production of industry^e (previous year=100; constant prices)</i>
52,2	53,8	54,7	56,7	<i>Average paid employment in industry^e in thous.</i>
100,8	103,0	101,6	103,8	<i>previous year=100</i>
121,4	105,6	98,5	113,8	<i>Sold production of construction^e (previous year=100; current prices)</i>
121,7	103,9	98,1	113,9	<i>Construction and assembly production^e (previous year=100; current prices)</i>
7,8	7,5	7,3	7,2	<i>Average paid employment in construction^e in thous.</i>
109,8	96,5	97,4	98,5	<i>previous year=100</i>
1933	1723	1768	2001	<i>Dwellings completed</i>
110,8	89,1	102,6	113,2	<i>previous year=100</i>
1,9	1,7	1,8	2,0	<i>per 1000 population</i>
126,2	130,8	124,2	115,2	<i>average useful floor area of dwelling in m²</i>
102,2	101,4	101,4	117,2	<i>Retail sales of goods^e (previous year=100; current prices)</i>
100077	100432	100295	100590	<i>Entities of the national economy^f</i>
100,0	100,4	99,9	100,3	<i>previous year=100</i>
6676	7079	7528	7643	<i>of which commercial companies</i>
105,7	106,0	106,3	101,5	<i>previous year=100</i>
1494	1482	1506	1435	<i>of which with foreign capital participation</i>
102,3	99,2	101,6	95,3	<i>previous year=100</i>
96,2	95,7	96,0	96,1	<i>Cost level indicator in non-financial enterprises^g in %</i>
				<i>Turnover profitability rate in non-financial enterprises^g in %:</i>
3,8	4,3	4,0	3,9	<i>gross</i>
3,0	3,5	3,2	3,2	<i>net</i>
1248,2	1614,8	1400,0	1483,3	<i>Investment outlays in enterprises^g (current prices) in mln zł</i>
96,9	129,4	86,7	105,9	<i>previous year=100 (current prices)</i>

zbożowymi (bez ziarna siewnego). d Ceny bieżące bez VAT. e Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób w których liczba pracujących przekracza 49 osób; patrz uwagi ogólne na str. 105.

d Current prices excluding VAT. e Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. f In the REGON register; excluding 49 persons; see general notes on page 108.

Tablica 29. Wybrane dane o województwie opolskim według miesięcy

Table 29. Selected data on Opolskie voivodship by months

Wyszczególnienie a – 2016 b – 2017		I	II	III	IV	V	VI
Ludność ¹ w tys.	a	.	.	.	.	.	994,5
	b	.	.	.	.	.	991,2
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ² w tys.	a	94,0	94,4	94,5	94,4	94,4	94,7
	b	98,4	98,7	98,7	98,5	98,6	98,4
poprzedni miesiąc=100	a	101,2	100,5	100,1	99,9	100,0	100,3
	b	103,6	100,4	100,0	99,8	100,1	99,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	101,1	101,3	101,4	101,7	101,7	102,0
	b	104,7	104,5	104,4	104,3	104,4	103,8
Bezrobotni zarejestrowani ¹ w tys.	a	38,3	38,3	36,9	35,2	33,7	32,8
	b	34,0	33,8	32,4	30,7	29,4	28,0
Stopa bezrobocia rejestrowanego ¹ w %	a	10,6	10,6	10,2	9,8	9,4	9,2
	b	9,3	9,2	8,9	8,4	8,1	7,7
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	a	3622	5003	4126	4401	3798	3889
	b	4831	5178	5077	4328	4973	4699
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ¹	a	15	13	11	9	8	8
	b	10	8	7	7	6	6
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ² w zł	a	3647,73	3681,42	3967,03	3883,35	3844,83	3815,48
	b	3873,11	3822,50	4136,74	4280,66	4090,02	4099,37
poprzedni miesiąc=100	a	91,8	100,9	107,8	97,9	99,0	99,2
	b	93,7	98,7	108,2	103,5	95,5	100,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	102,9	105,8	105,0	99,2	108,8	105,3
	b	106,2	103,8	104,3	110,2	106,4	107,4
Wskaźniki cen:							
towarów i usług konsumpcyjnych							
analogiczny kwartał poprzedniego roku=100	a	.	.	99,0 ³	.	.	99,1 ⁴
	b	.	.	102,2 ³	.	.	101,8 ⁴
skupu ziarna zbóż ⁷ :							
poprzedni miesiąc=100	a	98,9	95,7	98,0	99,3	100,4	99,5
	b	102,0	100,8	103,1	101,9	103,7	101,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	97,9	93,7	94,6	94,5	98,9	97,1
	b	94,9	100,0	105,2	108,0	111,7	114,3
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):							
poprzedni miesiąc=100	a	105,3	97,2	100,7	93,7	98,8	104,2
	b	100,7	94,7	97,1	107,6	93,8	95,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	108,0	96,8	95,9	92,0	102,7	99,5
	b	106,7	104,0	100,3	115,1	109,3	100,3
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:							
poprzedni miesiąc=100	a	104,3	104,6	101,4	96,8	110,0	111,1
	b	106,7	99,2	100,9	108,8	103,0	103,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	99,0	95,8	96,9	92,6	107,6	112,9
	b	137,2	130,1	129,4	145,4	136,2	126,5

1 Stan w końcu okresu. 2 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. 3–6 Dane dotyczą okresów (miesiący):
1 As of the end of the period. 2 Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. 3–6 Data concern periods (months):

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM WEDŁUG MIESIĘCY

VII	VIII	IX	X	XI	XII	Specification a – 2016 b – 2017	
.	.	.	.	.	993,0	a	Population ¹ in thous.
.	.	.	.	.	990,1	b	
93,9	93,9	94,1	94,0	94,1	95,0	a	Average paid employment in the enterprise sector ² in thous.
98,8	99,0	99,0	98,9	98,9	98,9	b	
99,2	99,9	100,2	99,9	100,1	100,9	a	previous month=100
100,4	100,1	100,1	99,9	100,0	100,0	b	
101,1	101,4	101,7	101,4	101,3	102,3	a	corresponding month of previous year=100
105,2	105,4	105,2	105,1	105,0	104,1	b	
32,0	31,9	31,5	31,1	31,3	32,4	a	Registered unemployed persons ¹ in thous.
27,6	27,4	26,7	25,0	25,0	26,1	b	
9,0	8,9	8,8	8,7	8,7	9,0	a	Registered unemployment rate ¹ in %
7,6	7,6	7,4	6,9	6,9	7,2	b	
4249	4190	4607	3542	4212	3140	a	Job offers declared during a month
4471	5373	6137	4973	4450	4709	b	
8	8	8	9	8	14	a	Registered unemployed persons per job offer ¹
7	6	5	6	6	8	b	
3855,51	3811,69	3823,36	3844,02	3937,39	4134,48	a	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ² in zł
4098,07	4093,85	4082,17	4173,91	4251,06	4385,92	b	
101,0	98,9	100,3	100,5	102,4	105,0	a	previous month=100
100,0	99,9	99,7	102,2	101,8	103,2	b	
104,1	105,8	104,4	102,7	104,7	104,1	a	corresponding month of previous year=100
106,3	107,4	106,8	108,6	108,0	106,1	b	
							Price indices of:
							consumer goods and services
.	.	99,2 ⁵	.	.	100,4 ⁶	a	corresponding quarter of previous year=100
.	.	102,3 ⁵	.	.	102,4 ⁶	b	
							procurement of cereal grain ⁷ :
95,7	98,7	105,9	96,4	99,9	103,8	a	previous month=100
88,4	101,6	101,2	101,5	100,6	103,4	b	
91,6	89,9	94,4	90,1	89,2	92,0	a	corresponding month of previous year=100
105,6	108,7	103,9	109,3	110,0	109,5	b	
							procurement of cattle for slaughter (excluding calves):
94,7	113,3	94,9	96,6	106,9	106,8	a	previous month=100
111,9	97,0	103,4	99,7	104,2	97,1	b	
101,7	109,7	102,0	102,4	107,8	111,6	a	corresponding month of previous year=100
118,7	101,6	110,7	114,2	111,2	101,1	b	
							procurement of pigs for slaughter:
108,3	98,8	102,5	93,2	98,3	102,2	a	previous month=100
96,6	99,7	95,4	92,0	93,9	98,6	b	
122,6	121,0	117,3	115,2	129,8	134,1	a	corresponding month of previous year=100
112,9	113,9	106,0	104,6	100,0	96,4	b	

3 I–III; 4 IV–VI; 5 VII–IX; 6 X–XII. 7 Podstawowych łącznie z mieszankami zbożowymi (bez ziarna siewnego).

3 I–III; 4 IV–VI; 5 VII–IX; 6 X–XII. 7 Basic including cereal mixed (excluding sowing seed).

SELECTED DATA ON OPOLSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS

Tablica 29. Wybrane dane o województwie opolskim według miesięcy (dok.)

Table 29. Selected data on Opolskie voivodship by months (cont.)

Wyszczególnienie a – 2016 b – 2017		I	II	III	IV	V	VI
Relacja ceny skupu ¹ 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta	a	x	5,4	5,6	5,1	6,5	x
	b	x	x	x	x	x	x
Produkcja sprzedana przemysłu ² (ceny stałe):							
poprzedni miesiąc=100	a	97,4	110,7	108,5	99,3	97,0	110,4
	b	104,7	99,0	122,7	86,3	112,3	94,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	104,0	112,0	103,9	109,7	107,4	114,8
	b	112,9	101,0	114,3	99,3	115,0	98,8
Produkcja budowlano-montażowa ² (ceny bieżące):							
poprzedni miesiąc=100	a	38,6	116,9	107,5	152,6	91,8	101,1
	b	33,7	128,7	125,3	123,9	90,7	124,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	90,0	74,4	59,3	98,5	94,1	85,2
	b	94,9	104,6	121,8	98,9	97,7	120,4
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a	93	214	397	519	605	793
	b	102	226	426	507	717	784
analogiczny okres poprzedniego roku=100	a	78,2	93,0	104,2	107,5	100,3	106,7
	b	109,7	105,6	107,3	97,7	118,5	98,9
Sprzedaż detaliczna towarów ² (ceny bieżące):							
poprzedni miesiąc=100	a	76,5	103,6	118,3	99,6	97,5	97,3
	b	81,1	99,7	119,8	94,7	111,5	94,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	99,8	106,7	99,4	98,0	98,1	94,3
	b	118,6	114,2	115,6	110,0	125,8	121,6
Podmioty gospodarki narodowej ³	a	100396	100442	100482	100565	100678	100221
	b	100047	99937	100018	100059	100131	100177
w tym spółki handlowe	a	7117	7154	7211	7265	7292	7336
	b	7542	7572	7596	7612	7607	7631
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	a	1485	1485	1487	1487	1489	1501
	b	1503	1507	1504	1498	1490	1492
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ⁴ :							
brutto w %	a	.	.	4,2	.	.	4,6
	b	.	.	4,2	.	.	4,2
netto w %	a	.	.	3,3	.	.	3,8
	b	.	.	3,6	.	.	3,4
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ⁴ (ceny bieżące) w mln zł	a	.	.	257,0	.	.	610,0
	b	.	.	286,0	.	.	651,9
analogiczny okres poprzedniego roku=100 (ceny bieżące)	a	x	x	86,3	x	x	91,3
	b	x	x	111,3	x	x	106,9

1 Ceny bieżące bez VAT. 2 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. 3 W rejestrze REGON; bez osób przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco; patrz uwagi ogólne na str. 105.

1 Current prices excluding VAT. 2 Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. 3 In the REGON register; 49 persons; data are presented cumulatively; see general notes on page 108.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM WEDŁUG MIESIĘCY

VII	VIII	IX	X	XI	XII	Specification a – 2016 b – 2017	
x	x	x	x	7,1	6,1	a	Relation of procurement price ¹ per kg of pigs for slaughter
x	x	x	x	x	x	b	to marketplace price per kg of rye
							Sold production of industry ² (constant prices):
86,0	106,8	105,1	94,9	103,6	89,1	a	previous month=100
96,1	103,5	108,1	104,5	100,6	81,0	b	
96,6	114,7	104,4	98,4	105,2	105,1	a	corresponding month of previous year=100
110,5	107,1	110,2	121,3	117,8	107,0	b	
							Construction and assembly production ² (current prices):
94,6	103,2	131,0	94,2	91,1	144,0	a	previous month=100
105,4	85,8	131,6	106,9	90,7	126,3	b	
85,4	98,6	118,2	97,4	101,4	108,5	a	corresponding month of previous year=100
134,2	111,6	112,0	127,2	126,8	111,2	b	
925	1083	1209	1389	1543	1768	a	Dwellings completed (since the beginning of the year)
885	1000	1186	1398	1666	2001	b	
110,0	106,3	97,0	100,3	99,3	102,6	a	corresponding period of previous year=100
95,7	92,3	98,1	100,6	108,0	113,2	b	
							Retail sales of goods ² (current prices):
101,3	113,8	92,7	99,2	103,5	115,1	a	previous month=100
97,8	110,9	97,9	99,5	94,6	110,9	b	
95,5	108,2	103,1	91,3	108,1	111,8	a	corresponding month of previous year=100
117,4	114,4	120,8	121,2	110,7	106,6	b	
100233	100193	100264	100302	100277	100295	a	Entities of the national economy ³
100164	100277	100326	100492	100565	100590	b	
7375	7390	7426	7449	7485	7528	a	of which commercial companies
7591	7603	7602	7608	7617	7643	b	
1504	1499	1496	1498	1503	1506	a	of which with foreign capital participation
1477	1476	1471	1461	1445	1435	b	
							Turnover profitability rate in non-financial enterprises ⁴ :
.	.	4,7	.	.	4,0	a	gross in %
.	.	4,2	.	.	3,9	b	
.	.	3,9	.	.	3,2	a	net in %
.	.	3,4	.	.	3,2	b	
.	.	987,5	.	.	1400,0	a	Investment outlays in enterprises ⁴ (current prices) in mln zł
.	.	1012,9	.	.	1483,3	b	
x	x	90,5	x	x	86,7	a	corresponding period of previous year=100 (current prices)
x	x	102,6	x	x	105,9	b	

prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu. 4 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących excluding persons tending private farms in agriculture; as of the end of the period. 4 Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds

